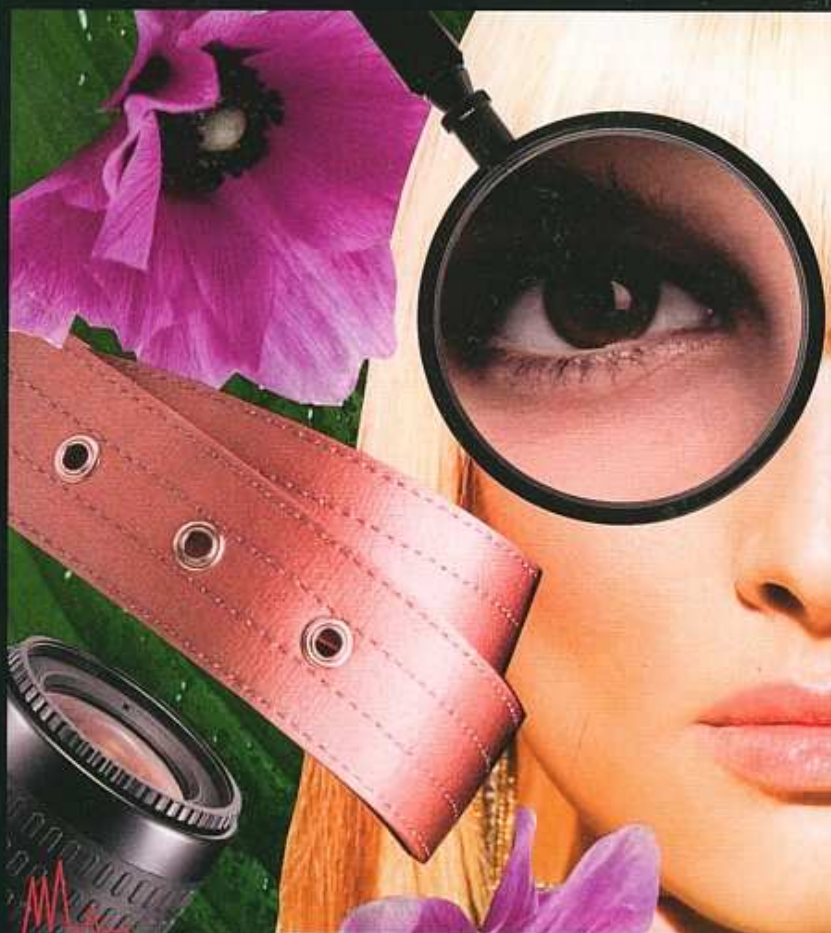

NEJLEPŠÍ DETEKTIVNÍ POVÍDKY ROKU

65 Kč

PRAŽSKÁ
VYDAVATELSKÁ
SPOLEČNOST

NEJLEPŠÍ
DETEKTIVNÍ
POVÍDKY
ROKU

Výbor České sekce Mezinárodní asociace autorů detektivní literatury
(AIEP) vyhlásil výsledky
XV. ročníku soutěže o nejlepší detektivní povídku
roku 2008: Cena Havrana.

Pražská vydavatelská společnost v tomto svazku uveřejňuje sedmnáct
nominovaných povídek
(v abecedním pořadí podle příjmení autorů).

© Zora Beráková
© Roman Cílek
© Jan Cimický
© Lubor Faltejsek
© Michal Fieber
© Lucie Hroníková
© Zdeněk Jarchovský
© Jan Jemjan
© Antonín Jirotko
© Lubomír Macháček
© Ladislav Muška
© Miroslav Otřísal
© Milan Petrák
© Martin Petiška
© Ladislav Šobíšek
© František Uher
© Jan J. Vaněk

Zora Beráková

VRAŽDY NA OBJEDNÁVKU

Policejní inspektor Roman Plšek se nemůže dovolat k otci, starý pán nezvedá telefon. Ani v jídelně pro důchodce o něm nevědí, několik dní prý už nebyl na obědě. Klíče od jeho garsonky má mladší bratr Oldřich, jenomže ten právě někam odjel a nic Romanovi neoznámil.

Bratři se málo stýkají, inspektoru Plškovi náročné zaměstnání nedovolí, a Oldřich ho nemá zrovna v lásce. Žárlí na něj, protože otec je na úspěšného Romana pyšný a ustavičně ho dává mladšímu Oldovi za příklad.

„Vidiš, kam to Roman dotáhl, řeší složité kriminální případy, všichni si ho váží, nadřizení i podřízení. Kdežto ty jsi využil banální choroby, aby ses dostal do invalidního důchodu. Jsi líný, nemáš žádnou ctižádost.“

Že se o něj Olda stará, za to mu není ani trochu vděčný.

Inspektor Plšek dostal strach. Otec je starý a nemocný, možná se mu udělalo špatně a nemůže se hýbat, třeba i něco horšího. V jeho věku...

Klíč od otcova bytu nemá, Oldřich prohlašuje, že stačí, když ho bude mít on sám, Roman je stejně furt v luftě. A kdyby mu táta někdy neotevřel, může si jeho garsonku přece nechat otevřít, u policie na to mají odborníky. To udělal inspektor Plšek právě tentokrát, a pro jistotu s sebou přivedl i lékaře.

Vzduch v prostorné garsonce je zatuchlý, delší dobu se zřejmě nevětralo. Otec leží oblečen na gauči, ale nejeví známky života. Obličej má ztuhlý, propadlý. Lékař mu sáhne na krční tepnu.

„Zemřel,“ prohlásí věcně.

Inspektoru Plškovi se sevřelo srdce, ale jen v prvním leknutí, vzápětí zvítězil profesionální instinkt. „Jak dlouho?“

Lékař mrtvému pohnul pažemi, podíval se mu na prsty a ohledal hrudník a břicho.

„Podle ztuhlosti a posmrtných skvrn déle než čtyřadvacet hodin.“

Plškovi se znovu sevřelo srdce. Kdybych byl přišel včera, mohl jsem ho ještě zastihnout naživu. Ztracený řemeslo!

„Další podrobnosti prozradí až pitva,“ ozval se do ticha garsonky lékařův hlas.

„Myslíte, doktore, že nejde o přirozenou smrt?“ polekal se inspektor.

Lékař mu odpověděl otázkou.

„Měl pan otec cukrovku?“

„Měl nemocná játra, byl vyléčený alkoholik,“ prozradil mu Plšek.
„Ale pokud vím, půl roku se už alkoholu nedotkl.“

„Nic si tedy nepíchal,“ poznamenal lékař. „Ale na levém předloktí je stopa po vpichu.“ Ukázal inspektorovi sotva znatelnou začervenalou tečku.

Inspektor Plšek potřásl hlavou.

„To ovšem mění situaci.“

● ● ●

V bytě zemřelého se nenašla žádná injekční stříkačka, žádné jehly ani narkotika. Ani v krvi nebyla nalezena žádná droga.

„Táta nebyl žádný narkoman,“ pohoršil se mladší syn Oldřich, který se narychlo vrátil na výzvu v rozhlasu a v televizi.

„Kdy jste byl u otce naposledy?“ otázal se ho poručík Duras, jemuž byl podezřelý případ svěřen.

„Před deseti dny.“

„Ne později?“

„Pamatuju si to docela určitě, protože jsem ten den odjížděl do zotavovny.“

Duras se na něj pronikavě zadíval.

„To nesouhlasí, sousedka vašeho otce vás tady viděla ještě před týdnem, kdy už byl váš otec podle pitevního nálezu mrtvý.“

Oldřich Plšek zrudl.

„To je nesmysl, ta baba lže.“

„Jak víte, že vás tu viděla zrovna stará sousedka, a ne ta mladá z druhé strany?“

„Každý ženský se přece říká baba, ať je mladá nebo stará,“ rozpačitě se přiznal Oldřich.

Stará paní Šubrtová však u výsledku potvrdila, že se na domovní chodbě přede dveřmi setkala s Oldřichem Plškem právě v den, kdy už byl jeho otec prokazatelně mrtvý.

„Upadly mi klíče,“ připomněla mu. „Vy jste mi je zvedl a přitom jste se udeřil o futro dveří. Já jsem vás litovala, ale vy jste si z toho dělal legraci.“

Dotazem u správce zotavovny, kam Oldřich Plšek odjel, policie zjistila, že nastoupil o tři dny později, než sám uváděl.

„Tak jo,“ vzdal to Oldřich. „Když jsem přišel, našel jsem tátu už mrtvého. Ale nezabil jsem ho.“

„A proč jste to neoznámil bratrovi?“

„Zazmatkoval jsem. Brácha je kriminalista, a já si uvědomil, že mě bude automaticky podezřívat z otcovy smrti.“

Policejní inspektor Roman Plšek bratra z otcovy vraždy skutečně podezřívá. Invalidní důchod mu nestačil, tak ustavičně tahal peníze z táty. Sám otec si mu několikrát stěžoval, že ho Olda při nákupech šidí a nechává si víc peněz, než za zboží zaplatí.

„Jako by mu nestačilo to, co mu pravidelně za jeho služby dávám.“
Inspektor Roman Plšek podal na bratra trestní oznámení.

● ● ●

Podrobné zjišťování každodenního pohybu zavražděného pana Plška, neboť nyní se už s velkou pravděpodobností dalo hovořit o vraždě, přestože v krvi nebyla nalezena žádná smrtící látka, zavedlo vyšetřovatele do jídelny pro důchodce.

Byla to světlá místnost v přízemní úřadovně Armády spásy, kam denně vozili obědy pro seniory, kteří si už nemohli nebo nechtěli vařit sami.

„Přijde to levněji, než když vaříte doma pro jednu nebo pro dvě osoby,“ pochvalovali si spokojení strážníci. „A ušetříte plyn, elektřinu a mytí nádobí.“

„Poslední dobou se ten jejich kroužek povážlivě úží,“ posteskla si poručíku Durasovi vedoucí jídelny. „Přede dvěma měsíci umřela paní Zikmundová, krátce po ní pan Švarc a teď pan Plšek.“

„Kroužek, říkáte,“ zajímal se Duras. „Oni se všichni přátelili?“

„Tady v jídelně seděli u jednoho stolu.“ Paní vedoucí zabloudila pohledem k oknu. „Teď tam zbyli jenom manželé Horákovi a paní Mašinová.“

„Ano, přátelili se,“ tvrdili stálí návštěvníci jídelny. „Často se navštěvovali a pomáhali si.“

Když ležela paní Zikmundová a v nemocnici, tak za ní pravidelně chodili. Posílali jsme po nich paní Zikmundové pozdravy.“

● ● ●

I paní Zikmundová a pan Švarc měli na předloktí stopu po vpichu injekční jehly, ale ani v jejich krvi se žádná smrtící látka nenašla. Obvinění Oldřicha Plška z vraždy jeho otce bylo najednou zpochybnitelné.

„Abys věděl, brácho, neměl jsem otce rád, dokonce jsem ho nenáviděl,“ přiznal se inspektor Plškovi Oldřich, kterému se vrátilo sebevědomí. „Furt mi tě dával za příklad a pro mě měl jenom opovržení, já byl u něho méněcennej.“ Na chvíli se odmlčel, sbíral síly k dalšímu přiznání. „Když jsem ho našel mrtvého, vůbec jsem ho nelitoval. Schválně jsem ti nezavolal, věděl jsem, že mě budeš podezřívát.“ Ušklíbl se. „Teď mě stejně musíš vyřadit z podezřelých.“

Inspektor Plšek pochopil, že všechna ta úmrtí mají společného jmenovatele. Ani na chvíli ho nenapadlo, že by bratr sám spáchal několik

vražď jen proto, aby si vytvořil kouřovou clonu kolem vraždy vlastního otce. V jednu chvíli byl rozhodnut se mu za to trestní oznámení omluvit, nakonec ale od toho upustil. Olda je přece jenom zlomyslný a závislivý spratek, nezaslouží si kdovíjaké ohledy.

● ● ●

„Lékaři matce řekli, že má před sebou ještě půl roku života, a dva dny nato umřela,“ s pláčem poručíku Durasovi sdělila dcera paní Zikmundové. „Proč tak najednou?“

Ano, proč tak najednou? Tu otázku si kladli i vyšetřovatelé složitěho případu. Poručík Duras prokázal spolehlivý profesionální instinkt, když vyhledal ošetřující lékařku doktorku Matouškovou. Všichni strážníci jídelny pro důchodce, kteří v poslední době zemřeli, bydleli ve stejné čtvrti a blízko sebe, měli tedy i společnou ošetřující lékařku.

„Paní Zikmundová trpěla rakovinou plic,“ sdělila mu doktorka Matoušková. „Zemřela v nemocnici.“

„Ale podle lékařského dobrozdání měla před sebou ještě půl roku života.“

„Zradilo ji srdce,“ poznamenala doktorka Matoušková. „V nemocnici ležela týden před smrtí s astmatem.“

„A pan Švarc?“

„K tomu mě volala sousedka, bylo jí podezřelé, že neslyší z jeho bytu televizor ani rádio, které si pan Švarc pouštěl hodně hlasitě, protože silně nedoslýchal. Jeho byt nám tehdy otvírala policie.“

„Na co pan Švarc zemřel?“

„Také na selhání srdce, to je u starých lidí obvyklá příčina úmrtí. Pan Švarc byl po třech infarktech, měl anginu pectoris.“

„Vy jste si, paní doktorko, nevšimla toho vpichu na jeho předloktí?“ otázal se Duras.

Lékařka se na chvíli zarazila, bylo vidět, že je v rozpacích.

„Všimla jsem si ho,“ řekla po krátkém zaváhání. „Pan Švarc měl silné bolesti na prsou, žádný lék na ně nezabíral, proto si občas sám píchl morfin.“

„Vy jste o tom věděla?“

Lékařka se shovívavě usmála. „Na lidi v posledním stádiu života už nesmíme být zbytečně přísní.“

● ● ●

Paní Konířová byla posedlá funkcemi. V aktivním životě jich vykonávala bezpočet, když ale odešla do důchodu, připadala si najednou zbytečná. Koupila si středního knírače, přihlásila se do kynologického klubu a přijala nevděčnou funkci jednatelky, jíž se pro nával administrativní práce každý vyhýbal. Klub však přes její poctivou námahu

nevykazoval uspokojivou aktivitu, předseda se na členských schůzích nechával soustavně zastupovat místopředsedou, který se na schůzích dospával z prohýřených nocí. Ústředí proto rozhodlo, aby málo výkonný klub byl spojen s jiným, ještě méně výkonným, v naději, že se tím jeho aktivita zvýší.

Paní Konířová tak přišla o funkci jednatelky. Po spojení obou klubů se pro ni žádná funkce nenašla, všechny byly nedobytně obsazeny osvědčenými profesionály z ústředí, kteří měli volný přístup k hospodaření s členskými příspěvky a různými dotacemi.

Nebohá žena málem propadla beznaději. Pro nadbytek volného času sledovala v televizi relaci o eutanázii, a to ji znovu povzbudilo. Odborná terminologie lékařů a zdravotníků ji nezasvěceně mījela, zaujala ji však výzva jedné z debatujících, že by mělo být založeno sdružení, usilující o prosazení eutanázie. Paní Konířová zbystřila pozornost a nezapomněla si zaznamenat telefonní číslo, na něž se zájemci měli obracet.

Její účast v tvořícím se sdružení byla vítána, zejména proto, že byla ochotna přijmout funkci jednatelky, spojenou s množstvím úmorné korespondence. Paní Konířová rozvinula nebývalou aktivitu. Z televizní relace i z rozhovorů s dalšími zájemci se dozvěděla, že úhlavním nepřítelem eutanázie je policie, podle ní by se jí prý mohlo zneužít. Usoudila proto, že hned na první schůzi nově zakládaného sdružení je nutno pozvat zástupce policie, aby si vyslechli názory lékařů odborníků.

● ● ●

Policejní inspektor Plšek obrací v prstech tištěnou pozvánku jakéhosi nového spolku. Už ji chtěl vyhodit, když mu padl do oka název spolku: Sdružení pro eutanázii. Profesionální instinkt mu našeptává, že by se policie měla na nově vznikající sdružení podívat pěkně zblízka. Eutanázie zavání trestným činem a podobné aktivity patří pod kontrolu policie.

Ukázal pozvánku poručíku Durasovi. Ten si ji pozorně přečetl a hvízdal.

„Jděte na tu schůzi a natočte všechno, o čem se tam bude mluvit. Mám dojem, že to nebude marné.“

● ● ●

Na zahajovací schůzi Sdružení pro eutanázii přišlo hodně lidí, zejména seniorů. Přednášející byli lékaři a střední zdravotníci, kteří obhajovali právo nevyléčitelně nemocného na dobrovolný odchod ze života.

„Člověk má právo požadovat ukončení nesnesitelné trýzně. Je to jeho život a jeho smrt.“

„Život dal člověku Bůh,“ protestovali věřící mezi návštěvníky.
„Člověk nemá právo zbavovat se něčeho, co dostal od Boha.“

Odpor věřících vyvolal živou diskusi, v níž se střetly hlasy laiků s odbornými názory zdravotníků.

„Člověka stvořil Bůh a jedině ten má svrchované právo odvolat ho z tohoto světa,“ hájili své stanovisko věřící. „Usmrcení člověka je z hlediska víry smrtelný hřích a z hlediska práva zločin.“

„Člověk vznikl z lásky,“ neodpustili si romantici.

To přivedlo diskusi na novou kolej.

„Když jsou úředně povoleny potraty, tak proč by neměla být povolena eutanázie?“ Názor získal značné sympatie.

„Když zákon dovoluje sprovodit ze světa lidské embryo, proč by neměl dovolit sprovodit ze světa smrtelně nemocného trpícího člověka na jeho vlastní žádost?“

„I umělé přerušení těhotenství je vražda!“ ozývaly se pohoršené hlasy, byly však v menšině.

„Eutanázie by se lehce dalo zneužít!“

Výměna názorů přerostla ve vřavu, z níž se už vůbec nedalo rozeznat, oč vlastně jde. Odborníci, romantici a věřící začali rozšiřovat diskusní pole, a to vedlo k odbočení od tématu, pro něž byla schůze svolána.

Pro poručíka Durase byla ze všeho nejzajímavější skutečnost, že mezi přednášejícími lékaři byla doktorka Matoušková, která eutanázii horlivě hájila. Vzpomněl si, co mu říkala u výsledku: Na lidi v posledním stádiu života už nesmíme být zbytečně přísní. Nezapomněl její slova opakovat šéfovi, když mu referoval o schůzi.

Inspektor Plšek pokýval hlavou.

„Já věděl, že všechny ty vraždy mají společného jmenovatele.“

„To je vlastně možné řešení,“ přisvědčil poručík Duras. „Paní doktorka Matoušková znala zdravotní stav svých pacientů, věděla, že jsou nevléčitelně nemocní a ze soucitu jim jejich utrpení zkrátila.“

● ● ●

Doktorka Matoušková tvrdošíjně zapírala.

„Já jsem svým pacientům smrtící injekci nedala.“

„Ale jste zastánkyní eutanázie,“ namítl inspektor Plšek.

„To ještě není důkaz,“ bránila se. „Eutanázie je zatím protizákonná. Ničeho jsem se nedopustila.“

„Váš soucit sice není žádný důkaz, ale zakládá důvodné podezření z trestného činu.“

Pro důvodné podezření z usmrcení tří pacientů byla doktorka Matoušková vzata do vazby.

„Šéfe, je tady pan Horák,“ hlásí inspektoru Plškovi poručík Duras. „Přišel ve věci těch vražd.“

„Horák... Horák...“, rozpomíná se Plšek.

„Přítel těch tří, co podezřele umřeli,“ připomene mu Duras.

„Tak ho vyslechněte,“ vybídne ho inspektor. „Vy na tom případu přece děláte.“

„Chce mluvit jedině s váma.“

Inspektor Plšek mrzutě stáhne obočí. Má zrovna rozpracovaný nový případ, rozděluje úkoly. „Ať tedy jde dál,“ svolí nakonec.

Horák napřed dvakrát zaklepal, než se odvážil vstoupit do inspektory kanceláře. Ani potom neusedl okamžitě na Plškovo vyzvání, ale chvíli rozpačitě přešlapoval na místě.

„Přál jste si se mnou mluvit,“ vybídl ho inspektor, když konečně seděl na židli.

„Ano, pane policejní inspektore,“ přisvědčil Horák a na chvíli se odmlčel. „Vzali jste paní doktorku Matouškovou do vazby,“ pokračoval potom chraptivým hlasem.

„Ovšem, dopustila se vraždy tří pacientů.“

Horák vstal ze židle.

„Ne!“ vykřikl zoufale, „paní doktorka nic nespáchala, je nevinná.“

Inspektor Plšek měl pocit, že se začíná odvíjet drama, které rozhodne o zapeklitém případě, jemuž se sám nemůže dostat na kopylku.

„Posaďte se, pane Horáku,“ vyzval návštěvníka vlídně, „a povězte mi, proč se domníváte, že paní doktorka Matoušková je nevinná.“

Horák se znovu posadil.

„My všichni, původně nás bylo šest, jsme byli staří a nevléčitelně nemocní, a všichni jsme se báli zdoluhavého a bolestivého umírání. Proto jsme uzavřeli takovou dohodu, že tomu, kdo nesnesitelně trpí, pomůžeme bezbolestně zemřít.“

„Jakým způsobem?“

„Koncentrovaným draslíkem. Ten v množství třiceti až čtyřiceti mililitrů vyvolává smrt, v několika vteřinách nastane zástava srdce. A v krvi se přítomnost draslíku nedá zjistit.“

Plšek se na Horáka pronikavě zadíval.

„Vy jste lékař?“

Starý pán zavrtěl hlavou.

„Magistr farmacie,“ odpověděl. „Celý život jsem pracoval v lékárně.“ Inspektor pochopil. Pan magistr už v aktivním věku myslel na zadní kolečka a nastrodal si draslík za dlouholeté praxe v lékárně.

Horák, jako by mu četl myšlenky, pokračoval:

„Já sám mám rakovinu prostaty, donedávna jsem ještě normálně chodil, ale v poslední době trpím čím dál silnějšími křečemi v lýtkách. To je volání na věčnost.“

„Jak jste praktikovali tu... tu činnost?“ Inspektor Plšek s námahou našel název pro nepovolenou eutanázii.

„Popořadě,“ poslušně odpověděl magistr Horák. „Ten, kdo na tom byl zdravotně nejhorší, píchl injekci tomu, kdo už bolestí nemohl vydržet. Takže paní Zikmundové dal při návštěvě v nemocnici injekci pan Švarc,“ vypočítával, „panu Švarcovi zase pomohl na onen svět váš pan otec. Váš tatínek byl těžce nemocný, měl jaterní cirrhózu a věděl, že už nebude dlouho žít. Proto mě přednedávnem, to mu bylo tak nesnesitelně zle, požádal, abych mu pomohl.“

„A jaké máte plány do budoucna?“

„Mně píchne injekci manželka,“ smutně se usmál magistr Horák. „Jestli vy ovšem nerozhodnete jinak. Poslední si bude muset pomoci sám.“

MRTVÁ DÁMA Z PŘEDVÁNOČNÍ ŘEKY

Bůhví, odkud ji sem říční proud přinesl. Teď již neputovala nikam: jako kdyby tohle byla pro ni konečná či nedobrovolně zvolený přístav. Ležela prozatím jen tak na igelitové plachtě u nohou několika mužských, a neplatilo u ní rčení, že ženu ani květinou neuhodíš, ruku na ni nevztáhneš – na tuhle kdosi ruku vztáhl a měl v ní i cosi, co zabíjelo, vztáhl ji opakovaně a nepřiměřeně. Jako kdyby ji, tu ženu, v podivném hnutí mysli chtěl zahubit rovnou naněkolikrát. Měla zezadu rozbitou hlavu, to bylo vidět na první pohled, ale když k mrtvé přiklekl přivolaný úřední felčar, objevil i dvě střelné rány, vstřely – řečeno jazykem odborným, jeden přímo v týle, tam, kam ji zasáhly také ty tupé údery, druhý v místech, kde se nachází srdce. Na igelit stekla z ženy kaluž ledové vody. „Pár dnů si tam pobyla, možná týden,“ řekl lékař na dotaz mužů kolem sebe. Pobyla si tam... Divná slova v téhle souvislosti, pomyslel si vrchní komisař, nebo jinak také major Tomáš Bezrouk, nejstarší a hodnostně i funkčně nejvyšší z přítomných kriminalistů, mínil-li tím doktor pobyt v zimně zdivočelé řece, která se valila o pár metrů dál, a cokoli jiného mluvit nemohl, protože o té ženě zatím nic jiného nevěděli. Jen to, že je mrtvá a že ji vylovili z řeky.

Plaváček, nabízelo se říci, ale znělo by to zase tak podivně. Kdyby bylo léto, ještě by se leccos dalo předpokládat, představovat si a odhadovat. Ale teď v prosinci, rovnou během adventu a s Vánoci, byť zdaleka ne bílými, spíš mlhavě šedavými, skoro už na dohled. „Odvezte ji,“ přikázal Bezrouk s povzdechem, „uvidíme.“

Jenomže neviděli a nevěděli potom ještě hezkých pár dnů. I když se snažili vědět. Znovu a znovu si třeba povídali s tím, kdo plaváčka objevil. Byl to postarší už muž běžající za zdravím, na hlavě měl čelenku se znakem fotbalové Bohemky, na nohách obuv vzdorující potu i vlhkosti. Bůhví kolikrát už tudy klusal, ruce na prsou, oči upřené na zem před sebe. Tentokrát se mu prý rozvázala tkanička. Zastavil se a jen tak náhodou při tom uzlování koukl dolů do vody. Uviděl něco, co mu na první pohled připomínalo kabát. Mýlil se: byla to záda ženy, která si nějaký kabát dokonce ani nestačila obléci a měla na sobě navzdory nečasů jen kalhotový kostým. A činili se i jinde,

v laboratořích a na soudním lékařství, kde při pitvě stanovili příčinu smrti a shodně s prvním lékařovým dojmem určili i její přibližnou dobu na ne více než osm a ne méně než pět dní přede dnem nálezů těla. Smrt nastala následkem vstřelu do týla, zatímco rána do hrudi mířila už do mrtvého těla a šlo jako by o ránu z milosti – ale houby: spíš o dobití, o ránu pro jistotu. Údery do hlavy neměly vražedně ničivou sílu, a buďto předcházely výstřelům, nebo mohly vzniknout při následné manipulaci s tělem, které bylo potom vhozeno či jinak spuštěno do řeky a uvízlo posléze v nízkém porostu u břehu, kam nikdo nezabloudil. Až ten osamělý běžec za zdravím. Patologové rovněž sdělili, že jde o ženu asi pětáctýřicetiletou, která nejméně jednou rodila, ale jinak nepodstoupila žádnou vážnější operaci, zřejmě nepracovala manuálně, měla plynostihlou, velmi zachovalou postavu a tmavohnědé vlasy, byla vysoká sto šedesát sedm centimetrů, zvláštní znaky žádné, na levé ruce měla jeden, na pravé dva prsteny běžné hodnoty, ale snubní prsten, který někdy léty zaroste, jak prst zesílí, a nejde sundat, zřejmě nenosila. Jinak samozřejmě žádný doklad totožnosti, oblečení nikoli zanedbané, ale neznačkové a pocházející ze standardních obchodů. Pouze spodní prádlo, které sice utrpělo pobytem ve vodě i okolnostmi smrti, se čímsi vymykalo, bylo odvážnějším střihem a kvalitou skoro luxusní, a zřejmě si je žena oblékla poprvé. Snad chtěla jít k lékaři nebo třeba i za milencem – či patřila prostě jen mezi ty, které jako by den za dnem počítaly s tím, že se stane něco, kdy na tom, co mají oblečeno vespod, bude nějak, tak či onak, záležet. Čertví. A dál, dál už nic. Prohrabovali se seznamy pohřešovaných, ale nevedlo to k výsledku. Nikdo podobnou ženu nepostrádal. Dámu zachovalou, udržovanou, takovou a takovou – všechno, co mohli, na ní změřili, odhadli, stanovili. Jen jméno se z mrtvého těla nedá vyčíst. A při-tom i každý kriminalistický elév ví, a je na to dokonce celý vědní obor, že vycházet k řešení zločinu se musí zpravidla od oběti. V tomto případě tedy od ženy, kterou jako plaváčka – byť takhle o adventu – našli v řece.

Ještě asi den na policii tápali, pak už ne. Pomohla veřejnost, jak se tomu s odpudivou neosobností říká, lidsky řečeno to byla známá té mrtvé z řeky. Prvně ve vyšetřovacím štábu váhali, zda dát její posmrtnou podobiznu rovnou do televize, protože delší pobyt v řece nikomu na kráse nepřidá, potom zvolili ústupné řešení a nechali otisknout pátrací relaci s důkladně vyretušovanou fotografií alespoň v části denního tisku. A ta paní se vzápětí ozvala. Představila se a řekla:

„Dělám pokladní v samoobsluze... a my umíme obličej rozpoznat, přestože jich denně zblízka vidíme tolik. Je to ona!“

„Kdo, prosím?“ zaskočila muže v telefonické ústředně.

„Přece ta z novin, co se utopila nebo co se jí to vlastně stalo. Jezdila zkraje letošního léta do končin u naší chaty, měla tam snad v okolí přítele – ale nevím, o koho se jedná. Jen jsme se potkávaly ve vesnickém krámku, kam chodíme nakupovat, a prohodily spolu pár vět. Později jsem ji již v tom krámu neviděla, třeba se s tím přítelem rozešla, ale já na ni měla štěstí i tady ve městě. Bydlí na sídlišti u dálnice a párkrát jsme na sebe náhodou narazily, jednou jsem ji viděla i s její hezkou dcerou.

„Znáte její jméno?“ zeptal se policista.

„Jo... tak to nevím přesně,“ odpověděla dobrovolná svědkyně, „Buďto Soumarová, nebo Soumárková, tak nějak se mi představila. Ale vzpomínám si, že její dcera je Věra, což mi uvízlo v paměti, protože i moje maminka byla... no, to asi není pro vás zajímavé.

„Dobrá – a kde, prosím, máte svou chatu?“

Pojmenovala, popsala a dodala: „To je ale všechno, co vím, víc vám nepomůžu, i kdybych sebevíc chtěla. Taková příjemná, fešná panička to byla a takhle...“

Víc ani pomáhat nemusela: to; co řekla, docela stačilo. Soumarová či Soumárková, dcera Věra. Odpíchli se od těch výchozích údajů a brzy věděli víc: Marie Soumarová. Bydliště na Jižním Městě. Kousek od stanice metra trasy C. Dva plus jedna ve třetím patře a s výhledem na protější panelák.

Marie a Věra. Obě tato jména byla i se společným příjmením napsána ve štítku na dveřích. Ale na zvonění, klepání či potom i telefonování na číslo uvedené ve Zlatých stránkách nikdo nereagoval. Okna dle pohledu zvenčí zimně zavřena, zato poštovní schránka přetéající poštou a reklamními letáky. A všude kolem obvyklí sídlištní sousedé, kteří toho jeden o druhém obvykle vědí míň než pramálo.

„Ony jsou to takové k neuhlídání, rozběhané ženské,“ světil se vazoun ze sousedního bytu, který nuceně pobýval doma s nohou v sádře. „Mladá předvádí módu a jezdí kdesi po světě a její maminka... už kdysi dávno rozvedená... pracuje v realitce a také často cestuje. A asi má i nějakého šamstra, takže sama doma u televize vysedává jen málokdy. Už jsem ani jednu z nich dlouho neviděl.

„Jak dlouho – asi?“

„Těžko říct. Že by dva týdny...?“

„Já snad ještě déle,“ připojila se důchodkyně z garsonky na druhé straně patra. A protože podobně hovořili i ostatní, nebylo vyhnutí: nastoupil úřední postup – souhlas nadřízeného a také státního zástupce, přivolání náradím vybaveného zámečníka.

„Zatím půjdu dovnitř sám,“ rozhodl vrchní komisař Tomáš Bezrouk. Vstoupil. Podobných bytů viděl už nespočetně, tehle se lišil jen tím, že zde v celku i v titěrnostech převládal výsostně ženský vkus. Jestliže se tu někdy vyskytoval mužský živel, pak asi jen občasné, jednoúčelově – a ještě se po něm důkladně větralo. Bezrouk prošel místnost za místností, žádné stopy násilí, střetu či čehokoliv neběžného, a všude uklizeno. Rozhodně však ne tak, jak by to člověk učinil, kdyby plánovaně odjížděl na delší dobu. Pár drobností, třeba načatá láhev toniku na kuchyňské desce, rozečtená kniha u stolní lampy či jen tak přes křeslo přehozená podprsenka, velikostí i tvarem už na pohled spíš zrale ženská než křehce dívčí... To vše naznačovalo, že ta, která odtud naposledy odcházela, se minila také brzy vrátit. Ale nevrátila se, sem už ne.

Major se zastavil v obývacím pokoji u nábytkové stěny a dlaní v rukavici otevřel dvířka středové skříňky, v níž se obvykle jak napovídaly zkušenosti, skrývá to, co obyvatel bytu chce mít v utříděné podobě po ruce. Strefil se v odhadu. Psací potřeby, šanon, desky s chlopněmi. A fotoalbum. Sál po něm, převracel stránky, listoval, prohlížel také volně vložené snímky, a protože měl daleko k začátečníkovi, dokázal potlačit i dotírající pocit, že nahlíží kamsi, kam ho nikdo nezval. Dokonce si bez ostychu vybral a uložil do kapsy dva z nepřilepených snímků. Na jednom z nich byla Marie Soumarová kdesi na výletě, mhouřila oči před sluncem, stála v tradičně naaranžované poloze před historickou budovou a kamenný lev, chránící vchod, jí s nelví trpělivostí nastavoval svou hlavu k opření, druhou fotografií byla momentka, kde se matka smála do objektivu společně se svou dcerou. Marie a Věra. Obě měly na sobě jen úsporně střižené plavky a jedné jako druhé, byť každé jinak, to náramně slušelo.

Vrátil fotoalbum na místo a nahlédl do šanonu a desek. Klasika: účty za bydlení a telefon, korespondence s družstvem vlastníků, skoro již bezcenné papíry ke kuponové privatizaci, pár akcií. Ale žádná smlouva o vedení nějakého sporožirového účtu a obálka s pravidelně docházejícími výpisy. A především, což bylo ještě pozoruhodnější, žádné osobní dopisy, nikde ani pozdrav, který by paní Marie dostala k Vánocům či k narozeninám, nikde ani stužkou převázaná korespondence takzvaně dívčí. Že by si podobné věci neschovaly? Ani jedna, ani druhá? Těžko uvěřit. Ještě jednou se rozhlédl po bytě, v kuchyni zavadil pohledem i o koš na odpadky, nahlédl do něho, byl skoro prázdný, jen uschlé slupky od pomeranče ležely na dně čistotně pokrytém listem novin. Přiklekl blíž: byl to deník s datem tři neděle starým. Vyšel na chodbu u schodiště.

„Bude to chtít důkladnější prohlídku,“ odpověděl na tázavé pohledy. „Ale i tak pochybuji... Co jste zatím vydolovali z poštovní schránky?“

„Nic moc, ale... no, pojd'te se na to podívat,“ ozval se muž, který zrovna rozkládal po zemi změť papírů. „Pohled z Německa od dcery, účet za telefon – a jeden dopis bez známky a razítka. To ostatní jsou nabídkové a reklamní papíry různých firem a obchodů. Od Baumaxu po Fischera.

„Ukaž!“

Pohled byl odeslán z Frankfurtu nad Mohanem, zobrazoval přepychové městské centrum, v němž se vše lesklo, zatímco adresátčina dcera Věra na rubu pohledu větami sice nepříliš početnými, leč zdálo se, že nehraně vřelými, sdělovala, že jí to dlouhé, skoro již měsíční turné jde na nervy, ale že jinak je v pořádku a těší se na Vánoce domů. Účet od spojovacího vyděrače byl tím, čím bývá: sdělením, jímž se od držitelky účastnické stanice žádala určitá částka a naznačovalo se, že když ve splatném termínu... Ze všeho nejvíc je pochopitelně zaujala obálka, na níž nebylo nic napsáno, nalepeno, zobrazeno či orazítkováno. Kdosi ji tedy musel držet v ruce, donést až do přízemí panelového domu a vhodit do schránky. Dotýkali se tedy obálky s profesionální opatrností a stejně tak ji i rozlepovali. Uvnitř byl jediný list papíru s řádky vyjetými z tiskárny počítače:

„Marie, neděleáš dobře, když ses rozhodla tak, jak ses rozhodla. Ještě to lze napravit, ale příliš času nezbyvá. Mysli na to!“

Stručnost a věcnost až asketická. Žádné datum, žádné místopisné určení, jež se obvykle s datem spojuje, jen tyhle ponuře výhrůžné řádky a podpis načrtnutý keramickým perem s černou tuhou. A vlastně to ani nebyl celý podpis, pouze zkratka jména – Zd. Nic víc: ty, ty, ty! – pak zet, dé a tečka. Zd. možná jako Zderadička, Zdražil, Zdychynec, Zdrůbek, Zrůbek či bůhvíjak podobně. Anebo Zd. jako Zdislav, Zdeněk, Zdeslav – pokud se vůbec ještě někdo takhle jmenuje... nebo prostě nějak jinak. Jakkoli.

Bludiště jak to na Petříně: pořád naráželi na skleněné stěny. Potvrdilo se sice, že mrtvou dámou z řeky byla skutečně sedmačtyřicetiletá Marie Soumarová, poskočili tím notně kupředu, ale vše ostatní se podobalo úderům do prázdna. Zdrčená dcera Věra toho o matce mnoho nevěděla, měly se rády, možná dokonce hodně rády, ale žily si každá svůj život. S přítelem, za nímž rozvedená paní Marie jezdila do přelidněného chatařského ráje za Prahou, se již nestýkala a důvod k tomu byl prostý: ten člověk se seznámil s jinou ženou a výhodně se k ní přizpůsobil. A do třetice: realitní kancelář, kdy si Marie až do září vydělávala na chleba a bydlení, zkrachovala, majitel Pavel Pazdera se rozhodl pro jiný druh činnosti a dle slov jedné z Mariiných kolegyn jim ještě doteďka dluží peníze za poslední týdny služby. Čemu se tedy Marie Soumarová

v předzimních a zimních měsících vlastně věnovala? ptali se sami sebe i jiných.

„Myslím, že si hledala místo – ale uvažovala i o samostatném podnikání, vysokou ekonomickou sice kdysi nedostudovala, ale přece jen... Nevím ale, o co šlo. Nic bližšího mi neřekla – prý z pověrčivosti. Ona Maruška vůbec nebyla moc svěřovavá, třeba o jejích mužských jsem se kolikrát nedozvěděla ani ťuk,“ sdělila s trochou trpkosti v hlase její téměř jediná osobní přítelkyně, s níž si tu a tam zašla na kávu a něco sladkého.

Naráželi a naráželi. Až pak se dostavila Jeho Výsost jménem zázrak. Kdo v naší branži nevěří na zázraky, šlape si po štěstí, s nadsázkou občas říkával zkušený kriminalistický praktik major Tomáš Bezrouk, a ani nyní si to rčení neodpustil. Zázrak se v tomto případě dal do pohybu večerním telefonátem jednoho z Bezroukových mužů.

„Prohlížel jsem znovu papíry z bytu toho naše plaváčka,“ sdělil, „a možná jsem, šéfe, na něco kápl. Asi omylem založená mezi účty za bydlení tam byla poslední pracovní smlouva paní Soumarové. Je tam její podpis, podpisová šifra zaměstnavatele, datum – no, jak to obvykle bývá. Ale ta šifra... no, nebudu předbíhat, uvidíte sám, oskenuji vám to a pošlu do počítače.

„Pošli,“ kývl Bezrouk na dálku. Přístroj po chvíli vyplivl list papíru, na němž bylo zvětšeně vyznačeno: PaZd. Pavel Pazdera...! Zkráceně: Zd. Z majorem a jeho chotí plánovaného rodinného večera nic nebylo. Ale následně to skoro shodně dopadlo i s očekávaným dopadením muže, který se tím, že to byl zřejmě on, kdo paní Soumarové zaslal výhružně vyznívající dopis, zařadil do první garnitury podezřelých. Když se rozhodli natvrdo se pustit do shánění bývalého Mariina šéfa, zmrazila je zpráva z Karlovarska, odkud Pazdera pocházel.

„Ale ten člověk se přece nedávno oběsil,“ sdělili z tamní policejní služebny. „Měl tu domek po mrtvých rodičích, hodil si tam lano přes jeden z půdních trámů, ale předtím toho vypil tolik, že mě by to zabilo i bez provazu. On byl jiný chlapík: ještě se zvládnul pověsit. Až po dvou dnech ho našli lidé ze sousedství. Cizí spoluúčast nezjištěna, ani žádný náznak.

„A dopis na rozloučenou?“ zeptal se Bezrouk.

„Jo, něco se našlo a pošlu vám kopii. Ale moc se z toho vyčíst nedá. Je to jen Sbohem a věta, že všechno zvorál. On... on někde něco provedl?“

„Zdá se,“ odpověděl major.

Všechno zvoral... Asi že jo: začachroval peníze z realitky, začachrovali nějaké pozemky, použil je jako zástavu pro bankovní půjčky. S tím, co získal, chtěl výdělečné dění rozjet ve velkém stylu. A nikoli sám. S Marií Soumarovou se nejenže zapletl jako mužský se ženskou, ale i leccos od ní očekával. A leccos jí svěřil. Žádal ji, aby se do toho dalšího pustili spolu. Asi váhala: možná se jí líbilo s ním spát, ale nelíbilo se jí, co a jak podnikatelsky a lidsky koná. Váhala a váhala, pak řekla ne. Jenže už toho příliš mnoho věděla, překážela by mu, možná také naznačila, že by...

Vše se v těch i jinak uspěchaných adventních dnech odbývalo tak rychle, že si Marie Soumarová dokonce ani nestačila vybrat ze schránky a přečíst ten jeho dopis. Třeba by ji to varovalo. Takhle asi trvala na svém, pohádali se a Pavel Pazdera uhodil a vystřelil. Nebo vystřelil a uhodil – na tom už ani moc nezáleželo. Těla se zbavil, ale strach nelze hodit do řeky a poslat kamsi po proudu. A tak odjel tam, kde vyrostl. Zůstal tam sám – jen s tou lahví. Ale také tam byla půda. A zlé myšlenky. A provaz. A trám. Plaváček a viselec, napadlo vrchního komisaře Bezrouka. *Nebud' morbidní, Tomáši!* okřikl se poté. Zejména teď, když odevšad znějí koledy. A tak si viselce z myšlenek umravněně odstříhl a jen vzpomínku na plaváčka, na mrtvou dámu z předvánoční řeky, si tam aspoň dočasně, aspoň do Tří králů, ponechal.

RAJČATA NA SILNICI

Policejní hlídka objížděla po obvyklé trase. Dva praporčíci, Smítka a Kopecký spolu sloužili pravidelně, jak se s oblibou říká, jako „partáci“, a navzdory hrozící ponorkové nemoci se snášeli docela dobře.

Znali svůj úsek nazpaměť a i když si povídali nebo mlčeli, vnímali pozorně všechno, co zvolna míjeli, jako když zkušené oko kontroluje třeba v laboratoři přístroje. Jenže právě v tom je hrozící nebezpečí: pořád se nic neděje, pořád je všechno v pořádku, až se vnímání uchlácholí a nastane pohroma!

„Počkej, zastav!“

Praporčík Smítka za volantem okamžitě prudce zastavil.

„Co blbneš? Děje se něco?“

Kolega hleděl do tmy někam napravo.

„Zdálo se mi, že u mostu stojí neosvětlené auto!“

Smítka zacouval a otočil reflektory tím směrem. Skutečně Kopecký měl pravdu, stál tam Peugeot 507, vypadalo to jako nehoda.

„Zatraceně...“ povzdychl Smítka a vypnul motor. Oba praporčíci vystoupili a vyzbrojeni baterkou se rozběhli k autu. Kopecký tam byl první, tlumená světla ještě skomírala, motor ale asi dávno zhasl.

„Sakra, co to je, nějaká sračka...“ našťavaně křikl Smítka, který po něčem uklouzl a aniž mohl nějak vybalancovat a pádu zabránit, natáhl se na silnici, „posviť mi sem!“

Po silnici ležela roztroušeně vysypaná zralá rajčata.

„To bude ta uniforma vypadat!“ Docela mu to pokazilo náladu. Červencová noční služba je sice obvykle klidná, ale raději by seděl někde na pláži u moře, pokuřoval a popíjel. Jenže někdo sloužit musí. Nejspíš ti ještě svobodní, že!

Kopecký mezitím došel až k autu a nahlédl otevřenými dvířky dovnitř. „Nikdo tam není,“ hlásil nahlas.

Smítka mezitím vstal a otíral si rajčatovou šťávu z kalhot. Nereagoval. „Ale tady... ježíšmarjá... a do prdele!“

„Co se děje?“ zareagoval Smítka okamžitě.

„Pojď sem, sakra! Vyprdni se na kalhoty, průser, člověče...“ Z hlasu kolegy zaznívalo upřímně zděšení a Smítka byl mžikem u něj. „Podívej!“

Auto bylo předkem namáčkuté plnou vahou na zídku, přitlačilo tam nějakou mužskou postavu, rozdrtilo ji a horní část těla se tak svalila na přední kapotu.

„Žije?“ zeptal se Smítka celkem zbytečně. Na uniformu zmazanou od rajčatové šťávy už docela zapomněl.

Bylo zcela nepochybné, že tomu mužskému nepomůže ani zázrak. Přestože teplota v červenci neklesala pod osmnáct stupňů a bylo stále dost teplo, tělo už vychladlo a znamenalo to, že ke smrti muselo dojít před několika hodinami.

„Podíváme se kolem, jestli tu někde není ještě někdo,“ navrhl tiše Smítka a začal pozvolna prosvěcovat okolí, dávaje přitom pozor, aby zase nešlápl a neuklouzl po nějakém zralém rajčeti. Druhý praporčík ho sledoval velice soustředěně. Silnice se tu lehce svažovala od poměrně vysokého mostu k údolí říčky. Byla to stará okreska, kterou dávno nahradila nová, přímější a širší.

Proud světla z baterky se konečně zastavil. Asi dvacet metrů od nehody ležela čelem k asfaltu na silnici další osoba, nehýbala se. Rozběhli se k ní.

„To je ženská, mladá ženská...“ konstatoval Kopecký vcelku zbytečně. Kolem těla byla usychající kaluž. „Myslíš, že je to voda? Nebo se...?“

Byla to voda, protože blůza i sukně byly nasáklé vodou, která se dala ještě zlehka ždímat. A všude se olupovalo schnoucí bláto. Vlhké stopy vedly od řeky. Žena měla vzadu na hlavě otevřenou ránu se zaschlou rudě červenou krví.

„Tak to musíme přivolat posilu,“ usoudil Kopecký, „na to už nestačíme. Musí se to tady pořádně prohledat...“

„A co se tu vlastně stalo?“ nechápal Smítka.

„CO asi? Těžko říct, nejspíš mikropsánek, havárie... ona vypadla do řeky...“

„JO! Blbneš? A proč ten chlap je přimáčkutej vlastním autem?“

Celé to vypadalo nesrozumitelně.

„A co když řídil někdo třetí?“ napadlo Kopeckého.

„Že by je třeba někdo zastavil, přepadl, okradl, a pak, když mu majitel vozu chtěl zabránit, ještě ho přimáčkl k mostu?“

„A sebral jim asi rajčata, ne? Tihle jeli k moři, nejspíš byli na cestě někam do Chorvatska!“

„Tudy?“

„A proč ne? Odněkud museli vyjet. Nevíme kdo to je a ani odkud jsou!“

„A ani nevíme, jestli s nimi někdo další nejel! Podíváme se do auta!“

„Jasně, souhlas! Ale nejdřív to ohlas, ať sem přijedou a nic nezvorráme!“

Byl to jejich první takhle komplikovaný případ.

„A jak to máme ohlásit?“

Smítka pokrčil rameny a vzal si od kolegy vysílačku. „Hlásíme dopravní nehodu...“ začal nejistě, „jsou tu dva mrtví, měla by přijet dopravka! A možná i kriminálka...“

„Proč?“ divila se služba.

„No je to dost divné. A taky nevíme, jestli tady někde není ještě někdo další...“ koktal Smítka, „ona by to nemusela být jen dopravní nehoda...“

Vysvětlování trvalo ještě chvíli. Když domluvil, otráveně konstatoval, že samozřejmě na nic nemají moc sahat, aby se nenarušily případné stopy, a že přijede i psovod se psem. Ale mohou prý prohlédnout zavazadla, aby se podle toho vědělo, kolik osob asi ve voze jelo.

Vypadalo to, že zavazadla jsou netknutá – původní teorie, že posádka Peugeotu směřovala na letní pobyt u moře, se zdála téměř stoprocentní. V jednom z kufrů byly i nějaké dětské, nejspíš dívčí věci.

„Myslíš, že s nimi jelo nějaké dítě?“ vyděsil se Kopecký. „Holka?“

„Třeba už tam někde je a jen jí vezli další oblečení?“

Nikde poblíž nikdo nebyl, snažili se prohledat nejbližší okolí, ale nikoho nenašli. Výjezdovka z Prahy přijela asi za hodinu a dopravka o něco později.

„Našli jste nějaké osobní doklady? Třeba od vozu?“

„Nechtěli jsme v tom moc tancovat...“

„Fajn, to je v pořádku. Podíváme se do přihrádky...“

Smítka s Kopeckým stáli stranou, na Smítkovi pomalu uschla rajčatová šťáva a zrníčka odpadávala.

„Zase přijeli chytrý“, vztekal se Kopecký, „už se nemůžu dočkat, až nás zase budou poučovat!“

„Buď radši ticho“, napomínal ho kolega, „stejně s tím nic nenaděláš.“

Psovod nechal očíkat nějaké věci a vnitřek auta a pes se spontánně rozběhl prudce kupředu, že mu policista sotva stačil.

„Našli jste je přesně takhle? Nehýbali jste s ničím?“ ptal se velitel výjezdu nadporučík Petrák, když překontroloval vnitřek vozu. V přihrádce na palubní desce našel jen nějaká poházená cedéčka a kapesní nůž. Přivolaný doktor formálně konstatoval u obou smrt.

„A jak a kdy nastala nám asi neřeknete, pane doktore?“

„Uhodl“, zabručel doktor, starý místní praktik, „řekl bych, že smrt nastala asi před třemi, čtyřmi hodinami. Ale jak, to nevím, ještě bych to pochopil u toho muže, ten má rozdrčenou pánev a nohy, pravděpodobně i páteř. O té ženské si netroufám nic předpokládat. Vypadá to, že spadla z mostu do řeky, ne? Kde by se na ní vzalo to bláto a voda?“

Mluvil velice racionálně a nefantazíroval, střízlivá úvaha zkušeného doktora. Řekl jen to, o čem si byl jist.

„Takže s nimi můžeme jet na soudní?“

Přikývl a rychle vypsál všechny doktorské náležitosti. Přesto mu něco vrtalo hlavou a nakonec se přece jen zeptal. „Něco tady nehraje, co? Jak se ta ženská dostala do řeky? A kdo toho chlapa takhle rozmašíroval?“

Velitel výjezdu se usmál. „Až to budeme vědět, asi bude případ vyřešený! Zatím tápeme, pane doktore!“

Ještě, že jich bylo na místě víc! Každý dělal svou práci, ale občas museli zabrat všichni. Všechno ofotografovali, sebrali stopy a pak se pomalu pokusili uvolnit přimáčknuté tělo. Stačilo zařadit zpátečku a o patnáct či dvacet centimetrů couvnout... Mrtvé tělo se zhroutilo na zem.

V zadní kapse kalhot měl mrtvý peněženku se všemi doklady.

„Zaplat' pánbůh, aspoň něco,“ zajásal jeden z kriminalistů a snažil se v blikavém světle baterky rozluštit nejdůležitější údaje. „Nějaký inženýr Jakub Ryba... třicet pět roků... ženatý...“

„Takže to bude asi jeho žena!“ usoudil druhý policista, „a kde bydlí?“

Zaznamenali si jejich pražskou adresu.

Dva mladí pracovníci z pohřební služby naložili obě těla do převozových rakví a rozjeli se do Studničkovy ulice na Albertově, předat těla na soudní pitvu.

„To jsem zvědav, co tam objeví,“ zasmušile konstatoval praporčík Kopecký, „jenže to se my dva asi nedovíme...“

„Asi ani to, co se tu odehrálo!“ Stále však ještě čekali, jestli nebude výjezdovka potřebovat nějaké další pomocné služby.

„Co si o tom myslíte?“ zeptal se jich šéfkriminalista, když i auto naložila odtahová služba a čekalo se již jen na psouvoda.

„No já nevím,“ začal Smítka, „třeba se té ženské udělalo v autě špatně, tak tady zastavili, ona běžela na most, aby se vyzvracela, a spadla do vody...“

„A co ten mužský?“

„Možná špatně zabrzdil, a když se chtěl vrátit do auta, rozjelo se a přimáčklo ho k zídce. Taková váha! Prasknul jako vlašský ořech v louskáčku!“

Mohlo to tak být. Zatím nemohli vyloučit ani tuhle variantu. Vněst nějaký nový prvek by mohla asi jen třetí osoba. Pokud byla ve voze a pokud je ovšem na živu. Asi po tři čtvrtě hodiny se ozvala vysílačka.

„Našel jsem ji, je to malá holka a úplně v šoku! Nemluví, pošlete sem sanitku, rychle! Je celá prokřehlá a není jasné, jestli se jí něco stalo!“

„Je zraněná?“

„To nevím, viditelně není...“ Bylo slyšet štěkání psa.

„Rozumím,“ řekl nadporučík Petrák, „zařídím to!“ A prostřednictvím společné tísňové linky požádal o příjezd rychlého sanitního vozu s lékařem.

„A tak to vypadalo na klidnou noc,“ povzdychl si Kopecký.

Asi za čtvrt hodiny se ozvala houkající sanitka, zastavila u nich a všichni společně se vydali asi dva kilometry dál, k lesíku, kde v poli na mezi našel psovod vyděšenou dívku. Bylo jasné, že utekla v šoku z auta.

„Mluvil jste s ní?“ zeptal se lékař z pohotovosti psovoda.

„Kdepak, jen jsme ji zabalili do deky, celá se třásla, podívejte se...“ Hubená holčička se i v dece stále otřásala a dívala někam do neznáma vytrněnými očima. Když se k ní lékař přiblížil, jen ucukla a ještě víc se schoulila. Nebylo možněji ani zběžně vyšetřit.

„Tady asi nic zásadního nezjistím, nejsou tu na to podmínky a nebudu ji ještě víc stresovat, budeme ji muset odvézt do nemocnice!“ usoudil doktor. „Pravděpodobně na psychiatrii, tam ať rozhodnou. Jistě se s ní domluví!“

Nebylo to tím, že by se chtěl zbavit nepohodlného případu a někde jej umístit, spíš si očividně také nevěděl rady. „Co se vlastně stalo?“

Nadporučík Petrák rozhodl rukama.

„Ani my nevíme, co se tu stalo. Každopádně jsou tu dva mrtví, a to nejspíš její rodiče. Už jsme je nechali odvést na soudní...“

„Havárie?“

Petrák se rozhlédl kolem a celá skupinka, co tam stála, postupně krčila rameny. I Kopecký a Smítka.

„Vypadá to na něco mnohem komplikovanějšího. Moc bychom potřebovali, aby ta dívenka promluvila, ta může nejspíš všechno vysvětlit.“

„Dám vám zprávu, kam jsme ji odvezli,“ slíbil doktor. Sanitáři opatrně dívku položili na nosítka a uložili do sanitky. Dívka se nebránila, vypadala jako by vůbec nevnímala, co se kolem ní děje.

A blikající majáček sanitky se začal vzdalovat směrem ku Praze.

Doktor Dvořák sloužil již noční služby výjimečně, většinou jen o svátcích a nebo v létě, kdy si většina doktorů s malými dětmi potřebovala vybrat o prázdninách dovolenou a bylo třeba zajistit provoz lůžkové části psychiatrické nemocnice. Těhle příjemné a vcelku teplé letní noci se v přijímací kanceláři objevovali většinou opilci, kteří někde přebírali a putovali na záchytnou stanici. Jen jeden případ demonstrativní sebevraždy. A jedna reaktivní deprese. Jinak byl klid a noc ubíhala bez dramatického vzrušení.

„Vezeme vám příjem,“ hlásila rychlá sanitka po cestě, takže když vjela do brány, doktor Dvořák už seděl v ordinaci a čekal.

„Co to je?“

„Člověče, já nevím, asi desetiletá holka, zřejmě v šoku, vůbec nemluví!“ vysvětloval pohotovostní lékař. „Musela zažít něco děsného... Leží ještě v sanitce. Máme ji donést sem?“

„Ona nechodí?“

„Nevím, zběžně žádné zranění nemá.“ A v rychlosti vylíčil všechno, co o tom věděl. „Tlak a teplota jsou normální.“

Doktor Dvořák na to neřekl, nic jen vstal.

„Tak se na ni dojdou podívat!“ A vyšli před budovu, kde stála sanitka a sanitáři, opření o blikající vůz, z dlouhé chvíle pokuřovali.

Dívka ležela na nosítkách a dívala se upřeně do jednoho bodu.

„Jápak se jmenuješ?“ zeptal se Dvořák. Žádná odpověď. „Bolí tě něco?“ Zase ticho. „Copak se ti stalo?“ Nic.

Dvořák musel nějak rozhodnout, bylo to na něm. Nepochyboval, že dítě ležící v sanitce prožilo emocionální šok.

„Tak ji dovezte na lůžkové oddělení,“ řekl po chvilce a podepsal předávací papíry, „uvidíme, co se z toho vyklube!“

Sanitka odjela a Dvořák se vydal zvolna parkem na oddělení. Dívka ležela na lůžku a dívala se stále jen do stropu. Posadil se na židli vedle ní a připravil si chorobopis.

„Neboj se! Povíš mi, jak se jmenuješ?“ zeptal se znovu.

Pootočila hlavu a podívala se na něj.

„Kde jsem?“

„V nemocnici. Přivezli tě před chvílí,“ vysvětloval a snažil se co nejzřetelněji vyslovovat, „tak jápak se jmenuješ?“

„Maruška.“

„Co se ti stalo, Maruško?“

„Já nevím,“ vydechla potichu a zavřela oči. „Nenávidím rajčata...“

„Jeli jste s rodiči na dovolenou, vid?“

Pomalu a velice potichu začala mluvit. Seděl u ní trpělivě až do rána, kdy střídala ranní směna. Všechno si poznamenal a dal jí tabletku, aby usnula.

Hned po osmé ráno se ozval telefon.

„Policie, kriminální služba, nadporučík Petrák... V noci k vám dovezla sanitka holčičku, vidíte? Jak jí je? Už o ní něco víte?“

Dvořák se chvíli odmlčel.

„Asi by bylo lepší, kdybyste přijel za mnou, pane nadporučíku. Ono to bude zřejmě dost závažné a nechtěl bych to probírat po telefonu,“ navrhl mu. „Možná, že vám to pomůžu vyřešit...“

Nadporučík dorazil před desátou. Měl s sebou dva pitevní protokoly z katedry soudního lékařství.

„Posaďte se, budete to potřebovat,“ nabídl mu Dvořák. „Chcete se podívat na ty nálezy?“

Doktor Dvořák zavrtěl hlavou. „Já vám je asi jenom doplním...“

Bylo to vlastně docela jednoduché. Maruščina maminka byla rozvedená a našla si novou známost. Úspěšného pana inženýra Jakuba Rybu. Známost se úspěšně rozvíjela a dovedla je až k svatbě. Vypadalo to téměř na dokonalou selanku, otčím vyženěnou dcerku miloval, její matku také... A pak se něco změnilo, Maruška si všimla, jak se rodiče stále víc hádají, pan inženýr matku i uhodil. Denně pokračovaly scény a křik. I včera, když se chystali na cestu.

Vyjeli někdy kolem osmé, že pojedou celou noc, aby ráno byli na místě...

„Maruška ležela vzadu v autě, s proviantem, nějaké namazané bagety se sýrem a s šunkou a košíček s rajčaty, prý na osvěžení. Uvnitř a probudila ji zase až prudká hádka, vzpomíná si, že jeli po silnici a rodiče na sebe nepřítelně křičeli. A pan inženýr Ryba, tedy její nevlastní otec, maminku několikrát prudce uhodil. Zazněla velice hrubá slova a sprosté výrazy...“

Nadávky, ty svině, mrcho, kurvo... to se stále opakovalo.

„Pak si Maruška vzpomíná, že otec začal křičet: „já tě zabiju, ty svině, zabiju! Obě vás zabiju...!“ Auto kličkovalo po silnici, zmítalo se, že Maruška upadla do zásoby proviantu vzadu na podlážce a rozmázla několik rajčat, jejich vůni nesnášela, dělalo se jí z toho špatně. A pak auto prudce zastavilo.“

Nadporučík seděl v křesle u konferenčního stolu v Dvořákově pracovně a snažil se zachytit každé slovo.

„Maruška se bála dát najevo, že je vzhůru, svírala si oběma dlaněmi uši, aby neslyšela ten řev, ale nemohla tomu zabránit. Otčím zastavil auto, zatáhl ruční brzdu a nechal běžet motor, vyskočil z auta a oběhl ke dveřím na druhé straně, otevřel je a začal tahat maminku ven, ta se držela, vzpříčila nohama, ale začal ji surově bít a nakonec povolila. Táhl ji silou, za vlasy, druhou rukou bil pěstí do obličeje, maminka prý ani nekřičela, nevolala o pomoc, jen bezmocně sténala. Maruška měla strašný strach! Schoulila se na zadním sedadle a nechtěla dát najevo, že je vzhůru, aby ji otčím také nevytáhl z auta a nezačal bít! Prožívala obrovskou hrůzu!“

„Chudák holka,“ povzdychl nadporučík, který si tu situaci živě představoval.

„Viděla přes přední sklo, jak táhne matčino nebránící se tělo někam pryč, po silnici až k kamennému zábradlí mostu, kde surové bití dál nepřetržitě a bezhlavě pokračovalo, pak zvedl tělo na kamenné zábradlí, jako by je posadil, a pak prudce strčil. Tělo se překlátilo nazad a padalo do prázdna. Maruška uslyšela, jak hlasitě žbluňklo do vody...“

„Ano, to potvrdila i pitva. Navíc si otevřela hlavu o nějaký vyčnívající kámen.“

„Prý se jen ujistil, podíval přes zábradlí dolů a pak se otočil a vrátil k autu. Maruška propadla zoufalé panice. Měla strach. Vyprávěla mi všechno, co se dělo pak, ale asi nebude možné, aby vám to opakovala, nemohu dovolit, aby se k tomu traumatizujícímu zážitku dál vracela!“

„Ale my ji budeme muset vyslechnout!“

„Musí vám stačit, co vám zaprotokoluji já. Myslím to vážně. Ta dívka s vámi prostě mluvit nebude! Ohrozilo by to její zdraví!“

„A někdy později?“ smlouval Petrák.

„Ani později!“ doktor Dvořák byl rezolutní. „Ostatně stejně vám to k ničemu nebude, není trestně odpovědná a navíc to, co udělala, nese typické známky patického afektu, a to by exkulpovalo i dospělého člověka!“

Nadporučík tušil, že tady neuspěje, rezignoval. A chápal situaci. „Tak mi řekněte, jak to bylo. Bude mi stačit pak vaše písemné vyjádření...“

„Ve strašlivém záchvatu strachu, když viděla otčíma jak se blíží, zděšeně a přitom nenápadně vystoupila ze zadních dveří a přesedla si na sedadlo dopředu. Dvířka u řidiče byla otevřená. Zdálo se jí, že spatřila vrávorat matku, která se blížila jako duch odněkud od řeky! To ji vyděsilo ještě víc, pevně sevřela volant. Několik kroků před autem si jí otčím všiml a něco zakřičel, Maruška sáhla mechanicky po páce vedle sebe a uvolnila ji. Byla to ruční brzda a auto se svou vahou pomalu sunulo vpřed. Prý asi sešlápla i pedál plynu a snad zařadila rychlost. Neumí řídit... neví, co se stalo... zavřela oči... Ucítila najednou jen náraz, a když otevřela oči, spatřila na skle před sebou vytřeštěné otčímovy oči.“

„Ano, rozdrtilo ho vlastní auto... to taky souhlasí,“ prohlásil Petrák. „A ta holka vyděšená, vystrašená, v pudu sebezáchovy vyběhla z auta a utíkala až na místo, kde ji psovod našel, že?“

Doktor Dvořák přikývl.

„Pamatuje si jen na ta rozšlapaná rajčata, všechno ostatní je pro ni zatím jen hrozný, děsivý sen... A potrvá dlouho, než se z toho vzpamatuje!“

NUDNÉ DOPOLEDNE SHERLOCKA HOLMESE

Dva muži v lehkém sportovním obleku seděli u omšelého stolu potaženého zeleným sukmem a nezdálo se, že by navzdory příjemnému letnímu počasí byli v dobré náladě. Ten tělnatější co chvíli vytahoval z kapsičky u vesty své rozměrné cibule a sledoval, zda se ručička opravdu nezasekla, zatímco štíhlejší muž drtil v zubech nezapálenou dýmku a pozoroval prázdnou oblohu.

Uvázli na venkovském nádraží na celé čtyři hodiny. Ráno sice měli menší duševní rozcvičku, ale teď se Holmes tvářil, jako by na tu epizodu už zapomněl. Chtěl se vrátit domů co nejdříve, ale z téhle ztracené varty jede vlak do Londýna snad jenom dvakrát denně.

„Nejhorší ze všeho je čekání,“ blýskl Holmes po doktoru Watsonovi okem. „To si prosím, příteli, zapamatujte. Nejhorší je, když se nic neděje, ani lísteček se nepohne, ptáci snad přestali létat,“ ukázal Holmes zoufale na oblohu, kde se opravdu nehonil ani mráček, natož aby třeba orel proháněl nějakého vrabce.

„Nemohli jsme tušit, že vlak bude mít takové zpoždění,“ řekl omluvně dr. Watson, ačkoliv v nezvykle dlouhém prodlení vlakového spoje neměl prsty. „Je to vis maior,“ pokrčil rameny.

„Ano, major,“ kývl bezmyšlenkovitě Holmes a přelétl očima vysokého muže v uniformě, který nahlédl do čekárny.

„Kdybych s sebou měl aspoň svoje housle,“ téměř zalomil rukama štihlý detektiv a prudkým pohybem si sundal klobouk a nervózně si s ním poklepával po koleni. „Kdyby tu aspoň byla restaurace s obsluhou,“ zašilhal po zatlučených oknech výčepu, který zkrachoval pro malý počet cestujících už před rokem. „Damned,“ ucedil Holmes a nervózně si uhlažoval kníry, „kdyby se tu aspoň stala docela malá vražda... Nebo aspoň obyčejná loupež,“ zasníl se. „Jenže toho se v tomhle zapadákově asi nedočkáme!“ tlumeně vybuchl, ale jeho hlas nezněl popuzeně, spíš nanejvýš zoufale.

Pobývali už další hodinu v nehostinné čekárně venkovského nádraží a právě před chvílí jim muž v uniformě zaměstnance královských železnic sdělil, že kvůli nějakým drobným problémům na trati bude odjezd vlaku směr Londýn o jednu až dvě hodiny opožděn.

„To snad není pravda,“ řekl Holmes, který se jinak dokázal bezvadně ovládat, ale tentokrát ho zřejmě to teplé počasí připravilo o klid.

Zvedl se, vyšel na peron a začal se procházet podél kolejí. Bylo pokročilé dopoledne a do džentlmena v obleku nemilosrdně pralo slunce.

Celý výlet byl tak nějak zpackaný. Už od rána. A to se Holmes tak těšil, že vytáhne paty z pochmurného Londýna. Počasí jim výjimečně přálo, ale přesto se den, který měli strávit na panství u Watsonova přítele ve Walesu, jaksi nevyvedl.

Kočí s bryčkou pro ně sice přijel, jak bylo domluveno, ale když seskočil z vozu, řekl překvapenému Watsonovi s omluvou, že návštěva u Sira Lawrence se bohužel neuskuteční. Starý pán totiž právě tuto noc zemřel...

„Jedu pro lékaře,“ ukláněl se kočí, „aby vypsál úmrtní list. A tak vás, vzácní pánové, nemohu vzít na zámek, i kdybych chtěl. Bryčka je pouze pro dva. A také pozvání Sira Lawrence již nelze z pochopitelných důvodů realizovat.“

„Počkejte,“ chytil muže za rukáv Watson. „Já jsem lékař. Mohu se na zesnulého podívat. Vždyť to byl můj dlouholetý přítel, rád bych mu posloužil alespoň takto.“

„Nene, to bohužel nelze,“ bránil se kočí, „měl tady ve městě svého rodinného lékaře. Musím jej vyhledat a zavézt na zámek.“

„Ale proč?“ nechápal Watson. „Vždyť říkám, že jsem lékař. A tady můj přítel Sherlock Holmes je navíc...“

„Bylo to přání Sira Lawrence, abych dojel pro jeho lékaře,“ uklonil se muž v sepraném saku. „A já to přání splním, i když náš drahý pán již není naživu.“

„Poslyšte,“ vmísil se do hovoru Holmes, trošku nespokojený, že jeho jméno kočímu nic neřeklo, „mám dojem, že se mi tady doktor Watson zmiňoval, že Sir Lawrence měl docela slušné jmění – a zároveň byl bezdětný...“

„To ano, pane Homelessi, byl vdovec a děti neměl. Zesnul tiše, dnes ráno jsme ho objevili a...“

„Jsem Holmes,“ zatřásl detektiv hůlkou do kamene. „Sherlock Holmes. Cožpak jste o mně nikdy neslyšel?“ řekl nerudně.

„Ne, pane,“ zavrtěl hlavou kočí a popotáhl si kalhoty. „A měl bych?“

Doktor Watson už už otevíral ústa, aby se přítele zastal a naznačil jeho velikost, daleko přesahující Londýn a blízké okolí, ale Holmes mu dal tajné znamení, aby raději mlčel, a tak Watson pusy zase sklapl. Přeci jen si ale neodpustil ještě jednu otázku. „Jak zemřel drahý Sir Lawrence? To bych rád věděl.“

„Ve spánku, přirozenou smrtí,“ zatvářil se muž pietně a poplácal koně, který už začínal být v postroji neklidný. „Zjistila to ráno služebná

Agnes, když mu nesla šálek Pickwickova čaje do postele,“ odmlčel se a po chvíli dodal: „Měl slabší srdce.“

„Předpokládám, že neměl mnoho příbuzných,“ ptal se ležérně Holmes. „Přeci jen to byl už starší člověk, vdovec...“

„To máte pravdu, pane,“ kývl kočí. „Sir Lawrence měl jenom jednoho bratra, ale ten už je také v pánu. Ten bratr snad měl syna, ale ten žije už léta v Indii a jeho adresa není známá.“

„Aha,“ řekl zvědavě Holmes, „takže dědic nablízku veškerý žádný. Komupak své panství Sir Lawrence odkázal? Nevíte, to náhodou, pane... pane...“

„Jsem jen pouhý kočí,“ řekl muž skromně a sklopil zrak, „a o panské věci se nestarám.“ A vyskočil na kozlík a chystal se popohnat koně.

„A ještě něco,“ zavolal Holmes. „Na kterém konci města ten rodinný doktor bydlí?“

„Doktor Doolittle? Přesně nevím, pane, ale doufám, že to je někde v centru.“

Vůz se dal do pohybu a doktor Watson nešťastně rozpřáhl ruce. „Ach ten ubohý Sir Lawrence! Rok jsem ho neviděl, a teď, když jsme se měli konečně setkat...!“ Do očí se mu tlačily slzy.

„Je to neštěstí, to máte pravdu,“ řekl pomalu a tiše Holmes, přiložil si ukazováček na čelo a přivřel oči. Tvářil se nepřítomně, jako by mu před očima běžel nějaký film. Patrně s detektivní zápletkou...

„Ještě že zesnul v pokoji, že netrpěl,“ dojímal se dr. Watson. „Přeci jen měl svůj věk, a to se člověku může přihodit cokoli.“

„Nezdál se vám ten kočí... nějaký zvláštní...?“ zeptal se chladně Holmes.

„No, zřejmě měl svého pána rád. Řekl bych, že to nesl těžce. Bude to asi hodný člověk,“ přemýšlel nahlas Watson.

„Ani bych neřekl,“ odsekl detektiv. „Spíš si myslím, že jde o drzého vraha.“

„Ale co to říkáte, příteli?“ zděsil se Watson, „vždyť ten kočí nemohl mít na jeho smrti žádný zájem. Jste z těch svých zločinů už nějaký... přetažený. A navíc to nebyla žádná vražda, ale přirozená smrt. To přeci říkal jasně.“

Detektiv se zatvářil kysele. „Je tu až příliš mnoho věcí, které budí podezření. Ale honem, doktore, pojďme k telefonu.“

Watson svého přítele nechápal. Vrtěl hlavou, ale byl už na ledacos zvyklý, a tak s ním zašel do nádražní kanceláře a pomohl přemluvit drážního zaměstnance, který jim telefonní přístroj nechtěl půjčit, že jde opravdu o velmi závažný hovor.

Holmes nejprve zavolal místnímu notáři. Bylo to malé městečko ve Walesu, a tak tu žil pouze jeden jediný. Po několika větách Holmes

položil sluchátko a zavolal do Scotland Yardu. Tlumeně si vyměnil pár vět s poručíkem Lestradem. „Ano, bude u doktora Doolittla,“ řekl nakonec.

„Proboha, Holmesi, vy jste se snad dočista zbláznil!“ chystal se za hlavu dr. Watson. „Vždyť jste na toho dobráka kočího poštal policii! Bylo to opravdu nutné?“

„Ano. Lestrade hned zavolá na místní policejní oddělení a za pár minut ho mají,“ řekl Holmes spokojeně. „Ale poslyšte,“ začal si třít ruce, „není tu nějak chladno?“

Watson na něj jenom překvapeně zíral.

„Jděte se prosím podívat,“ ukázal detektiv dovnitř do nádražní budovy, jestli už je zřejmé, kdy nám jede vlak zpátky do Londýna. Z výletu holt nic nebude, tak nač tu ztrácet čas, ne? Možná ještě stihneme odpolední čaj.“

„Dobře, půjdu,“ zamračil se doktor, „ale jenom pod podmínkou, že mi to všechno vysvětlíte! Abych pravdu řekl, tentokrát nerozumím vašim úvahám ani za mák,“ bručel si pro sebe. „Řekl bych, že křivdíte jednomu poctivému venkovanovi.“

„Ale kdepak, milý příteli,“ konečně se usmál Holmes. „Cožpak jste si opravdu nepovšiml té spousty podezřelých okolností?“

„Musím se přiznat, že ne. Mohl byste mi je nastínit?“

„No prosím. Ale pojďme dovnitř, ať nás raději nikdo neslyší. Ještě ho nechtyli,“ mávl rukou Holmes. „Tak zaprvé – pomineme-li to, že mě vůbec nezná, což by u zde žijícího Angličana bylo prakticky vyloučeno – ten údajný kočí měl trochu zvláštní přízvuk. Jako někdo, kdo žije delší dobu v cizině.“

„Probůh, Holmesi, vždyť jsme ve Walesu. Tady může být člověk rád, že se vůbec domluví,“ spráskl ruce doktor.

„Zadruhé,“ pokračoval detektiv, „v levém uchu měl otvor. Pro náušnici, kterou si zřejmě sundal, aby nepoutal pozornost. Takové nosí muži například v Indii. Zatřetí – všiml jste si jeho kalhot?“

„Byly to kožené kalhoty, trochu ošuntělé. Co je s nimi?“ nechápal doktor.

„Ó ano, jenže kde byly odřené? V rozkroku. Tam je má odřené ten, kdo jezdí na koňském hřbetě, ne ten, co sedí na kozlíku v kočáře. Čili – nebyl to žádný skutečný kočí.“

„No, dejme tomu,“ přikývl skepticky Watson.

„Začtvrté – je nemyslitelné, aby kočí, který pracuje delší dobu na jednom panství, nevěděl, kde bydlí jejich rodinný doktor. A tenhle to opravdu nevěděl, říkal, že ho bude muset teprve hledat. Za další – jeden telefonát k notáři mi potvrdil, že starý pán chtěl učinit závěť. Nemaje známých potomků, chtěl vše odkázat klášteru Milosrdných sester. Na

dnešní den po obědě měl pozvaného notáře. Všiml jste si, že ten kočí s námi o dědictví vůbec nechtěl mluvit? Vsadím svůj klobouk, že to je ten synovec, údajně ztracený kdesi v Indii. A že si přivezl z dalekého Východu nějaký jed, který takový okresní felčar, jako bude ten doktor Doolittle, zaručeně nerozpozná. Proto taky ten muž netoužil po vaší asistenci, doktore.“

Doktor Watson se dlouze zamyslel. „No, možná se mu v té Indii nevedlo, jak by chtěl, a tak teď hledal štěstí u strýčka. Jenže ten starý poctivec rozpoznal jeho mizivé schopnosti spravovat nějaký majetek a chtěl ho vydědit,“ poškrábal se Watson na hlavě. „Stejně by mě ale ve snu nenapadlo ho podezřívát. Máte holt šestý smysl, Holmesi.“

„Snažím se myslet,“ řekl suše detektiv a zatvářil se, jak uměl nej-
přívětivěji.

Blížilo se poledne a v hale nádraží začal ruch. Přicházeli lidé na pravidelný spoj a dovídali se, že bude opožděn. U výdejný jízdenek se utvořila fronta, lidé se bavili nahlas jeden přes druhého.

„Bylo by dobré zakoupit si jízdenky včas, co kdyby ten vlak nakonec přeci jen přijel,“ zvedl se dr. Watson a zpovzdálí následován Holmesem vydal se ke kase.

Nádražák se zeleným kšiletem nad očima vylezl ven z místnosti a pohybem ruky uklidňoval cestující. „Vážení,“ řekl a zvedl ruce do výše jako kazatel. „Vlak z Bristolu má zpoždění, protože došlo k mimořádné události. Po ránu vykradli poštovní vagon, zmizel bankovní vak plný peněz,“ hlásil a dýchal přerývavě. „Prý asi sto tisíc liber!“

„No, to bych si dal líbit,“ zasmál se sedlák ve frontě na jízdenky, ale vedle stojící žena ho dloubla do žeber, aby byl radši zticha. Lidé tu šokující zprávu prožívali různě. Někdo se projevoval veselými výkřiky, jiný zoufalým lomením rukou, že nestihne loď na kontinent. Dva džentlmeni stojící za Watsonem své překvapení projevili jenom zvednutím obočí, inu jako praví Angličané. Také Holmes se choval rezervovaně a nevšímavě se poflakoval kolem vzrušeného zástupu, pak na chvíli vyšel ze dveří, obešel budovu nádraží a zase se vrátil. Dr. Watson ho hledal očima, ale Holmes se choval, jako by k sobě nepatřili. A pak se postavil k okénku a díval se, jak lidé platí jízdné.

„Abych řekl pravdu, už se těším, až si dáme odpolední čaj v Baker Street,“ objevil se Watson vedle detektiva a v ruce třímал jízdenky.

Holmes souhlasně přikývl, ale jedním okem dál pozorně sledoval, čím lidé u kasy platí. Pak přistoupil k jednomu z obou džentlmenů a požádal jej, zda by mu nepřipálil doutník.

Když jej Watson zahlédl, hned se přihnul a s překvapením pravil: „Od kdy kouříte doutníky, pane Holmesi? Nepamatuji se, že bych vás kdy viděl s něčím takovým v ústech.“

Když poodešli kousek stranou, řekl detektiv trochu káravě: „Milý Watson, já nekouřím doutník, ale provádím pátrání. Rozumíte?“

Doktor protáhl obličej a hořel zvědavostí. „A po čem pátráme, Holmesi?“ A pak s úsměvem dodal: „Snad ne po tom vlaku, co má zpoždění už druhou hodinu?“

„Právě po tom,“ zasykl mu štíhlý muž do ucha. „A po tom vaku plném peněz.“

Detektiv vzal přítele za rameno a jali se korzovat po chodbě. Nějaká žena v rohu hlídala posadu s husou, která se právě dala do kejhání. A u lavičky stáli ti dva džentlmeni a rozmlouvali o čemsi se dvěma sedícími dámami, které jim s úsměvem přikyvovaly. *Asi tak odpovídají na nějaké duchaplné bonmoty*, pomyslel si Watson. Jedna z dam lehce pohupovala dětským kočárkem z proutí, který stál u lavičky.

Holmes ho překvapivě vedl právě k nim. Zastavili se před lavičkou a Sherlock Holmes, ten málomluvný detektiv, pozdravil jako první, zvlášť muže a zvlášť ženy, které mu odpověděly lehkou úklonou. Pak prohodil něco o počasí a o londýnské mlze, čemuž se dámy jenom neurčitě usmály.

„Holmes, já vás nepoznávám, vždyť vy, starý bručoun, se chováte jako velmi společenský člověk,“ smál se doktor Watson. „Nejdřív si dáte doutník a pak byste rád navázal konverzaci s docela neznámými dámami.“

„Vy to opravdu nevidíte,“ zasyčel mu do ucha detektiv.

„A co bych měl vidět?“ nechápal tělnatý muž a rozhlédl se. Slunce si jej opět našlo, a tak si musel setřít z čela kapičky potu.

„Opatrně, ať je nevyplašíme,“ pohyboval skoro neslyšně rty Holmes. „Ty dvě dámy jsou přeci přestrojení chlapi...! Jdu si zatelefonovat.“

Watson zůstal stát jako opařený. Měl nutkání vyslat pár pohledů směrem k lavičce, kde se čtveřice nenucené bavila, ale neopovážil se pootočit hlavu tím směrem.

Když se Holmes za pár minut vrátil, tiše řekl: „Buďme opatrní. Doporučil jsem Lestradovi, ať je zatknou až ve vlaku. Mohou mít u sebe zbraně.“

V tu chvíli v dálce zahoukala lokomotiva. Čekající dav se pohnul směrem ke kolejím. Než se usadili v kupé, skoro spolu nepromluvili. Watson se střehl, aby jenom pohledem zavadil o onu čtveřici. Když za sebou pečlivě zavřel dveře, otázal se dychtivě doktor: „Dlužíte mi vysvětlení, příteli. O co tady vlastně jde?“

„No přeci o tu ranní loupež.“

„A jak jste poznal, že tamti,“ pohodil hlavou směrem k sousednímu vagonu, „že tamti v tom jedou?“

„Je to prosté. Určité indicie mi to napověděly,“ zatvářil se detektiv skromně.

„To bych moc rád věděl, které,“ usadil se doktor u okénka a visel Holmesovi na rtech.

„Nevím, jak ty peníze ukradli,“ naklonil se Holmes blíž, „ale to ani není podstatné. Jsou čtyři, patrně jde o zkušené lupiče. To přestrojení jim docela vyšlo, ale ty ženy měly příliš tlusté punčochy, jaké se už nenosí – asi aby nebyla vidět jejich, ehm... chlupatá lýtka. Nemluvily, aby se neprozradily hlubším hlasem. U kasy všichni platili za jízdenky zcela novými bankovkami. Dosud nepřeloženými. Muži měli dokonalý převlek, ale přeci jen se chybička vloudila. Jeden měl hnědé boty k černému obleku, druhý výstředního červeného motýlka, navíc úplně špatně uvázaného – no uznejte, takhle by se přeci mohl vymódit jenom vrah! Nebo lupič,“ dodal s úsměvem Holmes. „A ty jejich ruce, upracované a ještě trochu zašpiněné kolomazí, je definitivně prozradily. Dobře jsem si je prohlédl, když mi připalovali ten doutník.“

„Vypadali jako dva spokojené páry...,“ přemýšlel dr. Watson. „Počkat. A co to dítě v kočárku?“

„Proboha, Watsone!“ skoro vykřikl detektiv. „Tam přeci žádné dítě nebylo. V tom vozítku rafinovaně schovali ten pytel s bankovkami... Nebylo vám divné, že to mimino schované za záclonkami ani nepíplo? A další velkou prohnalost projevili, když se vydali vlakem po stejné trati zpátky do města. Chápete? Pod svícnem bývá největší tma. Po té krádeži sem přijeli drožkou, jak jsem si ověřil venku. Policie je jistě hledá široko daleko, ale ne ve vlaku a na stejné trati, protože vlak byl místem činu.“

Zatímco pod koly vozu drncaly koleje, doktor Watson ztichl a celé si to znovu probíral. „Co my jsme toho za pouhých pár hodin prožili!“ kroutil hlavou.

„Celkem nudné dopoledne,“ pokrčil rameny Holmes. „Těšil jsem se na partičku bridže s vaším přítelem Sirem Lawrencem. Škoda.“

Watson vstal a sundal si sako. Potřeboval se uvolnit. „Holmes, vy jste úžasný!“ řekl v němém údivu. „Řešíte jeden případ za druhým, aniž byste udělal víc než pár kroků sem a tam.“

„Ach,“ řekl Holmes a rozhlédl se z okna vlaku po krajině, jako by mimoděk pátral, kde se může odehrávat něco nekalého, „člověk, který převyšuje svým intelektem ostatní, to má v životě opravdu nelehké...“

A pak pohlédl úkosem na přítele, který k němu obdivně zvedl oči, a korektně dodal: „Neberte to prosím osobně, milý Watsone.“

Michal Fieber

SMRT ÁLANDSKÉHO ŘEZNÍKA

Exkomisař Houdek koupil své ženě Klárce k pátému výročí jejich svatby zájezd na Kanárské ostrovy a ona jemu k jeho kulatým narozeninám rybářský zájezd na Álandy.

Álandské souostroví leží na rozhraní Baltského moře a Botnického zálivu, mezi Finskem a Švédskem. Patří Finsku, i když má svou autonomii a vlastní parlament, ale žijí tu většinou Švédové a mluví se tu převážně švédsky.

Jak se dorozumívají ve zdejších brakických vodách štiky, není známo. Ale že jsou jich tu mraky, to se ví v celé Evropě a možná i na celém světě. Nadarmo se o Álandech nemluví jako o rybářském ráji.

Karel Houdek snil o lovu štik v mělkých vodách souostroví už dobřích deset let a Klárka mu teď jeho sen splnila. Na počítači vyrobila něco jako dárkový poukaz, a ten pak srolovala a schovala do hliníkového pouzdra od doutníku, které ukryla do narozeninového dortu. Exkomisař ho musel osobně nakrájet, a když narazil na aluminiové pouzdro, myslel si, že opravdu dostává doutník. A on poukaz. Karel Houdek se celý rozzářil. Tomu se tedy říká dárek!

O několik dní později se mu ozval jistý Pavel Hladký, který organizoval v rámci celého zájezdu partu osmi lidí, do níž měl právě Karel Houdek zapadnout jako náhradník. Chtěl se s ním sejít a exkomisař byl pro. Zašli spolu na pivo. Ukázalo se, že exkomisař je dvakrát tak starý než agilní organizátor a ostatní členové skupiny.

„A nebude vám vadit, že já už nevydržím chytat celej den?“ zeptal se Karel Houdek.

„Žádný problém,“ prohlásil Pavel Hladký. „Můžete zatím třeba vařit.“

V tu chvíli pili už druhé pivo. A nakonec si připili i na tykání. Rybáři si většinou tykají, a to bez ohledu na svůj věk, majetek či politické názory. Nic z toho se mezi rybáři moc neřeší.

A začátkem května jeli.

Účastníci zájezdu, kterých bylo celkem třicet šest, bydleli na Álandech v chatách po čtyřech lidech. Vedoucí a dva řidiči měli chatku jen pro sebe. Parta Pavla Hladkého, řečeného Páji, vyfasovala dvě chaty až na samém konci kempu – pětku a šestku. A ukázalo se, že jsou to samí fajn kluci. Karel Houdek si je oblíbil už na trajektu, kterým se plavili

z Rostocku do Trölleborgu. A den ze dne se mu líbili víc, stejně jako celá ta jeho rybářská dovolená. A v hlavě mu znovu a znovu zněla slova písničky: „Kluci, kluci s klukama...“ Karel Houdek byl ženatý teprve pár let, ale už málem zapomněl, jaké je to být svobodný. A teď zase byl! I když jen na týden.

Jediné, co mu občas kalilo jinak úžasnou náladu, bylo, že si ho jako svou oběť vyhlédl jeden rybář z chaty číslo čtyři. Byl to nedostizně užvaněný chlap odněkud od Děčína. Už v autobuse, kde seděl hned před ním, ho ohromoval svými minulými rybářskými úspěchy. Na Álandy jel už podesáté, a tak mu ukazoval fotografie svých trofejních úlovků a nešetřil podrobnostmi o jejich přelstění a zdolávání. A v cíli jejich cesty to pokračovalo.

„Tak jak?“ volal na Houdka, kdykoli se náhodou potkali u pultu, kde se kuchaly ulovené ryby. „Jak to jde? Já mám dneska devět štik. Z toho tři přes osmdesát a jednu devadesátku...“

Pravda je, že exkomisaři to moc nešlo. Tvrdohlavě chytal na své oblíbené rotační třpytky, jenže zdejší štiky dávaly přednost plandavkám. Anebo na větších hloubkách těžkým potápivým woblerům. Zejména těm bílým s červenou hlavičkou, kterým se říká karkulky.

Chytat ryby Josef Mlejnek nepochybně uměl. A taky zřejmě věděl, kam na nejezdit. Pro ostatní ovšem zůstávalo záhadou, kde vlastně ty své trofejní kusy chytá. Vedoucí zájezdu jim hned po příjezdu rozdál mapky se zakreslenými hranicemi revíru, které v podstatě kopírovaly břehy jejich ostrova. Na svých lodích se tak denně potkávali, zdravili se a vyměňovali si informace, kde a jak to toho dne šlo. Ale ne s Mlejnem. Ten si připlatil, aby měl loď sám pro sebe. Na ryby vyplouval většinou až kolem poledního, když už byli dávno všichni na vodě, a z ryb se pak vracel až pozdě večer, mnohem později než ostatní. A jindy zase vyrážel časně ráno, v době, kdy ostatní ještě spali, takže se vracel dřív, než oni vyplouvali. Byla půlka května, do letního slunovratu chybělo něco málo přes měsíc, a tady na severu už trvala noc všeho všudy jen tři hodiny – od jedenácti do dvou.

Exkomisaři to samozřejmě také vrtalo hlavou, zvláště když se v půli jejich pobytu dramaticky změnilo počasí: teploměr klesl o patnáct stupňů, dosud azurové nebe se zatáhlo nízkými, rychle letícími mraky a vítr o rychlosti až sto kilometrů za hodinu vzedmul na moři metrové vlny.

Za takového počasí se na volnou vodu neodvážil téměř nikdo. Pár zoufalců – a exkomisař byl mezi nimi – se odpoledne pokoušelo chytat v zálivu vedle kempu ze břehu, ale bez úspěchu. Proti silnému větru se téměř nedalo nahazovat.

Houdek to vzdal asi po půl hodině a raději si šel zapnout saunu, která byla součástí každé chaty. Když ze sauny po dvou hodinách vyšel, zavolal na něj Pája z verandy, kde seděli všichni tři jeho spolubydlíci u láhve finské vodky: „Pojď sem, máme pro tebe novinu...“

„Copak,“ zeptal se, „přestal snad foukat vítr?“

„To ani omylem. Ale řezník přesto vyjel na vodu – jako jedinej – a před chvílí se vrátil se štikou rovnej metr!“

„Kdo že?“

„No přece Mlejnek!“

„On je to řezník? To jsem nevěděl.“

„No a ne?“ uchechtl se Pája. „Vždyť pomalu každou mírovou štikou zabije a hned nafiletuje!“

To byla pravda. Držitelé zdejší povolenky si mohli ponechat jen jednu štikou denně a vyvézt ze země maximálně tři. Ale „řezník“ Mlejnek si s tím hlavu nelámал. A nad chladicí taškou plnou zmrazených rybích filetů mu mohl těžko někdo dokázat, z kolika ryb pocházejí.

„Masař jeden!“ poznamenal s despektem další exkomisařův spolubydlíci.

Karel Houdek spolkl, co už měl na jazyku, a velkodušně pravil: „Nezávidíte, chlapci! Jak se říká: přej a bude ti přáno!“

„To chci vidět,“ řekl trpce Pája, který těžce nesl, že taky ještě nechytil žádnou velkou rybu.

Následujícího dne se po ránu trochu vyčáslilo a Houdkovi spolubydlíci spěchali hned po snídani na ryby. Jeho parťák Láďa byl už dokonce dávno na moři, přestože šedozelenou hladinu stále ještě vzdouvaly pořádné vlny.

Exkomisař jel ovšem na výlet – spolu s pouhými osmi dalšími zájemci. Autobus je odvezl nejprve do místního skanzenu, a potom k ruinám pevnosti, kterou na Ålandech budovalo v devatenáctém století carské Rusko.

Po návratu z výletu vyhledal Houdek svého parťáka, který právě pobědval, a domluvil se s ním, že se ve tři hodiny sejdou na molu a vydají se na západní stranu ostrova, kde, jak si mysleli, bude méně foukat a tudíž i vlny budou menší.

Byl to ovšem omyl. Horní výběžek protáhlého a severojižním směrem položeného ostrova vzdušné proudy jen rozrážely jako lodní příď masy vody a rozdělený vítr se hnal podél ostrovních břehů vesele dál.

Oba rybáři to však nevzdali. Probíjeli se proti větru dál a dál a nahažovali své návnady do rozbouřených vln, ale bez valného úspěchu.

Bylo už kolem deváté hodiny večer, když dorazili k severnímu výběžku ostrova. Rudé slunce pomalu klesalo za obzor jako hořící vzducholoď a moře dostávalo dramaticky temnou barvu.

„Pojedeme domů, ne?“ řekl Karel Houdek, který už ztrácel cit v rukou. „Je hrozná kosa.“

„Jak chceš,“ souhlasil Lád’a, který obsluhoval motor. „Ale kudy? Tady je to samej záliv, samej průliv a čert ví, kterej je ten právej... Neměli bysme se vrátit stejnou cestou, kterou jsme přijeli?“

„Neboj,“ řekl furiantsky exkomisař. „Se mnou nezabloudíš!“

A tak jeli, nebo lépe řečeno pluli. Půl hodiny, hodinu. Jenže záliv u jejich kempu, nebo alespoň povědomý východní břeh ostrova, pořád nikde.

„Nechci se hádat, ale řek bych, že jsme zabloudili,“ vyslovil konečně Houdkův parták to, co si exkomisař jen myslel. „Dochází nám benzin a za chvíli bude tma. Co budeme dělat?“

„Mohli bysme zavolat klukům, ať nám nějaký benzin přivezou.“

„Ale kam? Dyt’ ani nevíme, kde jsme!“

„To se dá zjistit, ne? Táhle je nějaká loď. To budou taky rybáři, kdo jinej. Zajedeme k nim a přeptáme se.“

„Tak jo. A klukům zatím volat nebudeme. Třeba nám ten benzin vystačí.“

Lád’a přidal plyn, příd’ se vzepjala jako pobídnutý kuň a jejich člun vyrazil ke vzdálenému objektu, který se jim každou chvíli ztrácel za vlnami. Jenže když k němu po chvíli dorazili, zjistili, že se sice jedná o rybářskou loďku, která měla dokonce na přídi napsané jméno jejich kempu a číslo 9, ale že na ní nikdo není...

„Ty blaho,“ řekl Lád’a, „to je jako ta loď bez posádky z Poeova Arтура Gordona Pyma!“

„Docela horor, co?“ řekl exkomisař a sáhl do kapsy pro mobil. „Takže přece jen zavoláme. Ať si nás najdou třeba vrtulníkem. Tohle je Mlejnková loď – ten měl devítku. Jenže Mlejnek nám toho už asi moc neřekne...“

„Kde vůbec může bejt?“

„Dobrá otázka,“ řekl Houdek sarkasticky. „Jestli ona si ho nevzala devátá vlna...“

● ● ●

Nakonec je objevil ani ne za hodinu policejní motorový člun. Vrtulníku nebylo třeba. Ukázalo se, že jsou sice už v jiném revíru, ale sotva kilometr od průlivu, kterým měli proplout, aby se drželi břehu svého ostrova. Prostě ho minuli a pak jezdili mezi ostrůvky více méně dokola. S finskými policisty dorazil i vedoucí jejich zájezdu, aby jim mohl tlumočit.

Ale ono nebylo dohromady co. Exkomisař mu vyložil, jak opuštěný člun našli, a přidal hypotézu, že Mlejnek buď spadl do vody při nárazu nějaké větší vlny, nebo ho při vylovování ryby postihl infarkt či mozková příhoda.

„Tak jako tak se musel utopit,“ skončil Houdek své extempore, „protože vypařit se nemohl a doplavat na břeh taky ne. Voda má nějakých osm devět stupňů a jemu bylo přes šedesát. Neměl šanci...“

Policisté si vyslechli finskou verzi Houdkovy výpovědi, načež se dva policejní potápěči v neoprenových skafandrech naznak přehoupili do vody, aby se pak bez váhání ponořili ve směru kotevního lana.

Houdek by se byl vsadil, že nic nenajdou, ale to by byl prohrál: za pár minut se jeden z potápěčů vynořil i s bezvládným tělem „álandského řezníka“. Tělo Josefa Mlejnika bylo omotané vlascem jako španělský ptáček nití, jenže ten vlasec ho poutal ke kotevnímu lanu tak pevně, že se samo nemohlo vynořit. A ještě něco uhodilo všechny přítomné do očí. Přes obě tváře mrtvého se táhly asi tak deset centimetrů dlouhé a centimetr hluboké rozšklebené řezné rány.

Ty rány byly však bledé jako příliš dlouho marinované řízky a žádná krev z nich už netekla. Ta už se zřejmě dávno smíchala s téměř neslanou vodou zdejšího moře nemoře...

Álandská policie uzavřela vyšetřování případu v rekordně krátkém čase – už za tři dny. Ale co jiného jí také zbývalo, když zájezd v sobotu končil. Kdyby tu snad něco nasvědčovalo tomu, že došlo k trestnému činu, mohli by případné podezřelé osoby zadržet, ale takhle?

Verdikt byl stručný a jasný: smrt utonutím následkem nešťastného pádu do studeného a rozbouřeného moře poměrně daleko od míst, kde chytali ostatní. Řezné rány na obličeji mrtvého byly připsány nárazům do hrotů kotevních ramen. A vlasec, kterým bylo tělo omotané? Snahám ryby, při jejímž zdolávání mrtvý zřejmě přepadl palubu, o osvobození...

Prut mrtvého rybáře objevili potápěči den po tragické události na mořském dně, pouhých několik metrů od místa nálezů těla, které si večer označili bójkou. V navijáku nebyl žádný vlasec, respektive jen nepatrný zbytek uvázaný kolem cívky. Zbytek byl utržený. A druhý konec, na kterém by měl být wobler s pohádkovým jménem „karkulka“, taky...

„Musela to bejt ryba jako hrom,“ potřásl hlavou vedoucí zájezdu, když seznamoval svoje svěřence se závěry policejního šetření. „Není divu, že mu to nakonec urvala...“

Houdek měl ovšem na věc trochu jiný názor. Ne že by se vlasec o síle 0,25 mm nedal přetrhnout, ale že by nějaká štika ve snaze uniknout z udice omotávala vlascem topícího se rybáře? Proč by to dělala?

Vždyť Mlejnek po svém pádu do vody nepochybně prut pustil, aby mohl plavat. A co ty řezné rány v obličeji? Konce kotevních ramen byly sice rozšířené, zploštělé a zašpičatělé, ale ostré nebyly. A navíc: jak by dokázaly pořezat obě tváře oběti?! K tomu by přece nedošlo, ani kdyby člověk v lodi zakopl a na vytaženou kotvu upadl!

Exkomisař si s problémem lámal hlavu, až ho rozbolela. Bylo by možné, že by Mlejnek chytal z nezakotvené, větrem unášené lodi? Jinými slovy řečeno, že by draftoval? A že by se při pádu do vody instinktivně zachytil kotevního lana a tak vytáhl z lodi i kotvu, která by ho, jak prudce přeletěla přes palubu, zasáhla do obličeje?

Houdek nebyl líný zajít si k molu a s kotvou svého člunu chvíli experimentovat. Ne že by se kvůli tomu vrhal do vody, to ne, ale vlezl si do sousední lodě, a pak se pokoušel kotvu trhnutím za lano vytáhnout ze svého člunu. Nešlo to. Kotva se vždycky alespoň jedním ramenem zachytila buď za lavičku, nebo za okraj člunu.

Exkomisař tak dospěl k nevyhnutelnému závěru, že jeho finští kolegové si usnadnili práci a přijali vysvětlení, které bylo všechno, jen ne logické.

V pátek večer se vrátili z moře dříve než obvykle. Bylo potřeba uklidit chaty a taky trochu posedět a popít – vždyť to byl jejich poslední večer na Álandech. Bavili se o rybách, ženských a bohatýrských flámech a řeč přišla i na „álandského řezníka“.

„Jestli my jsme ho, chlapi, tou přezdívkou nějak nezesrabili,“ řekl Pája, který ji vymyslel.

„Zesrabil se sám,“ prohlásil Bobík nemilosrdně. „Neměl bejt tak nenažranej a jezdit sám!“

A na tom se nakonec všichni shodli.

Když se jim pak začaly trochu plést jazyky, exkomisař se vymluvil na svou slinivku a taky na to, že chce brzy ráno ještě jednou vyjet na moře, aby viděl východ slunce, a šel. Nejprve do sauny a pak do postele. Když usínal, bylo krátce po půlnoci. Buzení na mobilu si nastavil na druhou hodinu, kdy svítalo, takže ho čekaly všeho všudy necelé dvě hodiny spánku.

Probudil se ovšem jako obvykle ještě o pár minut dříve, takže mohl buzení včas vypnout. Tiše se oblékl, kávu si vypil pro jistotu na verandě, aby své spolunocležníky nerušil, a pak se vydal k přístavnímu molu. Bylo čtvrt na tři, když vyplouval na vodu. Ještě štěstí, že noc byla už téměř „bílá“. Za měsíc bude úplně. Ale exkomisař si nevychutnával poezii severské bílé noci, nýbrž skutečnost, že mohl vyrazit na plný plyn, aniž by musel zapínat lampu na svém čele.

Za dvacet minut byl na místě. V zátoce, ve které našli Mlejnkův opuštěný člun. Policejní bójka tu už nebyla, takže úplně přesně to místo určit nemohl, ale o to mu ani nešlo. Chtěl jenom poznat ten pocit osamělého rybáře v cizím revíru, jaký tu musel zažívat mrtvý Mlejnek. Chtěl vychutnat zdejší atmosféru se vším všudy. Věděl moc dobře, že intuice, která je pro detektiva stejně cenná jako věcné důkazy, se ráda dostavuje právě na místě činu. Snad to má na svědomí genius loci toho kterého místa, snad napětí, které taková osamělá návštěva vyvolává i v ostříleném kriminalistovi a které zbystřuje smysly a myšlenkové pochody.

Karel Houdek si vybral ze svého zásobníku velkou rotační třpytku tvaru vrbového lístku a se stříbrným polepem. Připevnil ji na karabinku, zvedl prut až za hlavu a švihem nahodil. Když třpytko dopadlo do vody, začal pomalu navíjet... Do čtyř hodin však neměl ani jeden záběr. A přitom se na hladině objevoval jeden kroužek od sbírající ryby vedle druhého. Pak se nad obzorem náhle objevilo slunce. Mělo barvu červeného kubánského pomeranče. V tu chvíli veškerá aktivita ryb, sbírajících z hladiny noční hmyz, ustala, jako když utne. A o pět minut později ucítil Karel Houdek první záběr.

Vytáhl štika kolem šedesáti centimetrů, peánem ji zbavil trojháčku a vrátil ji zpátky do moře. Během dvou hodin tak chytil a pustil půl tuctu štik. Všechny měly stanovenou míru, některé měly i hodně přes sedmdesát centimetrů, ale exkomisař je jednu podruhé vrátil vodě.

Před sedmou hodinou začal uvažovat o návratu. Byl nejvyšší čas, protože v devět hodin měli odjíždět.

A pak to přišlo.

Po jednom z posledních nahození nechal třpytku nějakou dobu klepat ke dnu. Teprve po chvíli lehce přisekl, aby ji, jak rybáři říkají, „zapnul“ – aby začala rotovat kolem své osy. Ale rotačka na druhém konci vlasce se ani nehnula. Nejspíš uvázla někde v chaluhách na mořském dnu. Zkusil tedy znovu prudkými pohyby prutu za hlavu tuto svou návnadu uvolnit a asi při třetím pokusu se mu to povedlo. Třpytko se konečně dala do pohybu. Ale pomalu a těžko. Jako by na ní viselo hezkých pár kilo trávy. Anebo nějaký potopený kmen. Houdek párkrát otočil kličkou navijáku a najednou si uvědomil, že vlasce se pohybuje také do strany. Jenže ten pohyb nebyl plynulý – v rukou ucítil zřetelné šku-bání. Ryba! Nejspíš štika! A podle všeho kapitální!

Trvalo skoro dvacet minut, než ji přivedl až k lodi. Když byla od něho ještě nějakých deset patnáct metrů, zvedla se poprvé ode dna a předvedla mu několik parádních výskoků nad hladinu, a dokonce i „chůzi na ocase“, kdy se pomocí ocasní ploutve pohybovala několik metrů po hladině v poloze kolmé k ní. Tenhle zvláštní trik umí také

delfíni a Houdek se s ním u zdolávaných štik už několikrát setkal, ale vysvětlit by ho nedokázal...

V těsné blízkosti Houdkova člunu se však ryba znovu potopila a zamířila pod něj. Skoro jako bílá velryba, která chtěla prorazit dno lodi svého pronásledovatele, jednohého kapitána Achaba...

Štika ovšem není velryba a nic takového by nedokázala. Ale omotat vlasce kolem kotevního lana a pak ho přetrhnout, to by svedla hravě. Exkomisař se ji proto snažil vodit na prutu, který držel pravou rukou, jen kolem přídě a levou rukou urychleně vytahoval kotvu. Nebyla to žádná legrace, protože každého půl metru musel vytažené lano přišlápnout ke dnu, aby mohl přehmátnout. Hlavou mu přitom probleskla myšlenka, že stejně to asi dělával Josef Mlejnek, když chytal sám. Ve dvou to byla hračka. Zatímco jeden z rybářů zdolával rybu, druhý vytáhl svůj prut i kotvu a zvedl pro jistotu i motor. Takhle to ovšem byla pěkná makačka...

Ale zvládl to. Pak už rybu vodil sem a tam a otáčel se za ní, prut ponořený špičkou do vody jako by míchal bramboračku, aby mu ho náhodou nezlámala. Když se konečně ryba znovu vynořila a zůstala vysíleně ležet na boku, chytil ji za skřele a vytáhl do lodi. Ještě že měl na rukou rukavice – k ránu klesala teplota skoro k nule – jinak by ho svými požerákovými zuby pokousala do krve.

Byla to krásná štika, určitě přes devadesát centimetrů, s olivově zelenými boky posetými zlatavými skvrnkami a sametově bílým břichem. Ale něco ten celkový dojem kazilo. Hluboký šrám na jejím boku, zhruba tak v polovině délky těla. Šrám dlouhý nějakých deset dvanáct centimetrů, hluboký a rozšklebený na šířku prstu. Jako by se ji někdo pokoušel přepálit. Houdek štiku otočil. Přes její levý bok se táhl stejný šrám jako přes ten pravý.

Exkomisař Houdek vytáhl ze svého ruksáčku digitální fotoaparát a rybu si vyfotil. Pak ji vzal do náruče jako nemluvně a v kleče ji položil zpátky do vody. Chvilí zůstala ležet břichem vzhůru a jen těžce dýchala. Její skřele se trhaně zvedaly a odhalovaly jahodově červený vnitřek. Po chvíli se však vzpamatovala, mrskla ocasní ploutví a zmizela v hloubce. Karel Houdek zůstal sedět bez hnutí. Větší štiku v životě nechytil a nejspíš nechytí. Kdyby ji zabil, mohl by doma uspořádat hostinu pro celou rodinu a spoustu přátel. Ale na to, aby ji na místě zabil, vykuchal a nafiletoval, neměl ani čas, ani potřebné kuchyňské náčiní. A kdyby ji přivezl do kempu a tam se ji narychlo pokoušel zpracovat na pultu v přístavu, neunikl by pozornosti svých kolegů, kteří by si jistě povšimli řezných ran na jejích bocích. A jejich podobnost se šrámy ve tváři mrtvého Mlejnků by jim asi taky neunikla. Ale co potom? Co by si s tím faktem asi tak počal?

Houdek už podobně poškozené štiky párkrát viděl a dobře věděl, co jim jejich rány způsobilo. Byly to zuby jejich konkurentek. Buď stejně velkých, se kterými svedly souboj při tření, nebo větších, které se je pokusily sežrat. Štiky jsou velcí kanibalové. Ale že by štika zaútočila na člověka? Sumec výjimečně ano. To když se člověk přiblíží k jeho „hnízdu“ plnému jiker, které hlídá. Ale o štice nikdy nic podobného neslyšel.

Nepřipadlo v úvahu, aby se někomu svěřil se svým podezřením, že v álandských vodách žije a loví štika tak obrovská, že si troufla zaútočit na svou zubatou konkurentku, která sama měří skoro metr. A že tahle obří štika nejspíš uvázla i na udici Josefa Mlejníka, ale souboj s ním vyhrála, strhla ho do vody a tam kolem něj kroužila tak dlouho, až ho vlasem připoutala ke kotevnímu lanu, aby na něj nakonec zaútočila svými zuby, které u tak velké ryby mohly být až dvoucentimetrové. Vždyť by se mu každý vysmál!

A tak se exkomisař Houdek rozhodl, že tuhle svou dedukci pohřbí sám v sobě, tak jako už v minulosti párkrát pohřbil jiné své závěry, které by, kdyby si je nenechal pro sebe, způsobily víc škody než užitku.

Pravda může být krutá a někdy je lepší dát přednost milosrdné lži.

A tak, když se ho po návratu do kempu ptali jeho spolubydlíci, kde byl a co chytil, odpověděl jim s dobře hranou rozmrzelostí: „Vzadu u rákosí. Ale nic zvláštního jsem nevytáhl... Ovšem východ slunce byl nádherný! Ten mi stál za to časný vstávání.“

Konečně, jeho nevyspání mělo ještě jeden pozitivní výsledek: celou únavnou cestu přes Švédsko prospal. A zdálo se mu, že zdolává obrovskou štikou, která měla čelisti skoro tak velké jako onen lidožroutský žralok ve stejnojmenném americkém filmu. Ještě že už přijížděli do přístavu v Trölleborgu a kolegové ho vzbudili. Bylo to na poslední chvíli. Štíčí zuby minuly jeho tvář jen o vlas...

CRACKER

Snažil se. Ach, jak jen se ty roky snažil! Nebylo to vůbec lehké, když od nich odešla Karolína, jeho žena a matka jejich dvou malých dětí, a ztratila se kdesi ve světě se svým novým amantem.

Snažil se. Byl táta i máma dohromady, věnoval dětem každou volnou chvíli. Pomoc babičky využíval poměrně málo. Trávil s Petrem a Deniskou co nejvíce času, aby jim nechyběla rodičovská láska. Chtěl ji dávat za dva. S dětmi měli moc hezký a otevřený vztah.

A teď tu seděl, ruce v dlaních a v hlavě úplné prázdno. Stále si to ještě plnou vahou neuvědomoval. Deniska je mrtvá! Jeho holčička... Nechápal to. Snad je to jen strašlivý sen, ze kterého se probudí a Denisa bude sedět s knížkou na válemdě a ptát se, jak se měl v práci... Ne, to se už nikdy nestane. Včera večer ji tu našel ležet. Bezvhládně. Srdíčko už nebylo. Záchranka přijela do patnácti minut, ale zázrak se nestal.

Prázdné tuby od prášků, ke kterým kdovíjak přišla, byly smutným mementem, které tu po odjezdu mužů v bílých pláštích zůstalo.

Proč? To slovo se mu stále vracelo a jako ozvěna bolestivě naráželo na vnitřní stěnu lebky – sem a tam, sem a tam. *Proč? Proč, proboha? Proč?*

Na věčnou rozloučenou nechala jen několik slov vykreslených na dopisním papíře: „Tati, Péťo, mám vás ráda. Děkuji za všechno. Už nemůžu dál. Odpusťte, Denisa.“

Odpustil by jí všechno na světě, ale tohle nějak nešlo.

Seděl v tom pokoji dlouho, nekonečné hodiny, ve kterých se dotýkal věčnosti. Ráno dorazil syn, prvním letadlem z Aberdeenu. Tak tu teď seděli oba. Ani jeden nechápal, proč k tomu došlo. Nemluvili, seděli vedle sebe a koukali na stěnu pokoje, ve kterém ještě donedávna žila veselá čtrnáctiletá dívka. Veselá? Něco se v jejím životě muselo změnit – a to strašně moc. Ale co? Co to mohlo být, že se nesvěřila ani jednomu ze svých nejbližších?

Policie nepřišla na nic nového. Vyslechla zdrcené příslušníky rodiny a dívčiny spolužáky a případ uzavřela jako sebevraždu. Tečka. Konec.

Dva dny po pohřbu otce probudily ve dvě v noci nějaké divné zvuky. Vycházely z Denisina pokoje. Vstal a opatrně otevřel dveře. Petr seděl u sestřina počítače a ťukal do klávesnice.

„Už to vím, tati,“ řekl a otočil se k otci. Šedomodré oči měl zalité slzami: „Dohnala ji k tomu nějaká svině! Byl to virtuální psychoteror!“

Muž se beze slova sesunul na židli vedle syna a nevěřicně zíral na plochu monitoru. Běžící jiskřivý text byl plný výhrůžek a výsměchu.

„To není všechno. Musel si o Denise a o nás hodně věcí zjistit. Psal dost osobní věci, které si vymyslet nemohl.“

„Proč nám to neřekla?“

„Nevím, asi se ho bála. Ohlásíme to na policii?“

„Co by udělali? I kdyby ho náhodou vypátrali, dostal by nanejvýš podmínku. Najdu ho sám! To je už to jediné, co pro Denisu můžu udělat.“

„Dobře, tati, najdeme ho sami.“

„Ty se nevracíš zítra do Aberdeenu? Co škola?“

„Není teď důležitá. Domluví si přerušení studia. Odjedu, až najdeme toho grázla.“

● ● ●

„Tak vás za mnou posílá můj bratránek?“ mladík ve vytahaném tričku s nápisem $E=mc^2$ si oba příchozí měřil zkoumavým pohledem. Odděloval je stůl a ještě větší vzdálenost mezi nimi byla ve znalosti virtuálního světa. „Tak si sedněte,“ svolil nakonec mladý muž a ukázal jim na volné židle proti sobě.

Otec a syn se posadili na dřevěné židličky a skoro s posvátnou úctou koukali na všechny ty věci, které se povalovaly všude, kam jen oko dohlédlo. Deska stolu byla plná všelijakých cívek, zelených destiček, drátků, kabelů, cedéček, DVD mechanik a podivných předmětů, pro které ani neměli žádné pojmenování. Po zemi bylo rozmístěno několik monitorů, počítačů i laptopů, někdy i jen jejich torza.

„No, nevypadá to tady zrovna ideálně pro přijímání návštěv,“ vyložil si jejich pohledy špatně mládenec: „ale já sem také nikoho nezvu.“

„Moc ti děkujeme, že sis na nás udělal čas,“ pospíšil si honem s reakcí Petr. Jeho kamarád ho předem varoval, že bratránek je dosti popudlivý a vznětlivý. Bedna na compy, to prý teda jo, ale v podstatě asociál... A oni jeho pomoc potřebovali...

Jáchym mávl rukou: „Pro bratránka všechno – tak o co jde?“

„Do počítače se nám naboural nějaký grázl, hacker, a my ho potřebujeme najít.“

„Hacker?“ Jáchymovi naběhla žíla na čele a protočil oči v sloup: „Proč všichni furt říkají hacker? I v novinách a televizi, pořád to slyším, narušitel počítačových sítí alias hacker. Takový nesmysl. Já jsem hacker, mí kámoši jsou hackeři... A ani jeden z nás se nenabourává se zlým úmyslem do cizích systémů. Pirát je cracker!“

„Dobře, tak cracker...“ připustil Petr s pokrčením ramen. S otcem si vyměnili krátký pohled – s Jáchymem to jednoduché vsutku nebude.

„Původní hackeři z velké části přispěli například ke zrodu Internetu nebo třeba GNU^{/1},“ pokračoval počítačový specialista už o poznání smířlivěji. „A co vám tenhle narušitel s počítačem udělal? Ukradl citlivá data, nebo ho zanesl virovou havětí?“

„Prostě se dostal dovnitř,“ pokrčil rameny otec: „je pro nás moc důležité zjistit, kdo to je a odkud je.“

Počítačový expert se opřel do opěradla vypolstrované židle a složil ruce křížem na prsa: „Tak to snad abyste si zašli za nějakou kartářkou, ne? Já tady z křišťálové koule nevěštím, vážení. Ani vám neřeknu, jakou má barvu vlasů a jestli má radši mléčnou nebo hořkou čokoládu.“

„David říkal, že to prý možné je,“ odvolával se na kamaráda Petr.

„No jo, bratránek... Ten ať se radši věnuje svému rybaření, udělá líp. A proč je to pro vás tak důležité? To za ním chcete jet – třeba do Dominikánské republiky – a říct mu »ty, ty, ty, to příště nedělej«?“

„Je od nás, Jáchyme. Posílal do počítače texty v češtině.“

„Může být, ale také nemusí – kolik máme po světě krajánků? No, ale i kdyby, tak se nám ten okruh zužuje jen na několik milionů, to je paráda!“ ušklíbl se sarkasticky.

„Ne každý umí přece programovat! Těch možných útočníků může být jen pár stovek... Neříkej, že se nedá vystopovat!“

„Taky rybaříš? Ne, vážně – záleží na tom, jak zahladil stopy, jak je dobrej... Možná to půjde, možná ne. Obávám se ale, že na takové honění fantómů nemám čas ani chuť.“

„Zaplatím jakoukoliv částku!“

Jáchym probodl Petrova otce posměšným pohledem: „To není otázka peněz, pane, rozhodně ne pro hackery. Nemám zájem.“

Starší z mužů zčervenal ve tváři a chystal se odejít. Syn ho chytil za ruku: „Počkej, tati, řekneme mu to celé.“

Během Petrových slov se Jáchym ani jednou nepohnul, ani nedal výrazem v obličeji najevo, co si myslí. Když Petr domluvil, zeptal se jen o poznání tišším a méně suverénním hlasem: „Kolik bylo sestře?“

„Čtrnáct.“

„Udělám, co bude v mých silách – kde je ten počítač?“

Petr vytáhl věž z tašky a postavil ji před Jáchyma. „Číslo na vás mám – až něco zjistím, tak zavolám – brzy,“ dodal, jako by se tím chtěl omluvit za svoje předchozí jednání.

● ● ●

„Co říkal Jáchym?“ volal odpoledne David Petrovi.

„Prý udělá, co bude v jeho silách. Ale měl jsi pravdu. Je trochu divný.“

„Ale jestli řekl tohle, Petře, tak neskončí, dokud to nedotáhne. Půjde za

tím jak pes po čerstvé stopě, jak štika po plotici, to mi věř. V tomhle ho znám dobře. Můžu pro tebe ještě něco udělat? Cokoliv?“
„Jsi hodný, teď už budeme jenom čekat. Ozvu se ti. Tak zatím.“
„Ahoj.“

David měl pravdu. Jáchym se do problému zakousl skutečně jako buldok. Už večer poslal Petrovi textovku, že pátrání je na dobré cestě a druhý den si s nimi domluvil schůzku.

Tentokrát je přivítal jako staré známé a hned je vedl k Denisinu počítači. „Zjistil jsem docela dost zajímavých informací. Předně by vás asi mohlo zajímat, jak se ten chlap s vaší Denisou seznámil. Ano, seznámil. Chatovali spolu asi měsíc na stránkách pro teenagery. On se vydával za šestnáctiletého Jakuba, poslal jí i nějaké falešné fotky. Psali si o všem možném. On dával bezpochyby vymyšlené informace, ale ty, které získal od Denisy, využil ve druhém dějství, na které se chystal. Aniž to mohla tušit, tak právě on se jí naboural do počítače. Bezpečnostní mezery jsou skoro všude a jinak to je s tímhle systémem. Vždycky, když zapnula počítač, tak jí tam začal posílat nějaké texty – sami jste některé z nich četli. Hlavně se vyžíval v tom, že dělal narážky na věci z jejího života, chtěl, aby měla dojem, že ji sleduje na každém kroku, a trpěla stihomamem. Byla dost vyděšená a svěřovala se se svým strachem na chatu právě „Jakubovi“, který ji uklidňoval a dělal, že jí chce pomoci. Jenže téhle dvojrole využil zase k tomu, že příště svůj útok ještě vystupňoval a evidentně mu dělalo dobře, jak je z toho nešťastná,“ Jáchym si odplivl: „grázl! Od něčeho takového musí dát ruce pryč nejen všichni nerdové², ale vůbec každý. To je nejčernější Black hat³, jakýho jsem kdy v kyberprostoru potkal! Hnus,“ rozhorloval se programátor od srdce. Jeho návštěvníci na něj koukali, aniž by pořádně věděli, o čem mluví. Zřejmě si to uvědomil, protože vysvětloval: „Přihlásil jsem se pod Denisiným nickem-přezdívkou na chatovací stránky a přečetl jsem si celou historii jejích chatů-rozhovorů s tím tzv. Jakubem. Psal ze stejné IP adresy, z jaké se jí i někdo naboural do počítače. Tedy ten cracker a Jakub museli být nejspíš jedna a táž osoba. Je docela dobrý průnikář, ale sám si mizerně kryje záda. Asi si je hodně jistý, že se mu nic stát nemůže. Myslí si, že ostatní jsou jen BFU⁴. Včera jsem se radil se svým guru i dalšími kamarády a společně se nám podařilo v těch jeho atacích objevit geek code. To jsou zakódované údaje o dané osobě. Vypadá to takhle –“ ukázal na obrazovku:

BEGIN GEEK CODE BLOCK

```
GED/J d— s++: a- C+++ U++ P++ L+++++ E++ W+++ N- w+++  
PS++ PE++1— X R+++ !tv b— DI— D+ G+++ e++ h+ r— y  
END GEEK CODE BLOCK
```

„Takže o něm leccos víme. To, co nám může pomoci je, že hledáme vysokého muže mezi 25-29 lety, který má problémy s navazováním vztahů. Je to bakalář, který se zřejmě teď žíví programováním z domova. Bydlí sám.“

„A jak to víš?“

„To jsem z toho dekodoval,“ mávl programátor rukou: „to není těžké, to jsou mezinárodně domluvené významy znaků. Ještě zajímavější věc jsem našel uprostřed virového kódu – asi víte, že třeba sprejeři používají tagy – vlastně podpisy, které čmárají na zdi i na vagóny a tím říkají: to jsem napsal já! No, a i někteří crackeři, ostatně i hackeři, mají své tagy. I tenhle všivák, který nás zajímá. Takže jsem tag i code v noci rozeslal pod falešnou záminkou po všech známých, ať se poptají a kdo zná autora, ať mi dá vědět. Nemělo by to dlouho trvat. Myslím, že vám budu moci dát rovnou i jeho fotku a adresu.“

Koukali na něho jako u vytržení.

Jáchym trochu zčervenál: „Ále, cracknout tohohle namyšleného crackera nebyl zase tak neřešitelný problém. Každý mistr má svého přemožitele a v programování to platí zvlášť. Navíc tenhle chlápek je spíš mistříček než opravdový mistr. Určitě je psychicky narušený. Asi byste to měli vědět – dohnal Denisu k sebevraždě výhrůžkou, že když to neudělá sama, tak ji zabije on a návdavkem i vás dva a její nejlepší kamarádku.“

Oba byli bílí jako stěna. „Můžeš, můžeš nám ty rozhovory ukázat?“ vydrál ze sebe přiškrceným hlasem Petr.

Jáchym zavrtěl hlavou: „Radši ne. Nejsem psycholog, jen obyčejný ajťák, ale i tak vím, že by to pro vás nebylo dobré. I já z toho mám teď noční můru – taková svině! To podstatné jsem vám řekl, dostanete i další údaje, ale po těch výhrůžkách a obsahu chatu nepátřejte. Zbytečně by vás to ničilo.“

Mlčky přikývli.

Jáchymovi zavibroval mobil. Rychle prolétl zprávu, něco naťukal do počítače a řekl: „Tak se jmenuje Pavel Válenka, bydlí v Plzni – a tady máme jeho fotku –“ nastavil jim do úrovně očí monitor. Na papírek načmáral několik slov – „a tady je adresa.“

„Mockrát děkujeme! Co jsme dlužní?“

„Rád jsem pomohl – je to málo, ale aspoň něco. A tu druhou otázku už neopakujte. Pokud budete ještě něco potřebovat, jsem vám k dispozici – kdykoliv.“

Na rozloučenou si potřásli rukama – dva lidé zdrcení ze smrti milované holčičky a jeden počítačový mág nevýslovně znechucený z toho, k jakým ohavnostem lze zneužít programátorské znalosti.

● ● ●

Co teď? Konkrétně ještě nebylo nic vyřčeno, ale nad crackerem – teď už se známým jménem a obličejem – se stahovala temná mračna.

Jak to bylo vytesáno v Chammurapiho zákoníku? Oko za oko, zub za zub? Ani otec, ani bratr nebyli vrahy a nechtěli si ušpinit ruce krví. Chtěli jen pomstít strašný zločin. Jeho smrt jim Denisku nevrátí, ale nesnesli by pomýšlení, že někde spokojeně žije a dál dohání děti k nejhoršímu. Tomu musí zabránit stůj co stůj.

Plán měli jednoduchý. A Jáchym jim s ním pomůže.

Pavel Válenka se ploužil po obchodě a nandával věci do nákupního košíku. Po probdělé noci se cítil jak mátoha. Radši by spal, ale hlad a žízeň (vodu z kohoutku pijou jenom mantáci) ho vyhnaly ven. *Colu, nebo pepsí?* zaváhal na chvíli u regálu.

„Cola bude dobrá,“ přitočil se k němu bokem nějaký chlápek a podával mu z horní police plastovou láhev s hnědou tekutinou.

„Dík,“ ucedil Pavel a bezmyšlenkovitě si dal colu vedle brambůrků a slaných crackerů. Ještě nějaké sýry, salám a chleba a hurá zpátky do brlohu. Oči se mu klížily a chtělo se mu spát. Po pravdě řečeno měl za sebou několik velmi divných dnů. Začalo to asi před týdnem – neustále měl pocit, že ho někdo sleduje. Přitom však nikoho doopravdy nespatořil. Každý den, přesně o půlnoci, mu někdo volal, ale neohlásil se, mlčel a ve sluchátku byla slyšet jen nějaká táhlá melodie. Ten nápev nenáviděl – čím více ho nesnášel, tím častěji mu zněl v hlavě. Připadalo mu, že z něho asi zešílí.

A pak ta holka... Psala mu zprávy na mobil – nějaký byly hodně trhlý, jiný vyzývavý... Pokaždé z jiného čísla. Znala ho, věděla o něm kdeco. Vůbec netušil, kdo to může být a o co jí jde. Zajímala ho, ale zároveň z ní měl strach. Připadal si jako myš, kterou si kočka přehazuje z pravé tlapy do levé. Na žádný dotaz mu pořádně neodpověděla. Bavilo ji tropit si z něho blázny. Mohl se rozčilovat, mohl prosit, všechno jí bylo jedno.

Ale dneska, dneska mu prý vše vysvětlí. Upínal se k tomu víc, než si byl ochoten přiznat.

Ani ho už netěšilo „hrát si“ s těma hloupýma děckama, co jsou vždycky tak legračně vyděšený. Jejich strach ho bavil. Jeho vlastní mu zatemňoval mozek a paralyzoval mu myšlení.

Dorazil domů. Otevřel colu, zasyčela, trochu jako had vyrušený ze spánku. Dal si několik hltů přímo z láhve. Chutnala nějak hořce.

„Co to je?“ lekl se.

Všiml si, že na monitoru mu červeně bliká nějaká zpráva – od té tajemné holky. Automaticky na ní klikl. Ozval se hlas znějící jak ze záhroby podmalovaný dobře známou nepříjemnou melodií: „Chutnala ti

cola, Pavle Válenko? Byla poslední v tvém životě. Vlastně byla úplně to poslední v tvém životě. Do láhve jsem injekční stříkačkou napustil prudký jed. Účinkovat bude do dvou minut. Ať se na věky smažíš v pekle! Za všechny děti, kterým jsi ublížil.“

Cracker zavrával:

„Kdo jsi? Co jsi zač? Jak to víš? Já nic neudělal, pomoc!“ pocítil na prsou svíravou bolest. Rychle vytákal do mobilu číslo 155.

● ● ●

„Cože vám přesně říkal?“ zajímal se policista.

„Že prý ho někdo otrávil coca-colou...“

„Pitva ale žádné známky otravy neodhalila. Nebyl zfetovaný?“

„Nějaká tráva se v jeho bytě našla. V těle ale zrovna nic neměl... Mluvil spíš dost vyčerpán.“

„Halucinace dovedou pořádně vyděsit, Helenko, buďte ráda, že o tom nic nevíte.“

„Jsem, pane poručíku. A na co tedy vlastně zemřel?“

„Podle lékařské zprávy na náhlou zástavu srdce. Možná z nějaké prožité hrůzy.“

„Je tam něco zvláštního?“ otočil se ještě vyšetřovatel na policejního PC experta, kterému přivezli k analýze počítač z bytu Pavla Válenky.

Ten zavrtěl hlavou a vypnul comp: „Ne.“ Balil si věci. *Ted' už ne*, pomyslel si, když dával DVD s do tašky: *ted' už jsou zamety všechny stopy a náš virtuální svět je čistší o jednu Black hat bestii. Rád jsem Jáchymovi vyhověl. My, geeks,*⁶ *musíme držet při sobě.*

● ● ●

Uplynulo asi čtrnáct dnů. Jáchym se zastavil u poštovní schránky a vytáhl z ní pohled se třemi aberdeenskými katedrálami. Zajímavější byl pro něj však text na druhé straně:

Milý kamaráde,

posílám Ti srdečný pozdrav a znovu Ti děkuji za Tvou pomoc. Život už nikdy nebude jako dřív, ale táta i já se s tím ted' snad můžeme časem lépe vyrovnat.

Pracuji ted' na projektu psychologie ve virtuálním světě. Propojení psychologie a programování je opravdu neskutečně mocná zbraň.

Budu rád, když si uděláš čas a přijedeš s Davidem na pár dnů za mnou do Aberdeenu.

Ať se Ti dobře lámou kódy,

Petr

Jáchym se maličko pousmál a zastrčil pohled do kapsy: „Ano, propojení hackerovství a psychologie může být mocná a sugestivní zbraň. Bohužel i crackerovství a psychologie...“

- /1 hnutí svobodného software
- /2 nerd – úzce specializovaný jedinec, který je špičkou ve svém oboru a tak úplně nezapadá do běžné společnosti. Typicky to bývají programátoři a vědci.
- /3 Black hat – cracker, tj. počítačový pirát
- /4 BFU je iniciálová zkratka počítačového slangu pejorativně označující běžného či naprosto nezkušeného uživatele. Česky například: Běžný Franta Uživatel; anglicky například Beginner For Unix (unixový začátečník) či BrainFree User (uživatel bez mozku)
- /5 geek – zde: osoba, která má hluboké technické nebo odborné znalosti, talent a mimořádné zapálení pro svůj obor

Zdeněk Jarchovský

O OCHRANĚ PŘED ELEKTRICKÝM PROUDEM

Když něco trvá dlouho, je to otrava, platí zvlášť o školení. Nutil jsem se k pozornosti a nemohl si zkontrolovat čas. Na tvrdé židli se táhl jako hustý med. Vytahovat mobil nepřípadalo v úvahu, bezpečnostní technik mluvil se zápallem o všech nebezpečích číhajících na chodbách, dílnách i laboratořích. Uvolněný klínek kladiva může způsobit smrt, stejně jako rozlítý olej na dlažbě, navíc v horních patrech pracovaly chemické laboratoře. Ještě větší nebezpečí. Při školení skupiny o více lidech si může jeho oběť trochu ulevit, ale tohle probíhalo ve vyrovnaném počtu, jeden proti jednomu.

„No, a Pane Pelikáne, pro případ toho chemického poplachu, kde je ta kolejnice, na kterou se buší?“ Tenhle dotaz jsem podal jen z čiré zdvořilosti, trochu ukázat, že takové poutavé téma nemám docela na háku. Následovalo kratší a rozpačité mlčení.

„Víte, ta kolejnice byla pověšená na drátě na zábradlí v suterénu, někdo ji ukradl.“ Bezpečnostní technik přiznal barvu s úsměvem. „To víte, dvacet kilo železa, někdo to šlohnul i s tím drátem. K nápravě v příštím čtvrtletí.“

„Takže doufáte, že žádný chemický poplach do té doby nevypukne?“

„Pokud sám nemáte v plánu něco, tak poslední se konal před dvaceti lety. To nějaký jelito upustilo flašku kyseliny solné na schodech a druhé jelito to agilně neutralizovalo láhvemi čpavku. Kdyby tenkrát existovaly požární čidla, tak to mohl být i požární poplach.“

„A bil někdo na kolejnici?“ zajímal jsem se a tušil, že na tomhle pracovišti bude určitě legrace.

„Nebil, protože se to stalo právě v suterénu a nebylo vidět na krok. Ohlásil jsem to rozhlasem a taky bylo dobře.“ Technik se rozesmál, potvrdzoval tak můj dohad. Sáhl po posledním fasciklu. „A teď si probejme ochranu před úrazem elektrickým proudem,“ otevřel tlustopis na první stránce.

„Pane Pelikáne, nebudu plýtvat vaším časem. Mám vyhlášku 50 až po písmeno ef,“ vytasil jsem se s platným lejstrem. „Podepíšu vám to a

budete krytý.“ Technik si víc nepřál, oknem se jal sledovat jednotlivce trousící se do jídelny a dostával hlad.

„Víte, musím vám něco říct. Proč váš takhle honím. Měli jsme tu úraz elektrickým proudem, smrták, tak nechci nechat nic náhodě.“ S těmi slovy mě propustil. „Váš předchůdce,“ zavolal ještě přes chodbu a mě to došlo až v dílničce, když jsem si sedal na židli. To mě zvedlo.

„Počkejte, chcete říct, že sedím na židli toho mrtvého?“ dohonal jsem ho až v jídelně ve frontě na podnosy.

„Buďte v klidu, tu židli dávno ukradl Ferda, místní mystik a esoterik. A ještě kontrolní otázku. Co uděláte v případě nalezení osoby zasažené elektrickým proudem? Poskytnete dřív umělé dýchání, nebo zavoláte pohotovost?“

„Snad nejdřív vypnu pojistky,“ a tím jsem ho dostal.

„Vidíte, pánové,“ bezpečnostní technik ukázal na mě jako na expónát z kabinetu, „tohle je mazák, ten to písmenko „ef“ nemá z protekce.“ Okolostojící se bavili, i když nad tím písmenem mohli akorát pokrčit rameny. Mě nezbyvalo, než se ten den se vypravit do blízké hospůdky, stravenky se teprve zařizovaly.

Nastoupit na místo elektronika ve výzkumném ústavu byla záležitost téměř sebevražedná, tedy z hlediska platu, ale jinak dobrý. Seděl jsem na dvou židlích, jedna v pracovně, čisté a světlé, se dvěma kolegy a počítačem, dveřmi za skříní se procházelo do dílničky, tmavé a neútluné. Právě tam se očekávalo, že budu nejčastěji sedět.

Můj předchůdce to měl prakticky zařízené. Nahoře na polici měřicí přístroje, dole malá polička na nástroje a prastará pistolová páječka. Třiceti lety popraskaný bakelit. To neladilo s moderními přístroji, na stole velká, zřejmě uzemněná aluminiová deska, možnost připojení zemnicích náramků, tady se pracovalo se součástkami citlivými na elektrostatický náboj. Právě k tomu se nehodila ta prastará páječka. Po zbylé ploše ležely bez ladu a pořadí poškozené přístroje, jak se tady nastřádaly za dva měsíce, tak dlouho zůstávalo tohle místo volné.

Zkusmo jsem zapnul jednu namátkou vybranou krabici a objevilo se očekávané nic. Nic se nerozsvítilo, ručičky měřících budíků zůstávaly na nule. Pojistka přepálená a zůstávala naděje, že stačí ji vyměnit a bude hotovo. Ručičky sebou trhly a charakteristický cvakavý zvuk pojistku doprovodil do věčných lovišť. Oprava bez schémata zapojení je jedno z největších dobrodružství. Zapojení náhradního napájení z regulovaného zdroje se příliš nepovedlo. Zvednutí napětí nad tři volty zvedlo spotřebu na dva ampéry a zdroj začal varovně vrčet. Tady byla každá rada drahá. Sáhl jsem po ploše tišťáku a pozdě ucukl. Po horké ploše prst ujede jako po oleji – velmi horkém. Vyrázil jsem do sousední místnosti k umyvadlu a pustil studenou na plné pecky.

„Co je?“ zajímali se kolegové, asi dlouho neviděli někoho pořádně utíkat.

„Právě jsem našel závalu,“ oznámil jsem jim a ukázal puchýř na palci.

„To jsi fakt dobrej,“ už jsme si stačili tykat, „schéma jeho přístrojů najdeš v sešitech támhle,“ a ukázali na šuplík. Válel se jich tam štos. Hodně staré v černých deskách, takové se už neprodávají, čtverečkovaný papír a schémata kreslená od ruky. Důkladná práce, vlepené obálky se šablonami pro litografii a na začátku i pramen původu. Po půl hodině rytí mezi stránkami se mi podařilo najít označení toho, co mě spálil a i ty ostatní. Chtělo to zajít do knihovny, protože ve schématech nebyla uvedena přesná označení součástek, a ještě do skladu, ale obojí dveře byly tou dobou pevně zavřené a za nimi tma.

Chodit do knihovny se má po ránu, když je člověk svěží. To se mi moc nepodařilo. Kolegové mě vytáhli do hospody, říkali zápisné a vypadalo to jako legrace až do probuzení. Trochu bolavá hlava a velická žízeň. Proto jsem do knihovny došel s trochu nejistým pocitem a nestačil se divit. Štítek na dveřích prozrazoval přítomnost Ferdy, dokonce doktora, jenže nikoho neléčil. Tlustá skla mu zvětšovala oči do výrazu sovy. Moudré sovy, četl si nějaký foliant v švabachu, a sovy velmi líné s příslušným pupkem.

„Vzadu, třetí regál,“ procedil, když se podíval na má sepsaná přání. „Chcete si to vypůjčit, nebo okopírovat?“

„Kopírka nechodí,“ sdělil mi na druhou možnost. „Vypište si výpůjční lístky.“ Ty jsem také mohl založit do kartotéky, tomuto místu se zřejmě výpočetní revoluce obloukem vyhnula. Potřebné součástky mi vydali ve skladu.

Sekretářka mi přinesla stravenky ještě před obědem a podrobila mě mírnému výslechu a sama dodávala nevyžádané informace až do příslušné hodiny. Pak jen lehce vyhrkla nad počtem hodin a vyrazila do jídelny. Tam bylo docela rušno, u nejdelšího stolu halasili všichni přítomní, měli důvod. Ježatý blondák tam právě ohlašoval přidání tisícovky k platu. Mí přímí kolegové seděli naproti, v náladě značně klidnější, blíže pochmurné.

„Nás se to netýká. Vítejte na Titaniku,“ přivítal mě ten nejveselejší místo starosti o mou chuť. „Nám nikdo nepřidá a jestli to takhle půjde dál, tak nás do konce roku rozeženou. Potřebujeme zázrak a sehnat grant, nebo alespoň nějakou spolupráci s výrobou.“

„Do tří dnů,“ ujistil jsem ho, ale nikdo se starému vtipu nesmál. „S tím Ferdou je docela legrace.“

„Neříkal, že má potíže s kopírkou? Bacha na něj, je to vyhozený šéf kontrarozvědky a doktor RSDr. Kopírku potřebuje pro sebe.“

Ti veselí u vedlejšího stolu slavili úspěch s nějakým spektrálním radiometrem, dvakrát už s tím byli v televizi, hotový přístroj už nafocený.

„Ještě by jim to mělo chodit,“ utrousil kolega vlevo silně nasupeně.

„To byla totiž ještě předloni naše parketa, jenže nám to prostě sebrali. Převedli. Nejvíc na tom makal Vojtíšek.“ Vojtíšek byl můj předchůdce, v jeho práci jsem se právě rozkoukával a poznával rukopis jeho práce. Vyznával analogová řešení, ale zvládal i digitální přístup. K počítači měl připojeny programátory mikroprocesorů a emulátor, ale v sešitech se čtverečkováným papírem žádná zmínka o radiometru.

Odpověď přišla třetí den, to jsem slíbil ten zázrak, ve dveřích se bez varování znenadání objevil štíhlý chlap a mě překvapením upadl šroubovák na odhalenou desku přístroje. Jen se zablýsklo a ten zázrak se stal. Odpálil jsem jen pojistku a jinak to chodilo.

„Vy jste tu nověj,“ zhodnotil mě bleskově a podal mi ruku. „Pleskot z fujtaflu,“ ale nebylo to tak hrozné, jen fakulta jaderné techniky, mírné rozpaky v hlase. „Já jsem kolega, vlastně jsem byl kolega kolegy Vojtíška.“ Trochu se do těch kolegů zamotával a já mu přisunul židli, aby se mohl vzpamatovat.

„Víte, pracovali jsem s kolegou Vojtíškem na radiometru, já jsem mu dával do kupy software. Potřeboval bych ho zpátky.“ Rozhodnutí zůstalo na mě. Dát věc, která mi nepatří – někomu, koho neznám. „Je to ve druhém šuplíku vzadu,“ napověděl, „deset disket v plastové krabičce.“ Krabička ležela na svém místě a na ní už známým ostrým rukopisem napsané jméno příchozího. Žádný problém.

„Také na tom pracujeme, trochu jiný přístup. Miliony pro toho, kdo to dá do kupy, malý, přesný a laciný.“ Podíval se ještě do šuplíku a zaťukal na malou kulatou krabičku. „Na tohle si dávejte pozor, jeden kousek stojí tolik, co můj plat.“ Obsahovala tři lesklé destičky velikosti dvacetikoruny. „Detektory, u nás je máme v trezoru.“

Ještě jsme trochu pohovořili, slíbil mi nějakou literaturu o radiometrech a spokojeně vypadl, nechal mi téma na přemýšlení. Podívat se hlouběji na obsah šuplíků svého předchůdce a schovat kulatou krabičku.

V podstatě malý sklad potřebné veteše. Sběrka malých šroubků s matickami, pájecí očka, titěrné vrtáky, zřejmě na plošné spoje, vše rozdělené podle druhu do malých lahviček od nějakého léku. K tomu množství vázacích pásek, krytek a všemožné konektory, redukce. Taková ta obecná bižuterie, která se špatně shání a je dobré ji mít po ruce. Dolní zásuvka byla největší a v ní změt' drátů a kabelů. Hlavně koaxiální, velké konektory, láhev leptadla a cuprextit. Zásuvka hluboká, ale krátká, při pokusu o vysunutí vypadla a ve zbývajícím prostoru stolu se objevila hnědá bedýnka s žebry chladičů. Tohle už jsem jednou

viděl. Feromagnetický stabilizátor střídavého proudu zmenšoval pokles napětí při zátěži a izoloval od fáze sítě. Vojtíšek byl viditelně opatrný, tohle zařízení chránilo před elektrickým šokem. Stabilizátor se choval jako zdroj plovoucího napětí – i idiot, který by se dotkl země a fáze byl chráněn izolačním odporem stabilizátoru. Vojtíšek tedy těžko zemřel na elektrický šok.

Málem jsem přeslechl jemné zatřukání, ale osobu, která třukala, jsem přehlédnout nemohl. Červené šatičky pod silonovým průsvitným pláštěm, ale se zlatým křížkem to v odvážném výstřihu určitě nemyslela vážně.

„Dobrý den. Potřebovali bychom pomoc, zase nám blbne analyzátor,“ hezká blondýnka, v jídelně se nedala přehlédnout, patřila k té veselé partě z horního patra. „Pan Vojtíšek vždycky bral nějaké fukátko na špatné kontakty.“ Přikývl jsem a sáhl do spodního šuplíku pro tlakovou pixlu s kontaktolem. V jejich laboratoři zmatkovala aparatura, žádný div, vzduch páchnoucí kyselinou a kontakty spojovacích konektorů byly pokryté matnou vrstvou.

„To je chromatograf,“ přečetla mi nápis na výrobním štítku jedné hrdé firmy. „Potřebujeme ho denně, díky, že jdete hned, pan Vojtíšek dělal vždycky drahoty.“

Při pohledu na ten zlatý křížek bych drahoty dělat nemohl. Nabídla mi kávu a osazenstvo laboratoře si mě prohlíželo jako nějaký nový přírůstek v zoo. Jinak záležitost na deset minut. Když jsem vracel pixlu na místo, upoutala mě drobná bílá pilulka v prachu na dně zásuvky. Nijak významná, promnul jsem ji v prstech a bez zájmu upustil zpět do svítek drátů.

Druhá návštěva toho dne nebyla tak pohledná jako ta první, bezpečnostní technik mi položil na stůl krabici s novou páječkou a usmál se na mě.

„Tohle vracejí z kriminálky, proměřili to, a není to příčina Vojtíškovy úmrtí. Zapomněl brát léky.“

„Myslíte tyhle?“

Bezpečnostní technik se podíval na sbírku stejných lahviček v horním šuplíku a přikývl. „Von měl potíže se slinivkou, přestal je brát, a tak mu vyletěl inzulin a padnul do komatu. Už se neprobral.“

„A stalo se mu někdy něco podobného?“ vzpomněl jsem si na tabletku, bezpečnostní technik zavrtěl hlavou.

„Hlavně, že to nemusím vést jako pracovní úraz. To by byl nepěkný štos papírů.“

Spokojenějšího člověka jsem dlouho neviděl.

Páječka byla skvostná. Něco jako mercedes mezi trabanty. Anatomicky padla do ruky, regulovatelná teplota se vteřinovým náběhem a

lehká výměna deseti druhů hrotů. Také dobře použitelná jako vražedný nástroj, zavedení fáze na kovový kryt a dotyk druhé ruky na uzemněnou pracovní desku musel být pro většinu teplokrevných živočichů poslední. Proti této možnosti sice chránil feromagnetický stabilizátor, jenže ten bylo možné při troše snahy vyřadit z činnosti.

Následující pondělí mě čekalo překvapení.

„Pozdrav z fujtaflu,“ zašveholila sekretářka a položila mi na stůl tlustou a velkou obálku. Skutečně pozdrav a k němu přiložena výzkumná zpráva o měření ionizujícího záření a radiometrech. Docela zajímavé čtení, v kolektivu autorů na předním místě Vojtůšek. Na poslední stránce seznam použité literatury a jeho jméno pětkrát.

Systém práce v knihovně jsem už pochopil, i vypisování žádaneček, ale zmiňované nebyly na svém místě. Doktor Ferda se nechal vytrhnout z svého bádání a vyrazil mezi regály. Znervózněl, ale nebylo mu to nic platné, nenašel je. Chyběly výpůjční i zakládací listy, jako by někdo vyčistil kartotéky. Jediný důkaz existence prací jsem měl od Pleskota.

„Zkuste to u sekretářky,“ navrhl poslední řešení, „vyhotovují se dvě kopie kvůli citacím.“

Ferda měl na mysli sekretářku ředitele, ale příslušné kopie, i listíky prostě chyběly i tam. Jen nikdo nepřipustil nejmenší chybu a já vypadal jako únavný otrava a pedant, který se hrabe ve věcech, do kterých mu nic není. Vlastně měli pravdu. Co mě bylo do radiometru?

Nic. Jen mi vrtal hlavou. Bordel ve spodní zásuvce mi také pil krev, marné hrabání ve změti zauzlených zbytečností, a tak jsem je začal nemilosrdně a úspěšně vyhazovat. Docela na dně se povalovalo celkem pět drobných pilulek a já požádal o pomoc hezkou blondýnku s křížkem a chromatografem. Vyhověla mi se stejnou ochotou, jakou jsem projevil já před týdnem.

„Máte smůlu,“ oznámila mi za dva dny při obědě, „patříte k referenční skupině.“ Určitě dlouho neviděla překvapenějšího člověka. „To je přece placebo, plavená křída. Dává se pacientům, kteří se neléčí. Berou to jen pro srovnání a také se tím vylučuje efekt autosugesce.“

Ujistil jsem ji, že se vůbec neléčím, a měl v hlavě o brouka víc. Vojtůškovi stačilo vyměnit prášky, aby se dostal na pokraj smrti.

Byl nejvyšší čas se podívat podrobněji na tu suprovou páječku. Přímé proměření neodhalilo žádné riziko při použití, ale pohled na hlavy šroubů pod mikroskopem odhalil pomačkané drážky a drobné vystupující spony na obou stranách žlábků. Někdo se šrouby opakovaně manipuloval – od té doby jsem se cítil v ohrožení a páječku přestal definitivně používat. Do kulaté krabičky jsem vložil dvě dvacetikoruny zabalené v hedvábném papíře, vrátil na místo a čekal. Nedala se přehlédnout

změna chování většiny okolních zaměstnanců. Někteří mě začali zdravít, jiní toho nechali a blondýnka se přestala usmívat.

„Ptal se na tebe zástupce ředitele,“ přiznal bezpečák mezi čtyřma očima, ale nedokázal pochopit, o co mu šlo.

„Chce mě snad přetáhnout do svého oddělení?“

„Bacha, nemá smysl pro humor, vlastně jen tak vyzvídá a staral se.“ Nejvyšší čas být opatrný a připravený, týden tohle viditelné napětí sílilo. Ještě, že kolegové mě nevzali do klatby a chovali se normálně, možná na to byli zvyklí.

Události se připravují dlouho a nepozorovaně, propukají náhle. Právě jsem si odbíhal pro stravenku, to bylo z chodby za dvoje dveře, a za nimi, na mé židli najednou dřepěl ten povědomý ježatý blondák. Popadla mě tréma, přestože právě jeho jsem čekal. Kotník pravé nohy položený na levém koleni, dával na odiv značkovou polobotku, která nikdy nešlápla do bláta.

„Takže, vy čmuchale, si podáte žádost o rozvázání pracovního poměru ve zkušební lhůtě a zmizíte,“ oznámil mi bez pozdravu se sebejistým arogantním úsměvem. Naivnější tvor by mohl očekávat přidání na platě.

„Jinak?“

„Jinak vyletíte jako papírový čert, paragraf 53, ztráta důvěry a na pracák můžete zapomenout. Já se postarám, abyste nenašel práci ani na metru.“

„Myslíte?“ Zkusil jsem to vrátit stejnou mincí, ale jeho sebedůvěra byla neotřesitelná.

„Stačí, že jste zcizil radiační detektory, značná hodnota, můžete jít z fleku sedět.“ Viditelně nemluvil bez přípravy, kulatá krabička chyběla.

„Já zase myslím, že jít sedět můžete vy. To vy jste vytuneloval program tohoto oddělení a pokusil se vymazat jedno důležité autorství.“

„To mi nemůžete dokázat,“ odfrknul si klidně.

„Ale dokázat se dá, že jste zaměnil tabletky léku za placebo a upravil tuhle páječku, aby probíjela. Příčina smrti Vojtůška byla potom zdvojená a těžko identifikovatelná. Vám stačilo jen počkat.“

„Tahle páječka je přece neškodná, s feromagnetickým stabilizátorem je chráněna přes izolační odpor.“ Znal to dokonale a to mi potvrdilo, že to měl nastudované. Tohle nevěděl ani bezpečák. S těmi slovy a obnoveným úsměvem vzal páječku do ruky a stiskl spínač. Jeho tělo sebou škublo a zhroutilo se ze židle, mimické svaly se při úderu hlavy o podlahu ani nezachvěly.

Ani na vteřinu jsem nezaváhal, poskytnout dřív umělé dýchání, nebo volat pohotovost. První mě napadlo dýchání z boty do huby. Oblékl

jsem si pečlivě gumové chirurgické rukavice, vytáhl spodní zásuvku a ze stabilizátoru strhl drát, který přemostoval vstupní a výstupní svorky. Opatrně jsem vykoul na chodbu, ticho, všichni na obědě, a podělil dvě záchodové mísy rukavicemi a spláchl. Drát zmačkaný do kuličky skončil v popelnici. V jídelně u menšího stolu vládla stále stísněná nálada, u většího se ještě veselili.

Ivo Jemjan

SMRT JAHODOVÉ ČIPLENKY

Červen někdy okolo roku MCMLXXVII byl mimořádně horký a slunečný. O globálním oteplování se sice ještě nemluvalo, ale rozteklý asfalt v přehřátém městě mluvil sám za sebe.

● ● ●

To ovšem nijak nemělo vadit asi čtyřem stovkám účastníků Šrámkova Písku, oficiálně festivalu malých jevištních forem. Ve skutečnosti šlo hlavně o zajímavá představení amatérských divadelních souborů i profesionální tvorbu třeba brněnského Divadla Na provázku nebo Činoherního studia se špičkovými herci. Na svou dobu akce mimořádná. Ale taky přehlídka krásných mladých žen a dívek dychtivě očekávajících nejen divadelní osvětu od přítomných jinochů a zralých mužů.

● ● ●

Není divu, že bylo mnoho těch, kteří se do Písku opakovaně vraceli. Jedním z nich byl Ivoš, urostlý padesátník a typický starší gentleman, jak sám s oblibou říkal. Nebyl to žádný krasavec, Adonis tedy ani náhodou. Sice se začínajícím bříškem, ale charisma a šarmu měl na rozdávání. Nejeden divadelní učenka by mohla vyprávět, jak překvapivě lehce podlehla tomuto nestárnoucímu matadorovi. Pro Ivoše to byla už asi patnáctá účast, prostě nezbytný inventář. Kromě péče o ženy a dívky měl tak trochu jako vedlejšák na starost tiskové středisko. Tedy jak bychom dnes řekli média, hlavně vždy dostatek občerstvení, hmotných statků a jiných benefitů. A také vydávání denního festivalového Zpravodaje, coby kroniky vzpomínek pro léta příští.

● ● ●

Mediální guru Ivoš na to ovšem nebyl sám. Tak především taxikář Petr, dnes bychom řekli asistent, jinak spíše holka pro všechno. Odvézt, převést, nechat opravit psací stroj nebo sehnat nějaké momentálně nedostatkové zboží. Čiperný čtyřicátník, věrné páže svého šéfa.

Do party taky patřili dva redaktůrci, studenti žurnalistiky. Dalibor byl nováček, který slyšel jen na jméno Libor. Nadšení první chvíle ho neopustilo až do konce. Kateřina, tedy samozřejmě Katka, měla slabost pro cizince. Loni se seznámila s jakýmsi extravagantním frantíkem, který slíbil, že přijede také letos. Nesměl chybět ani grafik, hrubián

zvaný Mareček. Slušné slovo použil, jen když se spletl, ale práce mu šla od ruky rychle a dobře. A pak ještě čtyřicetiletý seladon Alois zvaný Lojza, fotograf. Přes den a večer fotil divadelní představení, ale daleko nejraději fotil nad ránem koupající se nahé festivalové favoritky.

Ještě zbývá představit čtyři zbylé gymnazisty. Veronika a Zuzana byly osmnáctileté kamarádky a sousedky, které měly na festivalu jediný cíl. Přijít o panenství, neb údajně už byly jedny z mála ve třídě, kterým se to nepodařilo. To Vendulka, stejně stará, byl jiný případ. Před rokem, právě po závěrečné festivalové diskotéce, přišla o věneček. Horká červená noc v náruči jednoho brněnského herce však nezůstala bez následků. Doktoři pomohli, na herce nezanevřela, ale tentokrát vybavena nezbytnou antikoncepcí. Jen pro pořádek, dívčí trio bylo angažováno coby písáčky. Zbývá Daniel, který byl zlákan na pozici pomocný grafik. Dan byl bratr Zuzany, velký kamarád sousedky Veroniky a zároveň současný utěšovatel poněkud zklamané Vendulky. Ivošova parta byla stručně představena, ale o jednom jméně přece jenom o trochu více. Veronika, to bylo sluníčko. Hleděla na svět z výšky svých 187 centimetrů, štíhlá, výrazné hnědé oči, dlouhé hnědé vlasy, vypadala jak mado-na. Vždy se usmívající. A ta chůze! Nešlo si ji nevsimnout, nebylo snad v Písku muže, který by jí nebyl okouzlen a který by ji nechtěl. Taky Ivoš byl zasažen a fascinován, jako už dlouho ne. Ne tak Veronika, její budoucí vedoucí ji nijak neohromil a vůbec ničím nepřitahoval.

Festival se rozjel na plné obrátky, taky v tiskovém středisku se makalo ostošest. Ale byla pohoda, legrace, Ivoš moc dobře věděl, kdy je potřeba zavelet stop práci. Takže když Vendulka doporučila noční výpravu na jahodovou plantáž kousek za městem, nikdo neváhal. Zakázané ovoce chutná prý nejvíc, a jahody zvláště. Ivoš vybíral ty nejkrásnější a věnoval je Veronice. Ta byla ve svém živlu, kvůli jakési alergii to bylo vlastně jediné ovoce, které směla. Její sympatie k Ivošovi prudce rostly.

Příští akci vymyslel Ivoš. Byla to procházka proti proudu Otavy k Zátavskému mostu a zpátky, zakončená v restauraci U Smetáka. A jak jinak, na stůl šly vychlazené bublinky. V horkém odpoledni pravá nebeská mana. Jedině Veronika se nenapila. Ivoš nijak nenaléhal, zato Mareček tak dlouho do ní vandroval, až asi centimetr nalitého moku upila. Následky byly hodně nečekané. Když vstala, tak se při své výšce začala jakoby lámat, že ji Ivoš jen taktak stačil zachytit. Dělal jí galantně podpírajícího bodyguarda celou cestu až do tiskového střediska, ale dřina to byla pořádná. Nejedem spořádaný písecký občan či matrona s napučeným výrazem ve tváři probodávali zlým pohledem nebohou Veroniku kličkující podél Otavy.

A tak pomalu i rychle plynul čas festivalu a tiskového střediska. Sotva skončily povinnosti, Ivoš spěchal za Ilonkou, píseckou slaměnou vdovou, která manžela záměrně vyslala do lázní. Petr rozvezl omladinu, Katce frantík nepřijel, tak vzala zavděk slovenským chalanem Bohušem. Lojza marně přemlouval k focení in natura Veroniku, a tak už asi podesáté fotil nahou nápo vědku. Libor zbožně upíjel erární Henessy a Mareček zase střídal samotný Fernet s Fernetem s tonikem. Dan to táhl a netáhl s Vendulkou, Veronika a Zuzana na toho opravdu pravého zatím nenarazily.

Po skončení čtvrtého programu rozvázal Petr tentokrát jen Veroniku a Zuzanu. Vysadil první, a když chtěl z auta vypoklonkovat o kousek dál i tu druhou, tak Zuzka nevině hlesla:

„Nechceš jít na chvíli nahoru?“

Prořelý taxikář váhal jen chvíli. A šel. Nebylo potřeba moc toho říkat, moc vysvětlovat. Těch pár svršků bylo dole hned, nedočkavá panna nemusela Petra dvakrát přesvědčovat, země se zachvěla a Zuzana se stala ženou. Zato Petr byl v šoku.

„Tys byla ještě panna?“

Postupně mu všechno vyklopila, všechno přiznala. O sobě i kamarádce Veronice. Petr byl sice trochu nesyvý, ale co stalo, to už nešlo vzít zpátky. Ale za takové zasvěcení se nemusel vůbec stydět.

V pátek ráno v tiskovém středisku Petr netrpělivě očekával šéfa. Ten vždycky chodil první a tak se divil, co se stalo. „Ivoši, ty mě zabiješ, strašnej průšvih!“

Proboha, co se mohlo stát. Auto na hadry? No a co, hlavně, že žije. Bouračka? Někdo jinej je zraněnej?

„Klid, povídej a moc nepřeháněj,“ nenechal se ale rozhodit Ivoš.

A Petr povídal, ani nemusel moc přehánět, chvíli se omlouval a pak zase nadšeně popisoval to včerejší slastné nokturno.

„Tak Veronika je ještě panna.“

Na víc se Ivoš nezmohl, najednou mu běžel hlavou film o jeho lás-kách, o milování, o ženách, které prošly jeho životem.

Veronika se Zuzanou dorazily za chvíli, celé dopoledne si stále něco špítaly z ouška do ouška. Konec festivalu se blížil a Veronika nechtěla zůstat pozadu za svou kamarádkou. Potíž byla ale v tom, že se doslova jak patnáctka zabouchla. Málokdo by uhodl, kdo byl ten vyvolený.

Veronika to věděla moc dobře, buď to bude dnes Ivoš, nebo zatím nikdo.

Na páteční noční výpravu na jahody se Veronika obzvláště vyšňořila, moc jí to slušelo. Postupně vyslechla škálu více či méně duchaplných lichotek, ale to ji v té chvíli vůbec nezajímalo. Parta vyrazila tentokrát jen v šesti lidech, Veronika však vnímala jen Ivoše. A popravdě řečeno, také on vnímal jenom ji. Zase jí trhal jahody, vkládal je nejdřív rukou a potom ústy do jejich úst, jejich jahodová hra byla stále odvážnější a divočejší. Dan, Vendulka, Libor i Katka už dávno jahodové pole opustili, zůstali jen ti dva.

„Veroniko, ty jsi moje sluníčko nejmilejší.“

„Prosím, líbej mě a hlad mě!“

Přitiskla se k němu, její vztyčené bradavky pod lehkým tričkem trčely jak dva Matterhorny nad alpským údolím.

„Veroniko, ty jsi moje čiplenka jediná.“

„Co je to čiplenka?“

„Víš, to je vlastně taková mladá srnka, která ještě neměla srnce,“ poněkud zjednodušil výklad Ivoš.

Veronika ale pochopila velmi dobře. „Já jsem ještě čiplenka, ale teď chci něco jiného.“

Ještě dlouho spolu setrvali dva jahodoví spiklenci, rozpálení na nejvyšší míru. Ale toho, v co doufala, se Veronika ten večer nedočkala.

Ivoš byl na jedné straně promiskuitní hajzl, ale jak se říká – charakter. Rok předtím na dětském táboře coby hospodáři se mu svěřila sedmnáctiletá praktikantka Edita se svým zážitkem. Taky přijela na tábor s cílem o to přijít, taky se jí to hned druhý den podařilo. Zážitek to byl mizerný, jeden z přiovilých vedoucích ji o to připravil dosti neurvale. Ivoš poskytl Editě duševní útěchu a jako bonus přidal nějakou laskominu ze svého skladu. Když asi napotřetí si Edita vybírala sladkou odměnu, tak to skončilo taky útěchou tělesnou. Na jedné straně bylo dobře, že Ivoš napravil pošramocenou mužskou pověst a Edita poprvé v životě zažila milování jak má být. Ale přece jenom těch více jak 30 let věkového rozdílu, doma dvacetiletá dcera, Ivošovi přišlo to milování jaksí nepatřičné. Edita to prostě nechtěně Veronice pokazila.

V sobotu večer festival končil. Na závěr vojáci písecké posádky smontovali z vojenské techniky velké pontonové jeviště na řece Otavě. Říční údolí v lese osvětlovaly jen lampiony, podívaná to byla doslova úchvatná. Ivoš měl nějaké společenské povinnosti, takže jeho tisková holátka byla trochu bezprizorní. Atmosféra, jako ostatně v Písku vždycky,

skvělá, alkoholu se vypilo určitě víc než málo. Hlavně papaláši nasávali jako o život, vždyť to bylo zadarmo. Ale jen do chvíle, než jeden namol opilý obézní papaláš zahučel v obleku s kravatou do vody. Řadoví účastníci to ovšem pokládali za součást závěrečného happeningu a minimálně půlka jich naskákala do vody taky. Vznikl nepopsatelný zmatek a chaos. Zmáčeného papaláše vytáhli a odvezli šestsettřináctkou usušit, ostatní vylezli sami.

● ● ●

Velký šéf Ivoš už na Veroniku ani nepomyslel, naposled šel potěšit věčně neukojenou Ikonku a nad ránem se ještě stačil nahý vykoupat pod píseckým splavem. Bylo skoro šest hodin ráno, když uléhal nad šumící Otavou v nejvyšším patře hotelu Bílá růže.

● ● ●

Ještě nebylo ani sedm, když recepční hotelu trpělivě ťukala na dveře Ivošova pokoje. Rozespalý a polonahý otevřel.

„Shání vás bezpečnost!“

„Udělám malou údržbu a jdu dolů.“

K sakru. To ještě scházelo. Kterej trouba to přepísknul a teď ho z toho budu tahat. To bylo maximum, co si Ivoš dokázal v hlavě srovnat. Seběhl dolů, tam už stál muž zákona a vedle něj uplakaná čtyřicátnice.

„Veronika se nevrátila v noci domů.“

To nebylo vůbec nejlepší probuzení. Matka, která nepřítomnost dceři přišla nahlásit, trvala na tom, že tohle Veronika nikdy neudělala.

„Všechno je jednou poprvé. Holce je osmnáct, teď někde dospává v posteli s nějakým vagabundem, určitě se vrátí,“ zasolil poručík bezpečnosti Vetyška do čerstvých ran opuštěné matky. To trochu přehnal, matka někde zavolala, ten někdo taky někde zavola a v krátké chvíli dostal poručík vysílačkou takový kartáč, jako dlouho ne.

● ● ●

Vyšetřování nabralo okamžitě obrátky. Ivoš probudil Petra a ten začal postupně svázat všechny z party do tiskového střediska. Vetyška sice vypadal jako mrzout, taky byl trochu mrzout, ale ve svých čtyřiceti už měl hodně zkušeností. Dával přednost jemné cizelérské vyšetřovací práci a psychologii před nátlakem nebo vyhrožováním. Postupně začal jednotlivě mluvit se všemi přítomnými. První ránu teorii o dospání v posteli vagabunda dala Zuzana, která prohlásila, že když spolu naposled mluvily ještě na pontonech, tak Veronika se rozloučila s tím, že odchází domů. Všechny trochu zamrazilo, každého zvlášť a všechny

dohromady napadlo jediné. Neskončila ve vodách Otavy? Nikdo tomu ale nevěřil.

Poručík Vetyška ukončil první kolečko, získal základní informace a první závěr, v kterém se mýlil jen málokdy. Něco mu říkalo, že v té devítce je klíč, že tam někdo ví víc než ostatní. Byl přesvědčen, že nejpозději do oběda se Veronika objeví živá a zdravá. Ivoš trochu žárlil, protože ve své mužské jednoduchosti předpokládal, že Veroniku někdo opil a využil situace, nebo prostě přece jen naplnila svůj záměr a teď dospává v náruči někoho jiného.

Následovalo kolečko druhé, teď už hodně s detaily a podrobnostmi. Jako prvního povolal Ivoše. Tenhle typ Vetyška bytostně nesnášel, sám to s ženami vůbec neuměl a nechápal, že to může být u někoho jiného jinak. Ani se nesnažil zakrýt svoji mrzutost a nesympatie, hned spustil na Ivoše pořádně zhurta:

„Co jste dělal včera okolo půlnoci.“

„Věnoval jsem se jedné dámě.“

Ale Vetyška nebyl vůbec naladěný na nějaký lehký tón.

„Jméno, kde to bylo, od kolika do kolika?“

„Dáma je šťastně vdána za váženého píseckého občana, jako gentleman nemohu její jméno prozradit.“

Žádnej gentleman, gauner seš, v duchu si řekl Vetyška. Jméno dámy z Ivoše nedostal, postupně mu byl víc a víc nesympatický. Nejraději by ho zavřel, ale intuice mu zároveň říkala, že Ivoš v tom asi nejede.

Dotazování zatím nic nepřineslo. Nikdo pořádně nevěděl, kdy Veronika zmizela. Zuzana trávila čas s Petrem, Dan chvíli s Vendulkou a okolo druhé hodiny v noci odjel na kole na chatu. Katka se družila se slovačiskem, Libor, Lojza a Mareček dělali všechno proto, aby opravdu žádný alkohol nezbyl. Nikdo nic neviděl, nikdo nic nevěděl.

Mezitím potápěči, hasiči a armáda intenzivně prohledávali řeku, obavy sílily. Bylo už víc jak 2 hodiny po poledni, i ti největší opilci a flamendři už stáli na vlastních nohách. Rozluštění záhady se nijak nepřiblížilo.

Zkušený Vetyška se ale nevzdával. Rozjel kolečko třetí. Největší naději vkládal do obou kamarádek. Zuzana měla pocit, že už všechno řekla, ale otázky jakoby neměly konce.

„Nevíš přece jenom ještě o někom, kdo měl k Veronice nějaký vztah a my o něm nevíme,“ zkoušel to znovu.

„Veroniku chtěli chlapi úplně všichni. A docela mě to někdy i štvalo. Nikdo neměl šanci, už taky proto, že úplně zblbl do staříka Ivoše.“

Pořád ten zatracenej Ivoš, zase jen v duchu si posteskl Vetyška. A Vendulka mluvila podobně.

„Všichni ji milovali. I ten Dan, který se tvářil, že patří ke mně, by ji bral všemi deseti. Ale ona se zamilovala do Ivoše.“

Vetyška pochopil, že ať chce či nechce, čeká ho další souboj s Ivošem. Ani ve snu však nečekal, jak bude tentokrát vstřícný a krotký.

„Tak ta půlnoční dáma je Ilonka,“ přiznal barvu.

Než to stačil doříct, poručík doplnil příjmení. Ta dáma totiž měla v Písku setsakra špatnou pověst. Zato Ivoš si naopak svoji pověst hodně vylepšil, když ještě dodal:

„Začínám mít obavu, že se stalo něco zlého.“

„To já bohužel tuším už dávno.“

Neblahé proroctví poručíkovo Ivošovi klidu nepřidalo. Původní dost značná antipatie se pomalu přetavovala v sympatii, z obou zralých mužů se stali spojenci.

„Zavolám kriminálku. Mezitím zkusím ještě jeden osvědčený trik.“

A jak poručík řekl, tak taky udělal.

● ● ●

Zalarmovat kriminálku, to byla rutina. Pak svolal všech devět siroteků z tiskového střediska. A začala mela. Dotaz střídal dotaz, jeden mluvil a odpovídal přes druhého, každou chvíli se objevila sice malá, ale přece nová informace. Ostré tempo debaty neumožňovalo nijak taktizovat. Poručík šel za svým jak ohař po stopě, něco ho zjevně zaujalo.

Po minutové přestávce přineslo pokračování ještě drsnější debatu. Poručík byl ve svém živlu.

„Ptám se Ivoše, jaký by musel mít Lojza důvod, aby zabil Veroniku.“

Jindy rozhodný šéf byl poněkud zaskočen a tak zkusil debatu poněkud odlehčit.

„Dokud ji Lojza nevyfotil nahou, tak musí žít.“

To nebyl od Ivoše vůbec dobrý nápad. Podle výrazu v očích poručíka Vetyšky to vypadalo, že vraždit se bude právě teď. Ale poručík si zaklel jen v duchu pro sebe a pokračoval. „Lojzo, jaký by musel mít Petr důvod, aby zabil Veroniku?“

Lojza byl dobrý fotograf, ale žádný velký myslitel, pro něj byla tahle debata doslova torturou. Taky pořádně dlouho váhal s odpovědí.

„Nevím,“ zněla poněkud strohá odpověď.

Vetyška pochopil, že víc z něj nedostane, a obrátil se na dalšího. „Teď se ptám Petra, jaký by musel mít Dan důvod, aby zabil Veroniku.“

Petr příliš nezaváhal, taxikáři bývají dobří psychologové. „Kdyby Veroniku miloval a přitom ji nemohl mít, tak než by ji nechal tomu druhému, tak by ji raději zabil.“

Tahle hra nebyla Danovi vůbec příjemná a viditelně znervózňel. Atmosféra houstla, finále se blížilo a smyčka oprátky kolem pomyslného krku nějakého pachatele se nebezpečně stahovala nad Ivošem. Jeho akcie byly v té chvíli proklatě nízko.

„A teď se jako dalšího v řadě ptám Dana, jaký by musel mít Ivoš důvod, aby zabil Veroniku.“

Dan s odpovědí nečekaně nezaváhal ani vteřinu.

„Ivoše ženy milují, ten je nezabíjí. Veroniku jsem včera v noci zabil já a zahrabal pod podlahu zahradního altánku na jahodové plantáži. Přiznávám se.“

Nikdo ani nehlesl. Nechtělo se tomu uvěřit. Poručík Vetyška už začal hodně, ale tahle situace byla i pro něj premiérou. Vzpamatoval se první, pronesl zatýkácí formulku a zlomeného Dana odvedl.

● ● ●

Postupně se rozkrýval obraz sobotního večera. Veronika pochopila, že Ivoš je pro ni navždy ztracen a že tíhu panenství si ještě chvíli ponese. Protože byla duše romantická, tak si chtěla ještě jednou prožít ve vzpomínkách šťastné chvíle na jahodovém poli. Proto brzy sama odešla z rozlučkového večera. Ale cestou k jahodišti ji dohonil Dan. Nebylo jí to příjemné, ale co měla dělat. Došli skoro mlčky až na místo.

„Ty ho miluješ, vid’?“

„Tak úžasného člověka jsem ještě v životě nepotkala.“

„Teď odjedou, zapomeneš, mohli bysme chodit spolu.“

To neměl Dan říkat. Veronika měla beztak špatnou náladu a teď ještě tohle. Cynicky se mu vysmála a ještě vmetla do očí takové ponižující urážky, až oněměl.

„Mlč,“ stačil jen vykřiknout.

Ale Veronika nemlčela, pokračovala ve stejném duchu, až zoufalý Dan při pokusu umlčet chytil dívku za hrdlo a držel, držel, držel...

Až Veronika opravdu umlkla. Navždy.

● ● ●

Bylo necelých 24 hodin po konci festivalu. A taky bylo po náladě. Parta tiskového střediska se rozjela do svých domovů. Poručík Vetyška neprozradil, kdy začal pachatele podezřívát. Dan byl odsouzen a odseď si pěkných pár roků.

Ivoš si nikdy neodpustil, že ten večer mezi jahodami z Veroniky neudělal ženu. Zařekl se, že už nikdy v takové situaci ženu neodmítne. Ale nikdy v životě se mu už taková příležitost nenaskytla.

KAPITÁN Z ÚTULKU

Vzato čistě podle posloupnosti dějů, ten první krok k vážnému ohrožení naší agentury jsem udělal já. „Běž se na to mrknout,“ řekl jsem.

Nebyl to složitý případ. Majitelka útulku pro opuštěná zvířata měla pocit, že se jí z chudé firemní pokladny ztrácejí peníze, a protože nechtěla na vcelku obětavé zaměstnance poštvat policii, obrátila se na nás. Jiří Hadrbolec strávil jednu noc v temné budově plné štěkajících nájemníků a k ránu chytil za límec pubertálního synka zmíněné dámy. Mladý muž propadl výherním automatům a běžné kapesné mu na jeho vášeň už přestalo stačit.

Vyřízená záležitost. Až na ty následky. Když druhý den ráno přišel Jiří do kanceláře, provázelo ho odrostlé štěně německého ovčáka.

„Co je to?“ zeptal jsem se.

Hadrbolec pravil, že pes. To jsem samozřejmě poznal taky a trval jsem na přesnějších informacích. Dozvěděl jsem se, že je to nadané a inteligentní zvíře, kterému se v kotci městského útulku náramně stýskalo po dobré společnosti. Navíc, agentura policejního psa už dávno potřebuje, Allan Pinkerton, například, si pořídil podobného hafana už kdysi v polovině předminulého století. A jak se mu to vyplatilo. Bude-me zajišťovat pachové konzervy a stopovat nebezpečné zločince, čímž se zvýší akceschopnost firmy a všichni společně silně zbohatneme.

„Jak se jmenuje?“

Jiří přiznal, že to ještě neví. Nechce zvíře stresovat změnou jména, a proto postupně zkouší běžně užívané názvy psů a doufá, že vlčák při známém zvuku patřičně zareaguje.

„Co tomu říkáš, Rexi?“

Pes neříkal nic.

„Akbare, Tarzane, Ajaxi...“

Štěně udiveně kroutilo hlavou a myslelo si své. Já také. Uvědomil jsem si, že se té potvory už asi nezbavíme a poklid našich dnů je silně narušen. To jsem ovšem ještě netušil, co nás čeká. Například pravidelné procházky. Příjemné odpolední vyseďávání v křesle nahradilo lítání po parcích a sbírání psích hověnek. Místo zaběhané návštěvy podvečerní hospody přišlo noční bloudění po ulicích a přemlouvání zvířete, aby se laskavě vyčuralo. Navíc, ta dorůstající bestie zničila všechno, na co se jen podívala. Roztrhala vzácný perský koberec, rozškrábala pohovku, rozkousala můj deštník i nové italské polobotky. Jednou sežvýkala do beztvaré placky i dálkový ovladač na televizi a Hadrbolec pravil, že je

to důkaz přemýšlivosti psa, který se pokoušel přijít na princip bezdrátového přepínání programů. I kdybych tomu věřil, zajímalo by mě, proč vlčák nechápe princip bot.

Jednou jsme se všichni společně procházeli po Petříně, pes nadšeně očichával chvojím obalené keře v růžovém sadu a radoval se z prvního sněhu. Jakýsi spravedlivě rozhořčený muž bušil holí do kresby naznačující, že pejsci se tu mají pohybovat pouze na řemínku. Křičel na nás, ať si konečně toho hnusného čokla přivážeme.

„Co prosím?“ zeptal se Jiří sladce.

„Čokla,“ opakoval chlap.

„Promiňte, pane,“ řekl Hadrbolec, „já jen nevěděl, o kom mluvíte. Ten pes je pod ochranou mezinárodního červeného kříže a je členem švýcarské záchranné jednotky svatého Salvátora. Při nedávném zemětřesení v Turecku vyhrabal ze sutin dvě malé děti a byl za to povýšen do hodnosti kapitána. Od té chvíle nesmí být omezován v osobní svobodě a až umře, bude pohřben s armádními poctami. Mimochodem, kam jste to na vojně dotáhl vy?“

„Cože?“

„Jakou máte šarži?“

Zpitomělý muž přiznal, že je svobodník v záloze, pak mu to ale asi připadalo nepřesvědčivé, otočil se na patě a rychle odešel.

„Tak sem pojď, kapitáne,“ zavolal jsem na vlčáka, ten napřímil uši a radostně zaštěkal. Konečně tak zareagoval na nějaké oslovení a my mohli po delší pauze zase začít pracovat.

Jistý Zbyšek Sedláček se ohlásil v kanceláři na jednu hodinu odpoledne a přišel naprosto přesně. Kapitán ho přivítal nadšeně, jako ostatně každou návštěvu, a když vyloudil pohlazení, spokojeně ulehl pod psací stůl a usnul.

„Tak, co byste potřeboval, prosím?“

Návštěvník mi bez velkého vysvětlování podal dopis. Podlouhlá obálka, běžná známka, pražské poštovní razítko. Adresa titulovala Sedláčka jako váženého hoteliéra. Opatrně jsem vytáhl list vytištěný na jehličkové počítačové tiskárně. Oslovení oddělené čárkou a další text bez podstatných pravopisných chyb. Autor byl zřejmě vcelku gramotný a v rodinných poměrech pana Sedláčka se vyznal. Chválil jeho dcerku, dospívajícího syna i sympatickou manželku. Vzápětí následovaly hrozby. Drastický popis tragédií, které by mohly potkat malou holku, pubertálního mládence, ženu, a koneckonců i majitele hotelu samotného. Hrozícím nepříjemnostem ovšem lze hravě předejít. Stačí předat pisateli listu pouhých sto tisíc korun a celou transakci pečlivě utajit před policií. Pokud pan Sedláček uzná navrhované řešení za rozumné, nechť

ve středu večer postaví do okna své pracovny rozsvícenou stolní lampu. Technické upřesnění předání peněz bude následovat.

Prohlédl jsem list proti světlu, papír byl obyčejný, kancelářský, bez hlavičky či vodoznaku.

„Co hodláte dělat?“ zeptal jsem se.

„Zaplatit,“ řekl Sedláček. „Taková částka mě nezruinuje a nestojí mi za to, abych riskoval životy lidí, které mám rád.“

„A co čekáte od nás?“

„Že zjistíte, kdo to psal.“

„Proč?“

„Protože se bojím, že tím nic neskončí. S jídlem roste chuť, víte? Jistě přijdou další podobné listy. Nechci být vydírán po zbytek života.“

„To je rozumné,“ souhlasil jsem.

„Navíc,“ řekl pan Sedláček, „je možné, že toho člověka znám. Ví například, které okno v domě je od mé pracovny. A že mám na stole lampu, která se dá postavit na parapet.“

„Máte nějaké konkrétní podezření?“

„To ne. Opravdu ne.“

„Tak se do toho pustíme.“

Název hoteliér zní dost honosně, Sedláčkovi ovšem nepatřil žádný Hilton nebo Alcron, ale jen malý penzion v rodinné vile na Smíchově: Kdysi ji postavil dědeček, který býval známý prvorepublikový advokát, za bolševika propadl dům státu a sloužil jako ubytovna zaměstnanců vagónky Tatra. Po změně poměrů se v rámci restitucí majetek rodině vrátil a Sedláček stavení přebudoval na útulný, poměrně laciný hotýlek. Pět pokojů, jedno apartmá, v suterénu restaurace s dobrým pivem a vyhlášenou kuchyní. Ceny mírné, obsluhující personál vlídný. Ubytoval jsem se v pokojíku v podkroví a pomaličku začal mapovat situaci. Usměvavá paní Kerbachová v recepci, mladý číšník Šimek, který dvorně žertoval se všemi zákazníky mladšími než sto let, podmračený kuchař Václavík. Ten mluvil málo, ale vařil výborně. Konzumoval jsem anglický biftek a s jistou mírou zlomyslnosti vzpomínal na Hadrbolece, jenž mrzne na Petříně a marně se pokouší vtlouct do Kapitána základní zásady poslušnosti.

Ve středu postavil pan Sedláček do okna svého bytu rozsvícenou lampu a o den později našel ve schránce další dopis:

Obnos v opotřebovaných tisícikorunových bankovkách připravte do soboty, další instrukce budou následovat.

Paní Kerbachová šla vyzvednout příslušnou částku do spořitelny a já měl čas na přemýšlení. Hledat peníze podle sériových čísel je prakticky nereálné, nicméně vyděrač se i na tuto eventualitu připravil. Použitá platidla nemohla mít čísla seřazená za sebou, a to, že nejde

o pětistovky, dávalo zase při náhodném objevení pachateli výmluvu, že bankovku dostal zpátky ve vedlejším obchodě. Falešná není, tak co...

V pátek večer zazvonil hoteliérův telefon a mužský hlas se stručně zeptal, zda jsou peníze připraveny.

„Ano,“ řekl Sedláček.

Vzápětí bylo spojení přerušeno. Na displeji přístroje sice naskočilo číslo, ale jak jsem si později ověřil, patřilo jedné veřejné telefonní budce na Vinohradech. Vyděrač byl opatrný, proto nepoužíval mobil.

V sobotu tentýž zastřený hlas popsal cestu do Berouna a odtud do Nižboru. Pak ještě kousek podél řeky, na první křižovatce rovně, na druhé doprava. Přibližně o sto metrů dál stojí na přehledném horizontu ve stínu dvou vrostlých lip malá kaplička. Na stěně odvrácené od silnice je v základech malý výklenek, do něj má Sedláček uložit svou zásilku.

„A pospěšte si, máte na to přesně pětatřicet minut!“

Vyrazili jsme jako blesk. V prvním voze hoteliér s penězi, ve druhém já s Hadrbolem. Vyděrač nám nedal čas na pořádnou přípravu, museli jsme improvizovat.

„Nejezdi tak blízko za ním, mohl by si nás všimnout.“

„Těžko,“ řekl Jiří. „Ten už nejspíš čeká na místě.“

Přesto zvolnil, první automobil se vzdálil, spojení jsme udržovali pomocí mobilních telefonů.

„Myslím, že to stihnu,“ hlásil hoteliér.

„Výborně.“

Kraj připomínal zimní pohádku, drobně chumelilo a rozprsklé vložky tály na předním automobilovém skle. Projeli jsme Nižborem a na druhé křižovatce odbočili doprava. Sedláček se právě od kapličky vracel, kratičce blikl reflektory a mávl rukou na pozdrav. Nikde v okolí žádný cizí vůz neparkoval, od obzoru k obzoru nestálo žádné stavení. Zřejmě jsme ještě nic nezmeškali.

„Potkal jste někoho?“ zeptal jsem se telefonem.

„Ne,“ řekl Zbyšek Sedláček.

Minuli jsme místo bez zastavení, přibližně o půl kilometru dál Jiří vůz otočil a pomalu jsme se vraceli zpátky.

„A sakra,“ vydechl jsem.

Kde se vzal, tu se vzal, skláněl se u kapličky chlap.

„Máme ho,“ zajásal Jiří.

Radost to však byla předčasná. Brzdy zaječely, automobil zastavil v mírném smyku. Hadrbolec rozrazil dveře a vyřítil se ven. Při pohledu na jeho atletickou postavu se nezdálo, že má cizí chlapík nějakou naději na únik. Jenže první dojmy obvykle klamou. Neznámý si hodil batůžek

na záda a svižným tempem se začal vzdalovat směrem do polí. Teprve teď jsem si uvědomil, že má na nohou běžky, které ujížděly na čerstvém sněhu jako blesk. Jiří uháněl ze všech sil, ale bořil se v té bílé záplavě, jen malou chvilku se zdálo, že se k soupeři blíží, pak se vzdálenost mezi nimi začala vůčihledně prodlužovat. Přesedl jsem za volant, na malém můstku vyjel ze silnice a pokusil jsem se prchajícímu muži nadjet přes pole. Pár desítek metrů to šlo, zřejmě byla pod sněhem pevnější cesta, když jsem však odbočil z přímého směru, přední náprava se zabořila a kola se začala protáčet.

Bylo po představení. Jediné, co mě utěšovalo, byl fakt, že nás snad nikdo nevidí. Podobná bezradnost mohla agenturu připravit o zákazníky na věky věků.

„Utekl,“ oznámil udýchaně Jiří, když se celý zablácený vrátil.

„Navíc jsme zapadli,“ řekl jsem já.

Hadrbolec hodil na zadní sedadlo pletenou čepici, kterou vyděrač na útěku ztratil, a šel odhazovat sníh zpod zabořených kol. Moc to nepomohlo. Střídavě jsme vůz tlačili, rozhoupávali, všechno bylo marné. Po hodině zbytečné dřiny se konečně na cestě objevil silničářský traktor, na který jsme mávali a volali jako zoufalí trosečníci. Řidič si o pitomcích, co jezdí po rozbahněném poli, nejspíš myslel své, ale nakonec nás vytáhl zpátky na pevnou vozovku.

Následoval smutný návrat. I když nám pan Sedláček nic nevyčítal, byl evidentně zklamaný. Nezbývalo než čekat, jestli se náš vyděrač opravdu ozve znovu.

Hadrbolec se s tím odmítal smířit. Jeho nápad snad byl z teoretického hlediska vcelku zajímavý, v praxi však nereálný. Předpokládal, že ze ztracené čepice bude možno pomocí zaschlého potu a několika vypadaných vlasů určit genetický kód pachatele. Ve chvíli, kdy se to podaří, probereme všechny podezřelé včetně hostů ze Sedláčkova hotelu a pověstná DNA nám najde pachatele sama.

„Výborně,“ řekl jsem. „Škoda, že nemáme příslušnou laboratoř.“

„V Kriminalistickém ústavu ji mají.“

„Jistě,“ souhlasil jsem. „Kdyby šlo o vraždu, určitě by něco takového stálo za pokus. Jenže naším případem se zatím policie oficiálně nezabývá. Snad bychom si mohli testy objednat a zaplatit, ovšem to by stálo mnohem víc, než těch dosud ztracených sto tisíc.“

Jiří rozpačitě pokrčil rameny.

„Peníze jsou svinstvo.“

„Zvlášť, když je nemáš,“ řekl jsem.

Měl to být vtip, ne prosba o příspěvek. Přesto to vypadalo, že nebesa vyslechla oprávněnou stížnost soukromého detektiva a rozhodla se

nás alespoň trochu odškodnit. Odpoledne, když Hadrbolec vyrazil s Kapitánem na procházku, se ozvalo zaklepání na dveře.

„Prosím,“ řekl jsem.

Vstoupil drobný mužík ve vatované bundě a v rukou žmoulal čepici.

„Já, tedy... Posílá mě šéfová.“

Nevěděl jsem sice jaká, ale nabídl jsem mu židli.

„Nic jste jí neposlali.“

Chvilku jsem nechápal, o čem hovoří, pak se však ukázalo, že chla-
pík je zaměstnanec psího útulku. Majitelka podniku se nám cítí být
dlužná a marně očekává příslušnou fakturu.

„To je v pořádku,“ řekl jsem. „Dostali jsme od vás psa.“

„Ale ten je přece gratis.“

„V tom případě naše služby také.“

Podivil se, poděkoval a pozpátku vycouval ze dveří. Teprve po čtvrt
hodině jsem si všiml, že nechal na stole svou čapku. Chtěl jsem na něj
zavolat, otevřel jsem okno v naději, že ho ještě zahlédnu dole v ulici,
ale byl už pryč.

Pozdě odpoledne se vrátil Hadrbolec a byl nadšen. Kapitán vzorně
poslouchal, sloužil dokonce jako příklad jiným, méně ukázněným
psům. Když jedna fenka labradora ve stráni vypátrala zkušeného
petřínského zajíce, vrhla se celá smečka za ním, jen náš perfektně
vycvičený pes se nechal přivolat a pozoroval ty zběsilé blázny s filozo-
fickým nadhledem.

„Výborně,“ řekl jsem, ačkoliv mi mělo být takové nápadně ukázně-
né chování podezřelé. Samozřejmě, že Kapitán plánoval pořádnou lum-
párnu a potřeboval jen otupit naši pozornost. Večer jsme byli pozváni
na schůzku kriminalistického klubu, Kapitána jsme nechali s porcí gra-
nulí a miskou čerstvé vody v kanceláři. Proč si vybral zrovna šanon s
firemními účty, to nevím, zřejmě uměl trochu číst a pochopil, kde bude
útok nejcitelnější.

„Kristepane,“ vydechl jsem druhý den ráno. Faktury, účty a složen-
ky byly pečlivě roztrhány na beztvaré kousíčky a pokrývaly podlahu
jako velké papírové vločky.

„Asi se tu trochu nudil,“ mínil Jiří.

„Tak to se připrav, jak se začneme nudit my, až budeme připravovat
daňové přiznání.“

„Třeba ušetříme,“ napadlo Hadrbolce, „náklady na Kapitánovo žrá-
dlo a městské poplatky si dáme do výdajů.“

„Pokud si dáme do výdajů všechno, co už zničil, tak nám bude fi-
nanční úřad ještě peníze vracet.“

„Fajn, zkusíme to,“ přikývl Jiří. Množná právě v tu chvíli přišel na
nápad, jak z toho zvířete skutečně udělá policejního psa. Popadl klíčky

od auta, hvízdal na Kapitána a společně se odporoučeli. Já mohl začít uklízet.

Vrátili se o půl dne později a vedli s sebou chlapa, který se tvářil dost otráveně.

„Pan Kerbach,“ představil ho Jiří.

„Ano?“ podivil jsem se.

„Manžel paní Kerbachové. Té recepci v Sedláčkově hotelu. Ve volných chvílích vyděrač.“

„Poslyšte,“ řekl chraplavě muž. „Já ty peníze vrátím.“

Řekl jsem cosi v tom smyslu, že samozřejmě záleží na panu Sedláčkovi, ovšem jak ho znám, tak mu možná bude podobné zadostiučinění stačit. Pak jsme sepsali obsáhlé přiznání a poslali lumpa domů. Jiří Hadrbolec mohl konečně nadšeně vyprávět o genialitě našeho psa.

„Napadlo mě,“ prohlásil, „že ten chlap to místo zná. A že tam na těch běžkách jezdil často. Nedaleko u řeky je chatová kolonie. Teď v zimě je prakticky prázdná. Dvacet, možná třicet chatiček. Dal jsem Kapitánovi očichat tu čepici. A jen před jedním stavením se rozštěkal.“

Nerad přiznávám, že soukromí detektivové občas používají poněkud nezákonné metody. Jiří dovedl otvírat zámky planžetou dosti zručně, vloupal se tedy do toho stavení, uvnitř našel počítač, v jehož paměti byl dosud uložený text vyděračského dopisu. Tím pádem byl celý případ vyřízený. Na katastrálním úřadu vyhledal majitele a šel si ho s Kapitánem vyzvednout.

„Děsně nadanej pes,“ pravil pyšně.

Souhlasil jsem, i když ne zcela upřímně. Pro svůj pachový experiment si totiž Hadrbolec vzal čapku, kterou v kanceláři zapomněl zřízenec útluku. Ta pravá, vyděračova, zůstala ve skříni s doličnými předměty.

Ale čert to vem. Proč nedopřát psímu nalezenci trochu přelétavé lidské chvály.

Lubomír Macháček

BLBÁ NÁHODA

„Služba už sít vypnula, teď jak ho dostat dolů, aby to celé nekřaplo o zem. Nevypadá, že žije,“ odhadoval podmrčeně Pírko. Vítr zesílil, ale tělo chlapíka, které se při pádu žebříku zakleslo mezi šprušlemi, se nehýbalo. Starší inspektor se zimomřivě choulil v hopsafráčku, nečekal takové psí počasí, a občas pohlédl na své od červenice zaneřádné boty. Měl pocit, že se neodlepí od země.

„Ten žebřík ho perfektně uzemnil. Je jako topinka,“ utrousil Kamenický.

„Běžte za Rejnokovou a na chvíli ji zabavte, dokud ho nesundáme. Tohle spíš vypadá, jako by se na žebříku oběsil,“ poslal Kamenického za vdovou.

„Je jistěný na karabinku, ale nahoru za ním nikdo nelezte,“ poznamenal muž s vážnou tváří. Byl ve vesničce starostou, to on zavolal hasiče, kteří už byli na cestě. Z nedaleké chaty přiběhlo i pár chalupníků. Inspektor Pírko hlídal stopy, na cestě našel mobil, možná ani nesouvisel s tou děsivou událostí, ale mohly v něm být nějaké indicie. Původně chtěli Rejnoka snést nebo ručkováním spustit žebřík dolů, jenže pozice žebříku byla tak vratká, že nakonec ze záměru upustili. Čekání na hasiče se Pírkovi zdálo příliš dlouhé, ten nárek deroucí se k nim z chalupy ho znervózňoval. Pak se před stavením objevila Rejnokova a začala hysterčit.

„Dělejte, co tady čumíte,“ vykřikovala a zoufale zírala na manžela. „Na co ještě čekáte!“ prosmýkla se odhodlaně skupinkou lidí.

Jeden z techniků ji strhl za rameno, Daniela Rejnokova však chlapíka odstrčila a vyskočila na žebřík. Ten zapražil a křápl i s tělem Rejnoka dolů. Žena se ho naštěstí včas pustila a jako kočka přistála na všech čtyřech.

„To se dalo čekat,“ poznamenal skepticky Kamenický. „Utekla mně oknem.“

Začalo se smrákat, večer prostupoval krajinou. Na první pohled bylo patrné, že Daniela Rejnoková se nemůže smířit s tím, co se stalo. Nebylo divu. Tělo manžela jí už odvezli, také hasiči odjeli, ale technici stále zkoumali místo činu. Fotili stopy na zemi, na štítu stavení manipulovali se žebříkem a poměřovali úhly, pod kterými se mohl sesunout.

„Vezměte si věci, zavezeme vás domů.“

„Není třeba, bydlím dole ve vesnici, je to jen tři kilometry...“
„Zavezeme vás domů,“ opakoval nekompromisně Pírko. „Chceme si s vámi ještě promluvit.“

Dlouhán Kamenický řídil. Na stráni u lesa se mihlo pár srn, z auta zahlédli opodál cesty lišku, krčila se k zemi a svítily jí oči, poté vystarovala a nad krajinou zůstal vlát jen její ohnivý ocas....

„Čeká na vás někdo?“ zeptal se Pírko, když zastavili dole před domkem obklopeným hradbou tújí. Před vjezdem postával muž, měl na sobě vaťák a beranici.

„To je Karel, starosta, už jste se viděli.“

„Měl jsem o tebe strach,“ vyloudil ze sebe Karel, „jsi v pořádku?“

„Jde to,“ řekla a poslala ho domů. Uvnitř stavení se svítilo. Než vyšli dovnitř, Rejnokova se zmínila o své dceři Zitě a jejím klukovi. „Byla s Matějem na chalupě, odešli krátce před tím, než se to stalo.“

„Ona ještě neví, že otec nežije?“ podivil se Kamenický.

„Nehlídám ji...“ odvětila vdova nabroušeně.

Rejnokova byla stále ještě dost rozčilená a zničená, očividně se chvěla.

„Zvládnete to?“ zmáhaly Pírka pochybnosti.

„Běžte už někam, co chcete vyšetřovat?“

„Vy jste něco pila...“ odtušil mladší inspektor.

„Jo, lokla jsem si z flašky. Vy byste to neudělal, kdyby se vám zabil manželka?“ osopila se na Kamenického. Ten se uraženě vysoukal z auta a u branky zazvonil. Světlo nad schody olízlo chodník a z domku vyšla dívka.

„Stalo se něco, proboha?“ řekla.

„Táta se nám zabil,“ zamumlala Rejnokova. Stály proti sobě jak mumie. Pak se jí dcera vrhla do náruče.

Starší inspektor Pírko dlouze zívá, bylo pondělí, venku začaly poletovat vločky sněhu, zvedl se od stolu a chvíli je odměřeně pozoroval oknem ze služebny. Zimu neměl rád, nejraději by ji prospal. Svůj medvědí pohled nasměroval k partákovi, který horlivě listoval nějakým spisem. Na rozdíl od něho mladší inspektor nevycházel z dobré nálady, i kdyby trakaře padaly.

Pírko vyndal z brašny mobil a položil ho na stůl před sebe. Málem na něj zapomněl. O to nedočkavěji se teď začal probírat schránkou došlých zpráv a adresářem, nic mimořádného v něm ale nenašel. Raději mrkl na kolegu: „Janku, potřeboval bych otevřít schránku na fotky.“

„Vy to neumíte? Není možná,“ utrousil pichlavě Kamenický a sáhl po mobilu, který mu Pírko poslal přes stůl.

„Patří tomu klukovi, co chodí se Zitou. Má tam vizitku...“

„Šíkula,“ zaskuhral Kamenický a otevřel okna s fotkami. Když zalistoval schránkou, nevycházel z údivu, tohle musel Pírko vidět.

Prohlíželi si je znovu a znovu. Narazili na sérii záběrů Zity, která si hrála na modelku, v plavkách u bazénu jí to náramně slušelo. Pak se na obrázku objevil strakatý voříšek, psisko s packama nahoru vychrupovalo spokojeně v křesle. Na dalším záběru už figurovala chalupa. Fotka zachycovala členitý, vyřezávaný štít stavení. Nejprve bez žebříku, pak s ním. Žebřík byl u patek zaklíněný. Sice na něm ještě nikdo nestál, ale v době, kdy snímek zachytil štítové okno, bylo otevřené. O pár okamžiků později se zdálo být křídlo okna v jiné poloze.

„Nejde o náhodu,“ poznamenal věcně Pírko, zatímco Kamenický porovnával časovou posloupnost obrázků.

„Měli bychom za Matějem zajít. Čím dřív, tím líp,“ navrhl. Pírko souhlasil.

Mladý muž s kšiltovkou na hlavě hrabal pod jabloněmi listí. Mezi nohama se mu pletl voříšek, kterého znali už z fotografií. Matěj se občas shýbl a hodil psíkovi do kupek s listím balonek. Ratlík ho spokojeně aportoval.

„Jdete za mnou?“ utrousil vstříc příchozím a mrkl na hodinky.

„Máte chvíli... Je váš?“ Kamenický ukázal přes plot mobil. Matěj se k nim přiblížil a natáhl po mobilu ruku, inspektor ucukl.

„Že jste si dali na čas. Kolik?“

„Myslíte, kolik vyfáste? Asi už víte, co se stalo včera u Rejnokových?“

„Jo, a co má jako bejt. Rejnokovi uklouzl žebřík. Blbá náhoda,“ otevřel jim branku, aby mohli za ním na zahradu.

„Možná. Vy jste tam v té době se Zitou byli a rychle jste se zdekvali. Pane Klásku, budete muset jít s námi,“ řekl nekompromisně Kamenický.

„Zatýkáte mě, jo? No nic, dělám jim zahradníka.“

Matěj Klásek se kradmo rozhlédl, jako by chtěl vzít do zaječích, poté se trpce usmál a začal si z kalhot obírat listí, které mu na těle během práce uvízlo. Kamenický ho obšťastnil křížovou palbou dotazů, ta mu ale očividně nevadila, zato Pírko nevycházel z údivu. Takhle z Matěje sotva co dostanou. „Zatýkat vás zatím nikdo nechce,“ přispěchal s odpovědí, „spíš by nás zajímalo, proč jste si ty snímky pořizoval?“

Mladý muž odpověděl, že fotil prostě chalupu, šlo jen o takové momentky, záměr zdokumentovat práci. Zita ho o to požádala. A Rejnok tam lezl kvůli štítové lati, odchlípla se a na jaře si za ní udělaly hnízdo vosy, teď ji chtěl přibít. Zdůraznil, že v podkroví jsou dva pokoje a i když dáte do okna síťku, ty vosy se probouzejí s kuropěním.

Kamenický chvíli mlčky poslouchal, pak začal ratlíkovi házet do kupek s listím balónek, podobně jako před chvílí jeho pán, psík si ale s ním hrát nechtěl a nakonec se zuřivě rozštěkal.

„Chcete nám namluvit, že šlo o náhodu?“ dorážel na Kláska inspektor.

„Jo, přesně to chci říct.“

„Tak proč jste vzápětí vzal roha a neposkytl Rejnokovi pomoc?“

„Protože to byl hajzl. Mně přišlo k smíchu, jak padl na ten sloup, žádný blesky, nic, vykřikl něco jako kurva nebo tak nějak. A měl po žízalkách, profík. Netušil jsem, že exul. Zita se poflakovala někde mimo, utíkal jsem za chalupu a pak jsme přes kopec zdrhli,“ vyprávěl Matěj a snad aby překryl všechnu tu rozpačitost, se kterou nabízel svá vysvětlení, tleskl si rukou na stehno. Psík se rozběhl a skočil mu do náruče. Matěj se vítězoslavně usmál. V okně se objevila silueta dívky. Z komína stoupal kouř.

„Neměl byste jít přiložit?“

„Už se stalo,“ ušklíbl se mladý muž a pustil psa na zem.

● ● ●

V domku se na chodbě svítilo, do záclon se zažíral přepálený omastek. Kamenickýrazil cestu první, pak mu ji zkřížila dívka.

„Máte povolení?“ zašermovala mu kvedlačkou pod nosem. Byla statná a pohledná. Na sobě měla natažené džíny, bavlněné triko jí kopírovalo tělo až s neúprosnou lačností a hrudník porcovaly široké vínové kšandy.

„Jdeme na oběd,“ popíchl ji Kamenický.

„Zita Rejnokova, že?“ poodstrčil ho stranou Pírko. „Promiňte, kolega samozřejmě žertuje,“ řekl smířlivě. „Byli jsme za vaším přítelem a chceme se jen na něco zeptat... Klidně si to dodělejte, jen pár slov...“

„Tak pojďte,“ utrousila nepřiliš nadšeně Zita a otevřela jim dveře do obývacího, vzápětí prohodila cosi o tom, že má na pánvičce bramboráky a odklusala do kuchyně. Táhl na poledne, Kamenického žaludek se už ozýval. Kdyby jim Rejnokova nabídla něco k snědku, s těžkým srdcem by odmítl, ale dívka měla smysl pro humor, neudělala to a položila talířek s bramboráky na vedlejší stůl s poznámkou, že jsou ještě příliš horké.

„To nic, stejně jdeme na oběd,“ konstatoval suše Pírko a obrátil svou pozornost k dívce. „Vyšetřujeme tu nehodu ze včerejška. Potřebujeme si ujasnit některé okolnosti,“ odvětil a požádal Zitu, aby mu popsala, co se vlastně stalo a jakou roli v tom hrála ona. Řekla, že neví, proč zrovna v neděli odpoledne přistavil Rejnok žebrík ke štítu, byli právě s Matějem v pokojíku, ale v tom nalevo, pohnula prstem ve směru po imaginárním štítu a tváří jí projel šibalský záchvěv. „Rejnok

si sice přistavil žebřík napravo, ale i tak to jeho očumování Matěje rušilo, musela jsem mu dost pomáhat...”

„Šmíroval vás?“ vyhrkl účastně Kamenický.

„Nic jsme z toho neměli. Chcete vědět detaily?“ přehodila si nohu přes nohu, vychutnala si Kamenického, který se začervenal, a aniž by čekala na odpověď, poznamenala, že ona poté ještě zůstala chvíli v pelišku, zatímco Matěj seběhl otráveně dolů, aby si pustil televizi. Vysílali na satelitu nějakou kovbojku... „No a potom jsem slyšela už jen ten šílený rachot.“

„Jak víte, co dělal Matěj?“

„Vyprávěl mi o tom a slyšela jsem zezdola výstřely.“

„Jak jste s otcem vycházela?“

„Měl mě rád, až moc, ale musela jsem vždycky říct, kam jdu a s kým, kdy přijdu... To mě dost štválo, jsem už dospělá, ne?“

„To jistě. Kolik je vám?“

„Včera mně bylo sedmnáct,“ zašáškovala. „Jsem vyspělá, co?“

„Jo, to jste. Asi i zkušená. Ještě se ozveme,“ poznamenal chladně Pírko a zvedl se. Kamenický ho následoval.

Inspektoři zašli do bufáče. Pírko se každý den po hlavním jídle zaklínal, že bude držet dietu, protože měl náběh na žaludeční vředy, ale při pohledu na svého parťáka, který si dopřával, co hrdlo ráčilo a nechával se svést tu prejtem, tu prdelačkou a dršťkovkou, dostával chuť na pořádný flák vepřového s knedlíkem a se zelím.

Dneska si ale pánové řízek se salátem nemohli ani pořádně vychutnat. Nejdřív jim volal doktor a potvrdil domněnku, že Rejnok byl usmrcen elektrickým proudem, poté se dozvěděli z laborky, že u patky žebříku se našly pouze Rejnokovy stopy, takže ho těžko mohl někdo podrhnout. Vše nasvědčovalo tomu, že šlo o nešťastnou náhodu. Jenže sotva dorazili do auta a otevřeli laptop, měli možnost se detailněji seznámit se zvětšenými snímky, které jim technici stáhli z nalezeného mobilu. A pořádně zírali! V okně za žebříkem, na jehož konci stál ve výšce sedmi metrů Rejnok, se daly rozpoznat obrysy nějaké postavy. To ovšem významně měnilo situaci.

„Rejnokova byla včera pořádně rozčilená, nevšiml sis? Pokud se ti stane nějaká tragédie, tak jsi obvykle v šoku, smutníš, ale ona jako by nám chtěla vyškrábat oči,“ rozumoval Kamenický.

Pírko s Kamenickým měli s vdovou domluvenou schůzku krátce po druhé hodině. Daniela Rejnokova je očekávala v cukrárně, tohle setkání jim včera navrhla sama. Před sebou měla prázdný hrníček po vypitém grogu a talířek se sacherovým dortem předsunutý jako obranný val. Přišla tentokrát upravená a nalíčená, tatam byla žena v ušmudlaných

montérkách. Spustila a nedala se pobízet. Zopakovala verzi o odchlíplé štitové lati a o vosách, kterou už slyšeli. Pírko si nechal vysvětlit, kde se v té chvíli pohybovala, když se začal sunout žebřík. Cídila dole kachlový sporák a Karel, tedy starosta, spravoval teplovzdušnou klapku.

„Za tím žebříkem v okénku někdo stojí,“ nechal ji nahlédnout Kamenický do laptopu. „Kdo by to tak mohl být... Jak se znáte se starostou?“

„Důvěrně, jak jinak,“ odpověděla záhadně. „Měl důvod Rejnoka zabít?“

„Samozřejmě. Je to můj kamarád.“

Na rohu Říční ulice stála patrová vila, umně zapasovaná do rukávu řadových domů, které tvořily pravý úhel. V přízemí byla půjčovna nářadí s výkladem zaneřáděným mušinci. Z boku domu visela u vchodu smaltovaná tabule s nápisem Manželská a předmanželská poradna. Dům byl postaven v první republice a široké dubové schodiště s bočními obklady intarzií vypovídalo cosi o umu truhlářů, kteří ho stavěli někdy před sedmdesáti lety. Schody kupodivu nevrzaly. Ve druhém patře Kamenický zazvonil. Bylo krátce před pátou, čekárna zívala nudou. Otevřela jim žena středního věku, představila se jako Douchová, sociální pracovnice. Ucabrcaní inspektoři se legitimovali.

„Za chvíli končíme, jsem tu už sama. Já vám ale stejně nic neřeknu.“ Paragrafy a vyhlášky přšely na Pírka jak podzimní vytrvalý déšť. Neodpustil si poznámku:

„My víme, máte mlčenlivost. Ale zároveň i oznamovací povinnost.“

„Kafe si nedáme,“ dal o sobě vědět Kamenický a pokračoval: „Zajímali by nás Rejnokovi, nějak jim to v manželství neklapalo, prý měli krizi?“

V rohu místnosti stál vínový starodávný fotel, Pírko v něm plul jako na vlnách. U stropu kanceláře visela tři ramena zářivky, takový Bermudský trojúhelník. Nebo manželský? Ten ale Kamenickému nijak nevadil, klátivě přistál v kancelářském křesílku pod ním a začal se houpat. Sedačka vrzala. Douchová sice kávu přinesla, ale vstřícně se vůbec netvářila.

„Jen si poslužte, jako doma...,“ otočila podrážděně k inspektorovi hlavu. „A to si myslíte, že každému budu vykládat, kdo nás navštívil a že to má nejradši na kulečnicku?“

„Paní Douchová, tomu rozumíme, ale pochopte i nás,“ přesvědčoval ji Pírko. „Vyšetřujeme závažný trestný čin.“

„Vraždu,“ neodpustil si Kamenický.

„Ale spis vám neukážu,“ namítla neústupně žena, nicméně očima zabrousila do knihy návštěv. „Jo, nějaká Rejnoková tady v srpnu byla. Z Vrchlabí. Jezdí k nám z celé republiky.“

„Sama?“

„Počkejte...“ zaváhala padesátnice, otevřela prudkým pohybem lístkovnici a začala pátrat v kartotéce. Prošla celou kupičku spisů, ale na desky nenarazila. „Něco mně to říká... Šlo o takové zmatené zadání, nejasnou zakázku... Na příjmu klientka naznačila, že by tam mohlo jít o zneužívání osvojené dcery otcem. Ale u psychologa si to nějak rozmyslela, možná jí nesedl. Pozvali jsme manžela a dceru... Nedorazili... Já ty desky nemůžu najít. Zmizely.“

„A sakra...!“ přisolil si Kamenický.

„Někdo je musel ukrást,“ pronesla zaraženě žena a dodala, že se po nich určitě ještě podívá.

„Tak co tomu říkáte?“ pronesl na zpáteční cestě Kamenický, když vykličkovali z krajského města a Pírko soustředěně mlčel. Kamenický neměl tyhle ponuré stavy staršího inspektora rád, nevěděl totiž, na čem je. V duchu s ním občas soupeřil, kdo dřív uhodí hřebíček na hlavičku, jenže když něco nadhodil, Pírko vyrukoval s otázkou, jak se mu líbilo Nagano v Národním nebo proč Slávia nedokázala dát v několika podzimních zápasech gól. Zkrátka mlžil. Tentokrát ale přiznal, že je unavený a že informace o osvojené Zitě je pro něho novinkou.

Ráno už ale byl starší inspektor jako rybička, uvařil si čaj s citronem a utopil v šálku tři kostky cukru. Teprve pak zavrčel:

„Kdo myslíte, že ten spis z lístkovnice ukradl?“

„Vrah?“ zašklebil se dlouhán.

„Z čekárny je přímo vidět na příjem, pokud by Douchová šla doprovodit klienta ke konzultantovi na konec chodby a nechala v kanceláři otevřené dveře, stačí pár vteřin, aby člověk sáhl do kartotéky. Zita pravděpodobně poradnu navštívila, ale mohla vystupovat pod cizím jménem a přijít s jiným problémem. Jestli holka lže a zatlouká, musíme ji nějak...“, nedořekl Pírko a cestou k věšáku utrousil, že je třeba promluvit si znovu s její matkou. Kdo ví, co ty dvě ženské mezi sebou mají.

„Máte pravdu, je osvojená. No a co?“ odvětila Daniela Rejnokova na otázku, proč tak šetří slovy, když hovoří o dceři.

„Takže vlastně nešlo o incest?“ zaútočil na ni Kamenický.

Čmeláci bzučení šicích strojů v dílenské šatně rušilo. Kamenický se zvedl a zavřel dveře. Daniela Rejnokova měla na sobě modrou pracovní vestu a vlasy propletené černou stuhou. Stála tu před šatními skříňkami jak před soudním tribunálem, rozpačitá a zaskočená.

„Z právního hlediska ano,“ zadrhl se Rejnokové hlas. „Nemůžu mít děti.“

„Máte důkazy, že váš muž dceru zneužíval?“

„Nemám, jen podezření. Naznačila mi to... Je už velká holka...“
„A co váš vztah se starostou? Chtěla jste se rozvádět a manžel překážel?“

„Po tom vám nic není. Měli jsme s Rejnokem několikaletou krizi.“
„Nebo jste na dceru žárlila... To by byl motiv, že? Možná tu figureje cosi, čemu se říká pomsta...“, přimhouřil Pírko všeznajícími očima.

„No dovolte?“ odvětila žena a rozeštkala se. „Zita neví, co chce, jo... ne, a tak je to pořád. Záleží mi ale na ní, mám ji ráda...“, řekla žena a jako by v sobě sebrala poslední zbytky energie, vyhnula se obloukem Kamenickému, který po ní marně natahoval ruce, a zmizela kdesi v útrobách dílny.

„Nechte ji, inspektore, zatím máme opravdu jen domněnky“, pronesl mrzutě Pírko a vyčítavě pohlédl na parťáka. Neměl násilí rád. Ostatně žena se za okamžik sama vrátila. Pohlédl jí zkoumavě do očí: „Paní Rejnokova, máme povolení na prohlídku vašeho domu.“

První kroky pátrání u Rejnokových směřovaly do Zitina podkrovního pokoje. Asi by bylo přehnané tvrdit, že Pírko šel najisto, ale nepřímé důkazy a intuice mu velely, aby začal právě tady. A nemýlil se. Zita měla spis zastrčený v hromádce časopisů. Patrně si byla jistá, že ho v té kupě papírů nikdo hledat nebude. Kriminalisté ovšem s překvapením zjistili, že desky jsou prázdné. Kamenický požádal Rejnokovou, ať sežene dceru i Matěje. Bylo by dobré, kdyby ti dva u toho byli.

„Já jsem ho do šuplíku nedala“, nevycházela Zita z úžasu, když se za pár minut objevila. „A co v něm jako mělo být?“ nakrucovala se před Kamenickým.

„Říká se do zásuvky“, vychutnával si ji inspektor. Ostatní stáli jako opaření. Ticho, mlčení. Do okna prudce nalétl nějaký zmatený pták a zřítíl se s rachotem na okapnici. „A co v něm mělo být?! To byste nám měla říct vy!“

„Nevíte si rady?“ uculoval se Matěj.

„Ale víme. Neobjevil jste náhodou ty desky vy? Pokud ano, patrně jste si v nich přečetl, že Rejnok svou adoptivní dceru zneužíval. Závěry z šetření pravděpodobně Zita odstranila. Máte logiku, ne?“ pohlédl Pírko na Matěje.

„Mě to nezajímá. Měla na Rejnoka stejnou pifku jako její máma. Jednou se kvůli ní serval i se starostou“, odvětil nasupeně mladý muž.

Vrabec na parapetu se probral a zamával křídly. Když letěl, propadl se níž a níž, až přistál na stromě. Matěj chystal dech.

„Víte, každý jste měl motiv“, vstoupil do rozmlůvky Pírko a šel rozsvítit. Rysy přítomných tváří jako by se najednou zavlnily. „Jedno je jisté, nešlo o nehodu, ale o vraždu. Posadte se, jako doma“, vybídl

přítomné starší inspektor a sám si sedl první. „Asi bude dobré, když ten bermudský trojúhelník zrekapitulujeme. V neděli odpoledne Rejnok leze na žebřík, aby přibil lať. Žebřík se proti všem předpokladům ze štítu sveze, dotkne se drátů pod napětím a Rejnoka usmrtí. První otázka je, proč tam v tom nečase lezl?“

„Chtěl nás šmírovat, na to dám krk,“ vyhrkla Zita.

„Jak ale mohl vědět, že tam budete?“

„Mluvilas o tom při obědě,“ rozpomínal se Matěj.

„Jo, i my to slyšeli. Pozvala jsem Karla na oběd. Dělal si legraci, jestli vás nebude rušit,“ rozpomínala se Daniela Rejnoková.

„Takže vrah měl čas si předem všechno promyslet. Daniela Rejnoková se starostou se skutečně v dané chvíli zabývali kamny, to jsem si ověřil, takže zbýváte už jen vy dva!“ ukázal Pírko na Zitu a na Matěje. „Jeden z vás je vrah!“

„Já jsem fotila...“

„Ovšem, ale pár hodin před tím jste poslala Matějovi zprávu, je to takové volání o pomoc. A odpověď? Souhlasím, Zito, v neděli se sejdeme naposledy, čtu v mobilu. Vy jste se nemilovali, vy jste se rozházeli! To ale Rejnok netušil, když vás sledoval. A zatímco pohoršený rytíř Matěj si s ním jde za vás vyrovnat účty a vaše matka tráví

kratochvíle se starostou, běžíte dolů a fotíte. Třeba se vám jednou ty fotky budou hodit, jste docela šikovná vyděračka. A pak jste v tom zmatku upustila foťák do bláta.“

„Tvrdila jsi, že tě od čtrnácti let zneužíval...“ hlesl zsinálý Matěj.

„Blbečku!“ osopila se na něho dívka.

„Jenže... Zpoza záclony čouhá ruka s hodinkami, která strčila do žebříku. A ty hodinky jsou vaše, Matěji.“

„Ježíši Kriste,“ zalkala Daniela Rejnoková a zoufale pohlédla na dceru.

„A ještě jedna důležitá věc,“ podrbl se Pírko v zátylku. „Dnes ráno mi volala sociální pracovnice. Navštívila jste poradnu asi čtrnáct dnů po vaší matce kupodivu pod svým pravým jménem. Ráda si zahráváte s okolím. Závěr z vyšetření: Histriónské rysy osobnosti, deprivace, rodičovský konflikt. S tím se těžko člověk vyrovnává. A vy teď poslouchajte,“ obrátil se Pírko znovu na Matěje: „Vraždil jste zcela zbytečně! Konzultant došel k závěru, že si Zita Rejnoková celou záležitost se zneužíváním vymyslela.“

„A proč by ne? Bylo to pěkné představení,“ prohodila koketně Zita a všem přítomným se uklonila.

Chyběl už jen potlesk diváků.

Ladislav Muška

PES KOUŠE TRÁVU, KDYŽ MÁ PRŠET

Kapitán Štramberk se vztekal. Vlastně teď už bývalý kapitán Jiří Štramberk, nyní invalidní důchodce. Nevztekal se jako bývalý kriminalista, ale jako budoucí spisovatel. Autora detektivních povídek z něho mocí mermo chtěl udělat přítel Kamil Srba, redaktor krajského deníku.

„Jirko,“ naléhal, „ty máš takových zkušeností se zločinem. Piš to, já to budu tisknout a třeba z toho bude i knížka.“ Sedali spolu v restauraci U Kroupu a redaktor, ten kostnatý a kloubnatý Mefisto, do něho hučel tak dlouho, až Štramberk – spíš aby od něho měl pokoj – kývl, že to tedy zkusí.

„Můžeš začít zrovna svým posledním případem,“ lákal ho Srba. „To je aktuální.“

„Jo, aktuální to je,“ loupł po něm očima kapitán a šoupl levou nohou; o moc víc se s ní dělat nedalo.

Ten případ bude aktuální do konce jeho života. Mrňavý, zato velice rozhořčený stařík jménem Coufal si tentokrát přišel stěžovat na okresní ředitelství policie. Líčil – a bílé vlasy kolem holé lebky mu vlály – že šel na žampiony na někdejší družstevní pastvinu pod kopcem Střížákem. Scházel po svahu za dům, ve kterém je vietnamská večerka. Došel k plotu, když z baráku vyběhl Vietnamec s revolverem, vypálil do vzduchu dávku a něco křičel.

„Mířil na mě, dokud jsem se nezdekoval,“ žaloval uražený kmet.

„Mno, proč jste s tím nešel na městskou policii?“ optal se kapitán; cosi mu vrtalo hlavou.

„Oni mě poslali k vám,“ odpověděl stařík a kapitán tušil, proč.

„Tak jo,“ řekl, zapsal si datum a hodinu, kdy a kde se incident odehrál. Zeptal se ještě: „Jakej to byl revolver?“

„Takovej divnej,“ tvrdil stařík.

Štramberk zavolal domácím telefonem Vildu Kubáta, ten poněkud vrtošivý klenot mezi techniky, který si svých kvalit byl vědom. Ale kapitán to s ním uměl.

„Už jsi viděl revolver, kterej střílí v dávkách?“

„Co je to za blbost?!“ zaburácelo ve sluchátku.

„Tak se na něj pojedem podívat...“

Na vietnamské majitele večerek zatím nebyly stížnosti, i když těch jejich krámečků se vzorně srovnaným zbožím v regálech se vyrojilo trochu moc. Takle prodejna stála na samém konci ulice, odkud se ve svahu vrtěla silnička k bývalému sídlu Jézédé na kopci. Byl to starý barák, kde kdysi neprosperoval koloniál. Vietnamci jsou lidé skromní a udrží se všude. Kapitán dumal o něčem jiném. *Proč se ten rákosník tak zprčil a odháněl houbaře střelbou? Jako k zákazníkovi, který vejde zepředu, by se asi choval jinak.*

„Zastav pár baráků před krámem, jo,“ pokynul Vildovi Kubátovi u volantu.

Mezerou mezi předměstskými domky, které dávaly večerce kšeft, protože široko daleko jiný obchod nebyl, (což o to, místo měli Vietnamci vyhlédnuté dobře), vyšli na bývalou pastvinu, která povlovně stoupala k lesu. Louka byla zanedbaná, ale mezi poli zdřevnatělé bršlice se přece jen styděly ostrůvky zeleně, z níž naivně vyhlížely bílé hlavičky žampionů; v tomhle tedy dědek Coufal nelhal.

Došli za barák, z jehož přední části se vcházelo do obchodu. Obděl-ník pozemku za domem byl čerstvě oplocen, ale ne moc odborně, vysoké drátěné pletivo mezi sloupky nebylo napnuté. Mezi domem a plotem stál starý, očividně nově vyspravený skleník, bývalý majitel možná pěstoval zeleninu, zatímco Vietnamci jsou milovníci květin, že. Kapitán začíchal přes plot k vůni (nebo co to vlastně je, protože z ní bolí hlava), která hustě tekla z nadzdviženého větracího okna.

„Jestli cejtíš to co já...“ nadhodil.

„Nojo,“ řekl technik Kubát. „Pak je to teda průser.“

Ani zamčená branka v plotě nebyla zhotovená podle našich zvyklostí, Vilda ji zvedl z pantů, ani se nemusel moc namáhat. Dvířka do skleníku se zamykala, teď se visací zámek bimbál na oku petlice. Kapitán je otevřel. V těžkém zápachu konopí se ze stovek květináčů pnuly drsně chlupaté lodyhy s dlanitými listy. Ze zahradnice, která rostliny zalévala, bylo vidět jen úhledný zadeček v džínách. Když se napřímila, měla v hezky učesaných černých vlasech zastrčenou umělou kopretinu.

„Děvenko kopretinová,“ mile se na ni zakřenil kapitán a technik si pomyslel, seš pěkněj prevít. „Děvenko kopretinová, máte bohatou úrodu rodu a druhu *cannabis sativa*. Načpak to?“

Děvenka kopretinová se zaškaredila, vytrhla železnou trubku, která podpírala větrací okno, a žahla s ní kapitána do holeně, jako když golfovou holí odpaluje míček. Něco vykřikla. Vietnamec, který vzápětí přiběhl, škaredý už byl, s vlasy visícími kolem širokého obličejě vypadal jako vodník. V rukou držel maličký americký samopal thompson. Stačil vykřiknout: „Štšelim!“ Provést to už nestihl. Technik Vilda

Kubát vypadá jako méďa, přitom ovládá různá bojová umění. Vietnamec ani nepostřehl pohyb a ležel na zemi. A na samopalu (zřejmě to byla kořist z někdejší akce Vietkongu) Vilda stál.

Pěstitelé konopí utekli, jako utíkají jejich soukmenovci při kontrolách ze svých příhraničních tržnic napěchovaných padělků všeho druhu, a už je nevidíte. Kapitán Štramberk seděl v květináčích a ničil ty vzácné rostliny, z nichž pochází nejhorší svinstvo. Držel se za levou nohu, usykával bolestí a utrhoval se na Vildu Kubáta, který mu chtěl pomoci vstát.

Měl v noze tolik rozdrčených kostí, že ať sebevíc vrčel na doktory, aby mu nohu zachránili, po týdnu, unaven krutou bolestí, souhlasil s amputací. Manželka Dráža, laborantka v chemičce, štíhlá jak děvčátko, přestože porodila dvě dcery (obě už byly vdané) ho litovala a litovala sebe. Sebe víc, litovala se tak, až odešla k někomu, kdo litoval ji. Ve čtyřiapadesáti, i s protézou na levé noze a s čerstvým invalidním důchodem, byl Jiří Štramberk pořád pěkný vysoký mužský s výrazným obličejem, kterého se dobře chytalo sluníčko. Psychicky však na tom byl tak, že i on málem litoval sám sebe. Osmáctyřicetiletá rozvedená Lucie, napohled dáma dobře vyvinutá na všech tělesných partiích a s poctivým obličejem, ho nelitovala. Lucie pracovala na sociálním odboru, a přestože její hnědé oči byly náchylné k úsměvu, pořádně ho seřvala.

„Víte, chlapce jeden, co lidí po bouračkách v autech má protézu?“

Auto, to byla další Štramberkova bolest. Čert vyměšuje (abychom byli slušní) vždycky na větší hromadu. Krátce před malérem s Vietnamci se kapitán rozloučil se svým favoritem a opatřil si zánovní felicii. Svezl se v ní na chalupu sotva párkrát, když se ten malér stal. Děsil se, že s protézou na noze nevyšlápne spojkový pedál.

„A to jsi zapomněl, že se to dá předělat na ruční páku?“ sjela ho Lucie.

Aby nezapomněl, že je chlap, to mu připomínala rozličnými, oboustranně příjemnými způsoby. Mohl být se svým stavem když ne spokojen, tedy alespoň srozuměn. O víkendech spolu jezdili na jeho chalupu nad Ploučnicí, málem nepřístupně obrostlou. Luciině energii však neodolaly kopřivy ani plevel v záhonech. Uvařila (a dobře!), uklidila a těšili se, že tam spolu stráví její dovolenou.

Srozuměn nebyl Štramberk s úkolem, do kterého ho vmanévroval ten had redaktor Srba. Samozřejmě měl zkušeností na rozdávání, ale napsat povídku? To letní odpoledne seděl u stolečku ve stínu velké borovice na zahradě, s autem za sebou. Měl garáž v bývalém chlévě, ale vjezd do ní byl široký akorát pro favorita. Zdálo se mu, že felina je širší a trochu se bál, aby ji neodřel. Musí dostat tu správnou náladu, aby se

do garáže odvážil trefit i s ruční spojkou; Lucie to pochopila a nenaléhala na něj. Seděl tam a vztekal se, trhal z poznámkového bloku listy se sotva načatou větou, mačkal z nich koule a pohazoval kolem sebe. Lucie přinesla na tácku dvě kávy a čerstvě upečený meruňkový koláč.

„Tak co, jak to jde?“ zeptala se opatrně, protože tohle bylo jinak boľavé místo než noha.

„Jako psovi pastva,“ odpověděl ani ne příliš navrčeně, protože si uvědomil, jak je v minimálním letním oblečení pěkná.

„Pes kouše trávu, když má pršet,“ řekla. „Uvidíš, že i tobě zaprší.“

„Nojo,“ postěžoval si, „když mně se furt plete do textu blbej jazyk policejních protokolů. Bylo provedeno loupežné přepadení, došlo k vyloupení...“

Přítom loupežné přepadení bylo provedeno zrovna dnes ráno, dokonce došlo ke dvěma případům, jenže o tom bývalý kriminalista ještě nevěděl.

Tvarohovitý tatík, věk už přes šedesát, byl později dopoledne toho dne snadno identifikován jako František Koza, bytem u dcery v okresním městě (ale tam by nebyl k zastížení) a rovněž známá firma Pavol Jeremiáš, hlášený ve Varnsdorfu (ale tam se nezdržoval) se ocitli v pěkné rejži. Před zatím posledním soudním přelíčením (osmadvacet vykradených chalup, devětadvacátá byla past) řekl jejich přidělený advokát, přesluhující bručoun dr. Hrůza, redaktoru Srbovi: „To se nedá hájit. Oni je zavřou, ale až je pustěj, budou krást zas, protože nic jinýho neuměj. Nejlepší by bylo je odstřelit...“

Při výslechu na sebe kumpáni práskali jedna radost, obviňovali jeden druhého, kdo by tušil, že je to taktika, aby vnesli dojednání zmatek a znechutili soudkyni JUDr. Bíbrovou, což se jim podařilo jen zčásti, protože již jen trestní rejstřík každého z nich poskytoval přepěkné čteníčko.

Pustili je na jaře, v nejnevhodnější čas. Než budou chalupy a chaty obydleny na celé léto, stačili jich udělat jen pár. Nicméně v prázdné stodole u chalupy ve vsi dlouhé jak Lovosice (jmenovala se Valkerice), kterou vlastnil Kozův velice zaměstnaný zeť lešenář, se shromáždila slušná sbírka míšeňského a vídeňského porcelánu (Koza byl znalec), byly tu obrazy, některé docela i cenné, byl tu soubor mincí a dýmek dunhillek, staré mlýnky a mozdíře, rybářské pruty, počítače a televizory a dokonce dvě lovecké pušky.

Původně skladovali lup v chalupě, jenže když přijela dcera s dětmi, udělala rámus, a to přesto, že byla jen servírkou v hospodě. „Tohle, táto, musí okamžitě z chalupy!“ Pohrozila dokonce, že mu vezme klíče. Radši se přestěhovali úplně, přespávali v přístodůlku vedle mlatu, kde

měli svůj sklad. Koza zhotovil dvě pěkné dřevěné pryčny, byl vyučený truhlář, a i když teď provozoval jiné řemeslo, pořád to ještě uměl. Povalovali se tam i ve dne, poněvadž byli bez peněz, a to prosím s takovou spoustou cenností! Jenže starožitníci a zastavárnici v okrese je už znali a báli se od nich něco vzít, nebo je nestydatě brali na hůl.

Nadcházelo léto a s ním jiná možnost. Pravděpodobně na to přišel věčně nespokojený Pavol Jeremiáš, protože ten starej somár (jak v duchu říkal Kozovi) byl líný i myslet, akorát že měl letitého wartburga combi, s jehož pomocí realizovali své dosavadní akce; tam se toho vešlo.

„Byty, z ktorých (Jeremiáš se pořád ještě nezbavil pozůstatků rodného jazyka) ľudia odjeli k móru.“

Nejlepší by bylo mít svého člověka v některé cestovce, aby jim dával tipy, ale tomu by museli platit. Vyčíhli si tedy několik bytů na okraji městečka s krásným zámekem, které podle schnoucích kyték za oknem byly momentálně opuštěné. Jenže pohořeli hned u prvního, protože Jeremiáš (ten zbrklej trouba, jak ho pro sebe tituloval Koza), jakkoli byl bývalý zámečník, spustil při odemykání alarm, ten hystericky řinčel do noci, takže byli rádi, když doběhli k autu, Jeremiáš o kus napřed.

Křivonohý čahoun Jeremiáš byl vůbec ve všem napřed, někdy trochu bezhlavě. To on navrhl, aby se vydali k jezeru pojmenovanému po básníkovi. Příležitost nabízejí peněženky v šatstvu odloženém na břehu i v chatičkách, jejichž obyvatelé leží na pláži nebo jim čouhá hlava z vody. Jenže zlodějníci byli poznáni.

Identifikace třetího společníka bude obtížnější, protože kriminalisté dostanou k dispozici muže bez dokladů, který už nikdy nebude schopen vypovídat. Nicméně podle fotografie z počítače bude neomylně poznán Viktor Fráterníček, 32 let, bez stálého bydliště a bez zaměstnání, několikrát odsouzený za násilnou trestnou činnost a momentálně se vyhýbající nástupu trestu za napadení policisty, který ho zadržel v kradeném autě.

Popis se mýlil v jediném detailu: Fráterníček zaměstnání měl, nějakou fušku za pár šupů na dlaň sehnal vždycky. Teď dělal pomocnou sílu v jednom kempu, uklízel chatičky po návštěvnících, narážel pivo v kiosku a sklízel papírové pohárky a tácky po párkách. Pracovní poměr bez smlouvy vyhovoval jeho zaměstnavateli a zdálo se, že i jemu, i když sebou musel švihat, protože letní sezona u jezera vrcholila. Dával si říkat Viki, byl to hezký mladý muž, sem tam obšťastňoval sexuální turistky, z opatrnosti se nemíchal do rvaček opilých hostů a hýčkal si svůj sen: ztratit se za hranice.

Ti tři se poznali hned, přestože v jistém zařízení na Mostecku se jen vídali, neboť i mezi chovanci tohoto dobře hlídaného ústavu panuje

jistá hierarchie. Vikimu se však teď oba bývalí spoluvězni hodili, nebo prostě neměl na výběr.

„Počkejte do večera, pánové,“ pošeptal jim, když se ochomýтали kolem kiosku. „Tady z toho nic nekouká, je tu moc očí. Mám něco lepšího...“

Koza a Jeremiáš se po sobě podívali a pokrčili rameny, moc se jim do podniku s Vikim nechťelo. Nic neslibili, přikývli spíš neurčitě, ale poznali, že bývalý spoluvězeň má v jednom pravdu. Wartburga nechali na parkovišti a bloumali v pozadí hojně využívaných okrajů jezera. Hromádky šatstva byly hlídány a na verandách chatiček v kempech vždycky někdo byl. U stánků vypili pár piv, na to poslední už šacovali po kapsách drobné.

V nadcházejícím šeru se zdálo, že je všude plno lidí, a tak je Viki vedl pod hráz. Koza to vzal borovým mlázím a nadával, protože málem šlápl na souložící pár. Souložící pár nadával jemu. Seděli pod úpatím hráze, mimo nepatřičné oči a uši, před nimi padala mlha na pláň rákosí, odkud zahuhlal bukač jak rozvrzaná pumpa. A ve Vikiho slovech se ze snu stával plán. Udělat banku.

„Proč do toho nejdeš sólo?“ mračil se Jeremiáš.

Viki zavrtěl hezkou hlavou. „To by bylo předem ztracený.“

Padlo ještě několik námitek, ale který zlodějíček nesní o velké ráně?

„Je to perfektně promyšlený a očištnutý a mám bouchačku.“ Viki se pochlubil čezetou 75, o kterou kdysi obral neopatrného policistu. „Má dvanáct včeliček v zásobníku a jednu v hlavni.“

„Po někom střílet, to smrdí,“ ozval se Jeremiáš. Zamlčel, že i on má pistoli, uchovávala se v rodě od konce války, kdy dědeček odzbrojoval na Slovensku Němce. Při odchodu do Čech si ji Jeremiáš vyzvedl z úkrytu.

„Vole, čím chceš udělat kravál?“ zpražil ho Viki. „Běhat po bance a dělat bububu?!“

„V našem pekáči jet němóžem,“ zauvažoval Jeremiáš. Nejenže už ustupoval, už pro plán hořel, hořeli s Kozou oba.

„Fáro opatřím,“ slíbil Viki.

Byla sobota. Domluvili se na úterní ráno. Kozel s Jeremiášem sešli z Valkěřic (Kozel nesl pěkný kožený kufřík, který pohřešila jedna chalupářka), Viki čekal na křižovatce u Františkovského jezu. Šklebil se od volantu impozantního vozu, nad kterým uznale kývli hlavami: černý citroen Berlingo.

„Punčochy máte?“ zeptal se.

„Jasně,“ nafoukl se Koza; postaral se o ně z dceřina prádelníku; však jí dá na nové.

Viki vyjel opatrně a nenápadnou rychlostí; Kozovi nepřípadalo divné, že na zadním sedadle vedle něho leží turistický bág. Cílem bylo pohraniční městečko. Před vytipovanou filiálkou banky si navlékli na hlavu punčochy. Koza s Jeremiášem se až divili, jak to podle Vikiho scénáře šlo snadno. Viki vystřelil po bezpečnostní kameře a pak dvakrát do stropu.

„Všichni lehnout na břicho!“ zařval Jeremiáš, přestože v hale nebylo moc lidí. Hlídal je se svou parabelou, kterou předtím vytáhl z ledviny u pasu. Viki držel v šachu chlapíka od ochranky, strhl mu pouzdro s pistolí a hodil do kouta. Kozel mezitím odkráčel k přepážce.

„Ty vstaň, hochu,“ bezmála laskavě oslovil roztřeseného pokladníka. „Nandávej mi do kufru papírky s hodně nulama. Ojra taky můžeš, hochu.“

Viki vystřelil do lustru, sypalo se sklo, ležící ženy ječely a oni vypadli ven a za několik vteřin se rozchechtaní a s pocitem úžasné síly vyřítili z města, Viki to švihal, jako když jede formuli. Kozel se otáčel, ale nikdo je nepronásledoval. Byli by minuli benzinovou pumpu, u které zrovna netankovalo žádné auto.

„Vejde se do kufru pár drobných?“ zeptal se Viki, když odbočoval k benzince.

Nikdo byl nevěřil, jak povzbudivě působí pár prostřelených plechovek, z nichž po regálu za pultem teče olej. Pumpařka se ztuhlým obličejem hned otvírala pokladnu.

„Ta svině vyběhla a zapisuje si naši espézetku,“ hlásil ze zadního sedadla Koza, když odjížděli a sundávali punčochy z tvářů.

„Tak to ne,“ vyděsil se Viki. „Auta se musíte zbavit.“

„Já to tu znám,“ uplatnil se Kozel. „Budu tě navigovat.“

České Lípě se vyhnuli, tam už mohli čekat poliši. Z Libchavy přejeli kolem lesa do Stružnice a dopředu nakloněný Koza (cítil se důležitě!) navedl Vikiho na silničku k mlýnu a pak lesní cestou k zákrutu Ploučnice, kterému se říká Jarošova tůň. Auto se zařazenou jedničkou spustili do rákosové džungle; chvíli se tam cachtalo jako kachnička, než si loklo bahna. Vraceli se do vsi, tři důvěryhodní mužové. Vedl je Koza, kufřík nesl Jeremiáš a ani jednoho nenapadlo, proč má Viki na zádech ten bág. Po úspěšné akci dostali hlad, stavěli se u řezníka, koupili dobře vyhlížející tlačenko, housky a láhve piva. Přešli přes most k nádražičku. Podle Kozy pojedou jen čtyři stanice do Františkova, odtud půjdou pěšky do Valkeřic a nastane radostné dělení kořisti. Vyjeli ze zastávky Šachorů, když se Viki s úsměvem jakoby pro sebe zvedl.

„Kam jdeš?“ zostražitě Jeremiáš.

„Na hajzl né?“

„S bágem a s kufříkem?!“

Viki za sebou přirazil dveře kupé. Protože si v úzké uličce překáželi, dohonili ho, až když otvíral dveře vagonu.

„Chceš zdrhnout s prachama?!“ řval Jeremiáš.

Koza projevil nečekanou sílu a vykroutil Vikimu pistoli, kterou už na ně mířil; padla na podlahu. Viki s kufříkem vyskočil z vlaku po směru jízdy a udělal předpisový kotoul. Ale to už měl Jeremiáš v ruce svou parabelu. Poprvé minul, podruhé zasál Vikiho v týle. Viki se skutálel po náspu a v sebezáchovném pudu se doplazil do podchodu v trati, kudy odtékal nicotný potůček z kachní louže na druhé straně; teprv tam mu lebka klepla na zem. (Jeremiáš bude při výslechu tvrdit, že ho zastřelil Koza).

Po pěšině kolem řeky se vracel někdejší místopředseda jézédé, nyní důchodce Josef Koblasa s vnukem. Byli na rybách a děd byl v duchu uražen, protože chlapec chytil pěkného kapra, zatímco on, vyhlášený rybář, jen dva podměrečné, které musel pustit.

„Tady bude štika,“ ukázal na zátoku u břehu.

„Jé, dědo, koukej,“ upozorňoval vnuk.

„Já ho učím rybařit a on...“, spustil Koblasa a zmlkl.

Na cestičce před nimi ležel kožený kufřík. Vnuk ho otevřel.

„Ježišmarjá!“ vyrazil Koblasa, když uviděl, že kufřík je napěchován bankovkami. „Seber to. Nebo radši já!“

Pod Šachorím vlak zatáčí do průrvy vyhloubené ve stráni. Rozlícený Jeremiáš podal Kozovi Vikiho pistoli.

„Dyť s tím stejně neumím,“ zanařikal Koza.

Jeremiáš skočil po rukojeti záchranné brzdy. Vlak se skřípem brzdil, komplikové nečekali, až zastaví, a vyskočili. Přeběhli nižší stranu průrvy a ostružiním se prodrali na pěšinu. Ještě před sebou zahlédli dva mužské, jeden nesl jejich kufřík. Stačilo zrychleným krokem sledovat ty dva do podjezdu v trati, před kterým stál široce rozkročený selský dům. V klenutém průjezdu stála nad otevřeným kufříkem celá početná Koblasova rodina a hlasitě uvažovala. *Nechat si to? Odevzdat? Komu?*

Kumpáni nemluvili, jenom stříleli do stropu, i Kozel mačkal spoušť. Kulky se odrážely a bzučely, padaly odštěpky kamene z klenby. Rodina se s křikem rozutíkávala, Koblasa se po nich díval a pomrkával, ale ani se nepohnul (poznal, že v očích mají strach), když Jeremiáš kufřík zaklapl a zvedl. Nepohnul se teď, ale co když se pohne pak a zavolá poldy? Taky někdo může přiběhnout od vlaku.

„Krucí!“ zaklel. „Zpátky němůžem!“

„Vezmem to přes kopec do Bukoviny, tam sednem na autobus,“ věděl si rady Kozel.

Vydali se vzhůru po cestě vydřené od traktorů. Na mezi podle cesty se táhly dráty elektrického ohrazení, které tu Koza nepamatoval. Cestu

jim přehradila závora mezi ohradníkem a plotem nějaké zahrady s chalupou. Na závoře visela tabulka *Soukromý pozemek! Vstup zakázán!*

„Zvedni to,“ zimničně poručil Jeremiáš. Sotva se Koza dotkl závory, nahrnulo se sem stádo ovcí s beranem.

„Tý vole,“ ulevil si Jeremiáš. „To je baran jako kráva!“ „Bela, bela,“ zavolal Koza; beran couvl, sklonil hlavu a zahrabal přední nohou.

„Tam ma nědostaněš!“ zuřil Jeremiáš.

„Koukej,“ upozornil ho Kozel.

Před chalupou v oplocené zahradě stálo pod velkou borovicí auto, tmavozelená felicie. Z cesty vedla krátká odbočka k bráně z pletiva, jedno křídlo bylo otevřeno, Kozel otvíral drahé, zatímco Jeremiáš s pistolí v ruce prošel dovnitř. Z bílého křesílka vedle auta se zvedl vysoký muž (Jeremiáš si nevšiml francouzské hole opřené o stolek).

„Copak, copak?“ zeptal se posměšně, což Jeremiáše dorazilo.

„To je tvoje auto?“ zařval.

„My se známe, že mi tykáte?“ opáčil muž.

„Na to se vyser. My to auto potřebujem.“

„Já taky,“ řekl muž a povystoupil před stolek.

Jeremiáš vystřelil a ztuhnul. Byl si jist, že zasáhl mužovu nohu, jenže to jenom cinklo a chlap stál dál. Kapitán Štramberk využil střelcova zaváhání a nakopl ho do rozkroku (no prosím, ustál jsem to i na protéze, snad mi ji nepoškodil). Jeremiáš bolestivě zavyl, upustil pistoli i kufřík a chytil se oběma rukama za podbřišek. Zvedl hlavu s usazenými očima a koupil smrtící zvedák pěstí, který zasáhl bradu i nos, zvedák na K. O., po jakém se padá na čumák.

Kapitán sebral ze země pistoli a poliboval si, parabellum s kloubovým závěrem.

Kozovi v bráně chvíli trvalo, než namířil Vikiho čezetou a vystřelil. Ale opravdu to moc neuměl, kulka lízla Štramberkovo stehno (to nic, akorát krve bude jak z bejka). Kapitán střilet uměl, mířil na Kozovo rameno a tatíkovi vylétla pistole z ruky. Padl nazad (ti volové od filmu, každé střelenej padá dopředu, přitom kulka ráže devět do člověka narazí váhou půl tuny).

Nikdo z nich si nepovšiml, že ve dveřích chalupy se objevila a zase zmizela ženská postava. Zdola od trati se ozývaly vzrušené hlasy.

„Lucinko,“ pootočil se Štramberk, „zavolej mobilem stopadesátosmičku.“

„A co myslíš, že jsem teďka dělala? No, kalhoty ti teda zřídili,“

Když bylo po všem a zásahová jednotka s Jeremiášem v poutech a Kozou v péči lékaře (lupič plakal) a samozřejmě i s kufříkem odjela,

zašklebil se majitel obvázaného stehna a jen mírně škrábnuté protézy na přítelkyni.

„Lucinko, kdybychom měli psa, začal by kousat trávu.“

„Nestraš, copak bude pršet?“

„Mně jo. Protože už vím, jak na to. Je mi jasný, jak ty věci psát. Příběh, rozumíš, příběh...“

Obrátila oči k nebi. „Babičko, ty to vidíš, Odedřka se budu starat o dvakrát střelenýho...“

Miroslav Otřisal

PRACHY, TO JE SVINSTVO

Seděl v křesle a tvářil se dost překvapeně.

Možná, že by i překvapený byl, kdyby mě tak najednou uviděl stát proti sobě, ale jak říkám, možná, že jo, nebýt té malé černé díry přesně uprostřed jeho čela. Hned jak jsem otevřel dveře, poznal jsem, že něco neštymuje. Štiplavý pach střelného prachu a takový ten zvláštní pocit mi našeptával do ucha, že začínají trable.

Namířil jsem na něho světlo tužkové baterky, kterou jsem poněkud strnule držel v ruce. Konečně nestává se každý den, aby na mě v pokoji, sotva otevřu dveře, čekala mrtvola. Přistoupil jsem k němu a hřbetem ruky mu přešel po hladce oholené tváři.

Byla ještě teplá, to znamená, že nebyl mrtev dlouho – nanejvýš tak deset minut.

Tedy abych to upřesnil. Nebyl to můj pokoj. Byl to jeho pokoj a já tu byl jen hostem, nezvaným hostem. A ten, kdo tam tak seděl a pomalu vychládal, byl Jeremy C. Woodland, nejproslulejší sběratel starožitností, starých mincí a známek v celém širokém okolí. Znal jsem ho dokonce od vidění, párkrát se objevil v mém v krámě, ale nic nekoupil, a když se na něj tak dívám, už to ani nedožene...

Světlo baterky pomalu sjíždělo po stružce zasychající krve, která stékala přes levé oko na bradu, odtud na límec bílé košile a po rukávu tvídového saka skapávala na dlažbu podlahy, kde tvořila tmavou, sraženou kaluž.

Tam se světlo na chvíli zastavilo a zase stoupalo po noze masivního dubového stolu nazpět k sinalé tváři C. Woodlanda.

Na půl cestě se znovu zastavilo. Tenký paprsek dopadl na fotografii na stole. Dívala se z ní na mne upravená blondýna. Vystouplé lícní kosti a studený pohled ledových očí mě nijak nerozdováděl, nebyl to můj typ. Vzal jsem ji do ruky a otočil.

„Svému drahouškovi z lásky Joan.“ *Aha paní C. Woodlandová*, prolétlo mi hlavou.

V tom se v namodralém světle něco na stole matně zalesklo.

Copak to, pomyslel jsem si v duchu a nahnul se nad stůl.

Na desce stolu leželo v dřevěné kazetě vystlané černým sametem, takové, jaká se používá na uschování starých mincí, devět kovových

předmětů, ne větších než víčko od kečupu. Ale víčka od kečupu to nebyla.

„A sakra,“ zanađával jsem polohlasně, „jestli je to to, co si myslím...“ Sehnul jsem se nad stůl a namířil na to světlo baterky. Bylo to ono. Sen každého sběratele celé Ameriky, ne-li celého světa. A také noční můra každého zloděje.

Vysoce vystupující reliéf dvou jezdců na jednom koni a okolo latinský nápis „*Non nobis, Domine non nobis, sed Nomini Tuo da gloriam*“. „Ne nám, Pane, ne nám, ale svému jménu zjednej slávu,“ mě ujistil, že se nepletu. Viděl jsem sice tehdy v „Mincovním světě“ jenom jejich náčrtky, protože embargo na ně uvalené bylo tak tvrdé, že se nedostaly ven ani pořádně fotografie. Ale nebylo pochyb, ležely tu teď přede mnou v celé své blyštivé kráse.

Noviny psaly v poslední době o řádech templářských rytířů dost, shrnu to tedy jen tak ve zkratce.

Asi tak před třemi měsíci se najednou objevila v tisku zpráva o dražbě sady templářských vyznamenání, která byla doposud v soukromé sbírce jednoho nejmenovaného sběratele. Protože šlo o sadu velice ojedinělou – doposud se žádné vyznamenání templářů, ani nic podobného na trhu neobjevilo, způsobilo to mezi sběrateli doslova poprask. Sada obsahovala podle tradice devět vyznamenání, vždy tři od jednoho stupně.

Tři vyznamenání prvního stupně, tři druhého a tři třetího. Devět jich bylo údajně proto, protože devět bylo i prvních rytířů – zakladatelů řádu. A jak se psalo v novinách, celá sada se zachovala jen díky tomu, že vyznamenání nebyla nikdy udělena. Templáři už to prostě nestihli.

Když Filip IV, aby se mohl zmocnit jejich nesmírného majetku, nechal v pátek 13. října 1307 zahájit rozsáhlé zatýkání templářských rytířů včetně jejich velmistra Jacquese de Molay, řád se rozpadl a vyznamenání nestihl udělit. A tak zmizela ze světla světa skoro na sedm set let, aby se najednou objevila ve dražbě. Jejich zachovalost, historická podstata a v neposlední řadě i to, že neexistovalo mezi sběrateli nic podobného, z nich činily účinnou lahůdku.

Vyvolávací cena byla půl milionu a nakonec byly minulý týden odlepnyuty za čtyři a půl neznámému sběrateli.

„No, vidíš starý brachu, kdo by to do tebe řek, že ty jsi ten šťastlivec,“ procedil jsem potichu mezi zuby a kochal se dál pohledem na matně se lesknoucí nádheru.

Rovných pět set tisíc doláčů za kus, to by byl kšeft, pomyslel jsem si. Chvilí jsem odolával pokušení strčit kazetu pod paži a zmizet.

„Tak horké zboží bys ani neprodal, chlapče. A když, tak hodně hluboko pod cenou,“ našeptával mi vnitřní hlas, „ostatně přišel jsi kvůli něčemu jinému, ne?“

Otočil jsem se a podíval se na obraz „Únos Sabineka“, za kterým měl být údajně trezor s tím, kvůli čemu jsem přišel.

V ten moment jsem zaslechl kromě mého vnitřního hlasu ještě něco. Před domem zastavilo auto. Opatrně jsem přešel k oknu a vyhlédl mezi závěsy do tmy.

Nemýlil jsem se. Před domem stál bělomodrý vůz městské policie a dva strážníci šli k domovním dveřím.

„Sakra, kde vás čerti nesou?“ zabrblal jsem si pro sebe. Nevím, kde se tady tak rychle zčistajasna mohli objevit, ale bylo to bohužel tak, chlupatí rukovali s plnou parádou do kvartýru.

Ode dveří se ozvalo hlasité zazvonění.

„Je čas, chlapče, abys vzal nohy na ramena. Z toho kšeftu nebude dnes nic,“ ozval se zase ten hlas.

Naposled jsem vrhl lačný pohled na kazetu s vyznamenaním, žalostně pokrčil rameny a zmizel v tmavé chodbě.

Proběhl jsem kuchyní, vytáhl drát přemostění poplašného zařízení, ještě jednou jsem se přesvědčil, jestli je vše v pořádku, a vyšel zadními dveřmi do zahrady.

Venku byla zima jak v ruském filmu. Z přední strany domu ke mně doléhalo bušení policajtů na dveře. *To máte marný, fešáci, ten už vám neotevře.* Zvedl jsem si límec blíž ke krku, ruce schoval do kapes a klidným krokem jsem se vydal k autu, které jsem nechal zaparkované prozřetelně o dva domy vpředu.

Auto stálo v pohodě tam, kde jsem ho před chvílí zanechal.

„Zatracená smůla,“ zanádal jsem polohlasně, „zrovna dnes se museli objevit policajti, a přitom to vypadalo tak jednoduše. No nic, hochu, smíř se s tím, že z kapesného na Vánoce nic nebude.“

Poněkud rozladěný jsem sedl do auta, spojil dráty od zapalování a rozjel se nazpět do města.

Před čtrnácti dny... Ale nejlépe, když začnu úplně od začátku. Jmenuji se Ed Hartl a jsem profesionální zloděj. Vlastním sice malé starožitnictví, ale to je jen kamufláž pro moje hobby. Kradu na zakázku umělecké předměty pro různé sběratele, kteří nemají dost peněz na to, aby si je koupili legálně, ale mají dost na to, aby zaplatili mně. A k tomu právě slouží to zmíněné starožitnictví. Peníze z loupeží uvedu jako výdělek z prodeje, zdaním je a tak je vyperu. Jednoduché ne? Funguje to tak už léta, a doufám, že ještě dlouho bude.

Jak už jsem řekl, asi tak před třemi týdny se u mě v krámě objevil Vic Sullivan. Znal jsem ho spíše jen z doslechu a hned, jak jsem ho tam zblýskl, věděl jsem, o co kráčí. Chvilí postával na místě jako by chtěl zakořenit, potom dělal, že něco hledá v mé nabídce, prohlédl si důkladně všechny vystavené obrazy, nakoukl do sbírky mincí a prolistoval pár starých knih. Když to tak šlo hezkou chvílí, došla mi trpělivost a zeptal jsem se ho rovnou, co potřebuje. Představil se a v širokém úsměvu vycenil na mne zuby jak drapáky na hnůj.

„Potřeboval bych obstarat »Zeleného Lincolna,« řekl a předvedl drapáky znovu.

Zelený Lincoln, to byla poštovní známka vydaná v roce 1861 po zvolení Abrahama Lincolna prezidentem.

Původně měli vytisknout známky dvou barev, červené a modré, jenže se to nějak zvrtilo a místo modré byla najednou zelená. A to se zase nelíbilo republikánům. Ti protestovali, že se zelená pro hlavu státu nehodí a prý to vypadá, jako by to byl nějaký zelenáč. No, zkrátka nechali všechny archy stáhnout z prodeje, až na pár, které si zašil nějaký mazaný poštministr. Dodnes je jich mezi filatelisty jenom pět kusů. Ta poslední byla v aukci vydražena za čtyři sta padesát tisíc dolarů.

A právě po téhle bažil pan Sullivan.

„Máte dojem, že bych vám ji mohl nějak splášit?“ zeptal jsem se.

„Vím to, pane Hartl. Doporučil mi vás jeden náš společný přítel, pro kterého jste v minulosti pracoval. Byl s vámi navýsost spokojený. Zaručil se za vás,“ Sullivan se rozhlédl po prázdném krámu, nahnul se ke mně blíže a šeptl mi do ucha, „domníval se, že jedině s vámi by byl úspěch stoprocentní.“

„Víte, tu záruku potřebuji spíš já, pane Sulivane, obávám se, že mi budete muset prozradit jeho jméno.“

„John Sey,“ zašeptal znovu a zatvářil se otráveněji než zrní na potkany.

To sedělo, dělal jsem pro Seye pár fušek a dost dobře jsme spolu vycházeli. Ale než se na něčem začneme domlouvat, měl bych si to ověřit.

„Počkejte, pane Sulivane, hned jsem zpátky,“ pravil jsem zamyšleně a odběhl k telefonu. Naštěstí jsem Seye načapal doma a ten mi potvrdil, že mu to echo na mě skutečně dal s tím, že můžu vždycky říct ne. Ale co bych říkal ne, když se mně ty prachy teď před Vánocemi náramně hodí.

„V pořádku, mluvil jsem s Johnem,“ oznámil jsem mu, když jsem se vrátil znovu do krámu. „No a?“

„Beru to. Deset procent z ceny, půlka předem, druhá po dodání. Jestli je vám to recht, tak během čtrnácti dní o mě uslyšíte. Musím zjistit, kdo známku vlastní, zabezpečení a...“

„Vím, kde je,“ skočil mně do řeči Sullivan. „Jeremy C. Woodland. Má ji zamčenou v trezoru ve svém domě na Archangelském poloostrově.“

„Aha,“ řekl jsem překvapeně a tázavě jsem se na něj podíval.

„Chlubil se mně s ní před týdnem,“ dodal na vysvětlenou.

„Aha,“ řekl jsem podruhé, ale úplně jiným tónem. „Ale stejně to bude čtrnáct dní. Jakmile budu připraven, dám o sobě vědět.“

„Dobře,“ zabručel, „do té doby mne nehledejte ani mi nevolejte. Lidé by nás neměli vidět společně. Kdybyste něco potřeboval, nechte mi vzkaz ve schránce, tu vybírám výhradně sám.“

Kývnul na pozdrav a vypařil se.

Těch čtrnáct dní jsem potřeboval. Musel jsem zjistit zabezpečení domu a nechat udělat falzifikát. Můj úspěch totiž záležel na tom, jak se mi podaří Woodlanda obelstít. Vždy, když jsem šel krást, zaměnil jsem kradený předmět za padělek. Ať to byla vzácná známka, staré mince, nebo jako posledně Fabergého vajíčko. Pokaždé jsem si nechal udělat duplikát, zaměnil ho za originál, tak že majitel při zběžné prohlídce ani nepozná, že byl okraden. Když na to později přijde, stopa už vychladla a já jsem z obliga. Funguje to perfektně, a čítám, že mnohý majitel dodnes neví, že má ve sbírce padělek.

Zelený Lincoln, to nebude až takový problém. Starý Cox to sfoukne na výbornou. Je to můj kamarád, který sám o sobě prohlašuje, že už je tak starý, že pamatuje, když bylo Mrtvé moře ještě marod. Je to znamenitý padělatel a odvádí dokonalou práci. Sice to vždy něco stojí, ale za čtyřicet pět tisíc se vyplatí přinést nějakou oběť.

Zamkl jsem krám a s výrazem „konečně se blýská na lepší časy“ jsem se vydal za Hary Coxem.

● ● ●

Ted, o čtrnáct dní později jsem se vracel v ukradeném autě s nepořízenou. A přitom to ještě před pár hodinami vypadalo tak růžově.

Ráno jsem si vyzvedl Lincolna. Velice zdařilá kopie. Ostatně, tak jako každá Haryho práce. Sám bych to nepoznal na první pohled. Šestnáctý prezident spojených států vyobrazený v jedovaté zeleni. Opravdu, známka byla tak zelená, že by se z ní daly dělat i prášky na blití. Ani jsem se nedivil republikánům, že ji okamžitě stáhli z prodeje.

Po setmění jsem ukradl auto. Vždy jezdím na lup kradeným autem. Eliminuji tak možnost, že si někdo všimne mého čísla. Vyhlédl jsem si starého nenápadného Dodge, vytáhl dráty od zapalování, nastartoval a vydal se za Sullivanem.

V rádiu pěl Sinatra vánoční melodie. Nemám nic proti Vánocům, ale když už dva měsíce před Štědrým dnem posloucháte pořád to samé, máte toho plné zuby. Přeladil jsem na rockovou stanici a pořádně to osolil.

Money, get away, řval zpěvák Pink Floydů do mikrofonu.

Prachy to je síla

Sbal prachy a začni si užívat

Nový fáro, kaviár, čtyřhvězdičkové sen

Prachy to je zločin,

Nejsem zlej Jacku, ale ruce pryč od mý Hromádky

Prachy to je svinstvo

Když je chceš, musíš je mít...

Sullivan bydlel kousek severně od Chicaga, v Highwooter Village, vesnici pro boháče na břehu Michiganského jezera. Bylo až s podivem, jaký může být pár kilometrů od Chicaga klid a pohoda. Ten tam byl hluk a shon velkoměsta. Místo toho zde panovala příjemná, předvánoční nálada.

Jeho dům, jestli se to domem dá nazvat, jsem našel snadno. Ošklivá betonová kostka s obrovskými výklady místo oken otočených přímo k zamrzlému zálivu Sv. Marka.

Ale mělo to jednu chybu. Nebyl doma.

„Sakra,“ zanađával jsem polohlasem, „přece jsme se na dnešek jasne domluvili.“

Možná je na něj ještě brzy, přemítal jsem v duchu. Vtom můj pohled padnul na dopisní schránku zapuštěnou v masivní kovové bráně.

Vytáhnul jsem z náprsní kapsy tužku a hledal kus papíru. Ale nikde nic, papír prostě nebyl. Jediná věc, na kterou se dalo psát, bylo pár dolarových bankovek ve šrajtofli a zapomenutá navštívenka. Vzal jsem tedy navštívenku a napsal na ni: *Stavím se dnes v deset*. A vhodil ji do schránky. Podíval jsem se na hodinky: do desíti zbývaly ještě dobré dvě hodiny.

Vlezl jsem do prvního baru na který jsem narazil a objednal jsem si kafe. Čas se vlekl jako tasemnice ze závodní jídelny, ale já byl v klidu. Na vloupačku jsem se stejně nechystal dřív, jak před půlnocí. Konečně bylo deset. Dopil jsem třetí kafe a vydal se nazpět k Sullivanovu betonovému bunkru. Tentokrát jsem měl štěstí, v domě se svítilo a zdálo se, že mě pán domu už očekává, protože brána byla pootevřená. Prošel jsem zahradou a zazvonil na masivní kovové dveře prosklené silným matným sklem. Za chvíli se za nimi ozvaly šouravé kroky, zarachocení několika zámků a šups, ve vchodu stál Vic Sullivan. Na sobě měl pantofle, brokátový župan a ve tváři žoviální úsměv.

„Pojďte dál, pane Hartl,“ a rozmáchlým gestem ukázal do tmavé chodby. „Museli jsme se večer minout o pár minut, trochu jsem se zdržel, ale není to má vina,“ dodal omluvně a uvedl mne do prostorné, ze tří stran prosklené haly.

„Dnes večer jdu na to,“ přešel jsem rovnou k věci. „Zálohu máte nachystanou?“

„Kolik to dělá?“ zeptal se, ačkoliv to dobře věděl.

„Jak jsme se domluvili. Polovina z deseti procent je dvacet dva tisíc pět set. Ani o dolar méně.“

Chvilí tam stál, jako by chtěl smlouvat, ale pak pokrčil rameny a odevzdaně zamumlal: „Dobře, pane Hartl, počkejte tady, hned je přinesu.“

Tušil jsem, proč mě nechal stát v hale. Zřejmě mi nechtěl prozradit, kde má trezor. Pobaveně jsem se ušklíbl a prohlížel si halu. Černobílá šachovnicová podlaha sladěná s bíločernou sedací soupravou v rohu, pár abstraktních obrazů na stěnách, nějaké fotografie, zřejmě z univerzitního sportovního klubu, napadlo mne, když jsem uviděl rozesmáté mužstvo v dresech z velkým Y a hlavou buldoka na prsou. Asi ragby nebo americký fotbal. Moc se v těch univerzitních sportech nevyznám a nelíbí se mi. Nelíbil se mi ani přísně funkcionalistický dům páně Sulivana. Cítil jsem se tu jako ve špitále. Přistoupil jsem znechuceně k velkému oknu. Na druhé straně zálivu svítilo v mrazivém vzduchu pár světel.

„To je Archangelský poloostrov, cíl vaší dnešní výpravy,“ ozvalo se za mými zády. Rychle jsem se otočil. Sullivan tam stál a s cynickým úsměvem mne pozoroval.

„V létě tam jezdí dole z přístavu trajekt, ale na zimu se provoz bohužel zastavuje. Ušetří to jednomu dost času. Cesta trajektem trvá dvacet minut, kdežto po silnici kolem zálivu více než hodinu. Ale dost povídání, tady je to, proč jste přišel, ne?“ zeptal se ironicky. Položil na stolek dva svazky bankovek po deseti tisících, dva po tisíci, z tlusté peněženky, kterou vytáhl z kapsy županu, napočítal pět stovek a položil je navrch.

„Tady to je,“ dodal zbytečně.

Vzal jsem ze stolku pakl bankovek a bez počítání je strčil do kapsy. „Zítرا ráno tady máte Lincolna a já dostanu zbytek,“ řekl jsem a aniž bych čekal co na to řekne, vypochoďoval jsem z baráku.

● ● ●

Woodlandova vila stála uprostřed nádherného lesoparku, který byl obehnán železným tepaným plotem. Vila sama, to byl skvost postavený ve stylu starých anglických manorů, úplně něco jiného než Sullivanův hypermoderní špalek skla a betonu. Krásná kovaná brána pro mne

nečinila větší problém než šuplík od kredence mojí babičky. Nebyl pro mne ani problém zámek hlavního vchodu, dostal jsem se do něj snáze než wehrmacht přes Lucembursko. A poplašné zařízení bylo přemostěno nato šup. Vcelku vzato malina.

Prošel jsem přízemím, minul bez povšimnutí jednoho nádherného Gaugina a jednu sošku na stole, která mi silně připomínala Dalího. Před schodištěm jsem se zastavil a ohlédl se do haly.

Prachy, to je síla. Napadl mne verš z písně Pink Floydů při pohledu zpátky.

Ostatně, je zbytečné vypočítávat, co všechno tu bylo. Já měl svůj úkol a tím to haslo. Rozladěně jsem pokrčil rameny, vyběhl do prvního patra a stanul přede dveřmi pracovny Jeremy C. Woodlanda.

Co mne za nimi očekávalo, to už víte.

Zatímco jsem tak přemítal, jak jsem se do té šlamastiky dostal, vztek ve mně rostl a já se blížil pomalu opět k Sullivanově domu. Byl jsem rozhodnut ho vytáhnout z postele a omlátit mu těch třicet tisíc o hlavu.

Ale co to? Před domem stála dvě policejní auta se spuštěnými majáčky a v zahradě jsem zahlédl pár policistů.

„Sakra, co je to dneska za den?“ zaklel jsem nahlas.

Že by Sullivanovi taky někdo zatnul tipec, napadlo mne v první chvíli, ale hned nato jsem ho zahlídl, jak v norkovém kožichu přehozeném přes brokátový župan živě gestikuluje se dvěma policisty.

„Těch policajtů už bylo dneska dost,“ zabrbal jsem si potichu, proklíčkoval mezi policejními auty a hleděl se nenápadně ztratit.

Sotva jsem otevřel dveře svého bytu, uhodila mne do nosu vůně známého parfému.

Laila! napadlo mne a otevřel jsem dveře do pokoje. Seděla v křesle před televizní obrazovkou, kde běželo nějaké nesmyslné talk show, a spala.

Rozdělaná láhev červeného a vyhořelá svíčka na stole mi naznačovaly, o co jsem přišel. Vzal jsem ji do náruče.

Ve spánku něco zavrňela a přitiskla se ke mně těsněji. Položil jsem ji na postel, hodil na ni deku a zaujal její místo. Na spánek jsem neměl ani pomyšlení. Seděl jsem v křesle, díval se do blba a před očima jsem měl stále obraz zhrouceného Woodlanda s dírou uprostřed čela.

Prachy, to je zločin.

Až k ránu jsem konečně usnul těžkým, přerušovaným spánkem. Probudil jsem se celý rozlámaný.

Laila ještě spala. Žijeme spolu ve spokojeném partnerství už více než dva roky a celkem nám to spolu klapě. Scházíme se tak třikrát

týdně, jednou u mne, jindy zas u ní, nebo si vyrazíme na společnou večeři.

Ví o mých občasných lupičských eskapádách a akceptuje je. Ne-schvaluje, ale akceptuje. Potichu jsem vstal, napsal jí vzkaz, že se po obědě zastavím u ní doma, a vykradl se z bytu, abych ji nevzbudil.

Zašel jsem do trafiky naproti a koupil ranní noviny. Už to tam bylo.

Hned na první straně velká fotografie, záběr pěkně zblízka na mrtvého Woodlanda a pěkně zřetelně byla vidět i ta díra mezi očima.

Snímek musel prodat paparazziům jeden z policistů.

Odporné, pomyslel jsem si, pro peníze se dnes lidé neštítí ničeho. Prachy, to je svinstvo.

Pod obrázkem byla zpráva o tom, že dnes v noci byl nalezen známý občan Jeremy C. Woodland zavražděný ve své vile. Stopy po vloupání se nenašly, ale policie započala intenzivní pátrání.

Sbalil jsem noviny do kapsy a nasedl do auta. Tentokrát do svého.

Sullivan mi otevřel zase v županu. Začínal jsem pomalu nabývat dojmu, že ten chlap stráví většinu života v županu. Viděl jsem ho čtyřikrát v životě a z toho třikrát v županu.

„Dobré ráno, pane Hartl, račte vstoupit,“ a s gestem divadelního klauna mne pozval dál. „Vy jste ale ranní ptáče, ale úplně vás chápu, když jde o tolik peněz...“ Na chvíli ho zarazil můj vzteký výraz, ale hned pokračoval: „Máte pro mě to zboží, ne?“

Beze slova jsem mu podal noviny.

Chvíli do nich civěl, pak vzhlédl a vyvalil na mne oči jak černochoz na zamrzlý kýbl. „To je vaše práce?“ zeptal se.

„Nikdy nepoužívám zbraň,“ zakroutil jsem hlavou. „Nevím, kdo mu to udělal, když jsem vešel, byl už mrtvý.“ A vypověděl jsem mu události včerejší noci.

„Tak starý Woodland to dostal,“ řekl, když jsem skončil, a podíval se znovu do novin. „No, teď mu už ani ty metály nejsou k ničemu. To je dnes strašný svět. Včera v noci jsem tu měl také lupiče, rozbili okénko od garáže a chtěli se dostat dovnitř. Naštěstí poplašné zařízení bylo v provozu. Ta cháska se dnes nezastaví před ničím. Ach, pardon pane Hartl, nechtěl jsem ...“

„To nic, Sulivane, kdyby nebylo těch, co to od nich kupují, nebylo by ani lupičů,“ oplatil jsem mu to okamžitě.

„Ostatně, přišel jsem vám jen vrátit vaše peníze.“ Vytáhnul jsem z kapsy balíčky bankovek a srovnal je úhledně na stole.

„Víte, pane Hartle, mrzí mne to, že to tak dopadlo, možná někdy jindy,“ zakoktal Sullivan a lačně shrábl peníze ze stolu.

Ale ne se mnou, pomyslel jsem si, otočil jsem se a beze slova odešel.

Čím víc jsem se vzdaloval od jeho domu, tím jsem měl lepší náladu. Tento job jsem považoval za uzavřený a byl jsem rád, že to tak dopadlo.

Stejně jsem na tom prodělal. Tu kopii budu muset Coxovi zaplatit, i když jsem nevydělal ani cent. Ale nedá se nic dělat, pořádek dělá přátele.

Z rádia zpíval mečivý hlas Ozzyho Ozborna a já pospíchal domů, konečně se vykoupat, oholit a potom hurá za Lailou, dohnat to, co jsem včera zameškal. Zrovna jsem vjížděl na jednačtyřicátou Foster Ave u Winnemac parku, když v rádiu přicházely zprávy o jedenácté. Nevěnoval jsem tomu velkou pozornost do té doby, než jsem zaslechl známé jméno.

Reportér se zmiňoval, že se v případě včerejší vraždy Jeroma C. Woodlanda konečně něco hnulo a policie pátrá v souvislosti s ní po nějakém Edu Hartlovi, obchodníkovi se starožitnostmi.

Ta zpráva mi úplně vyrazila dudlík z huby.

Jak k čertu mohli přijít na mé jméno? Přehlédl jsem něco? Tyto a podobné otázky se mi honily hlavou, ale na nic jsem nepřišel, ačkoliv jsem si nad tím lámal hlavu celou cestu k mému bytu.

Už, už jsem chtěl zaparkovat, když jsem je uviděl. Byli nenápadní jak automat na kondomy ve Vatikánu. Stáli zaparkovaní naproti dveří domu kde bydlím, jeden dělal, že čte noviny, druhý usrkával kafe z voskového kelímku a tvářil se jak zkažený rajče. *Tajní! A hlídají dveře mého bytu.*

„Do háje, co teď?“ zanađával jsem nahlas. Domů jít nemůžu a po celém Chicagu mně hledá policie. To jsem se dostal do pěkného malérů.

Laila, napadlo mne a podíval jsem se na hodinky, půl dvanácté, to už bude jistě doma.

Nechala mne chvíli stát přede dveřmi, ale pak přece jen otevřela. Měla na sobě vytahaný černý svetr a vybledlé džíny, moc jí to slušelo, i když se tvářila trochu rozladěně.

„Čekala jsem na tebe celou noc,“ řekla vyčítavě. „A ráno si se vytratil jak duch.“

„Promiň, Lailo, zamotal jsem se včera v noci do takové šlamastiky a nevím jak z toho. Myslel jsem, že se to vystřibí, ale zatím se to zamoťává čím dál víc.“

„Ale copak, copak? Tak zlé to snad ani nemůže být, aby si náš Arzén Lupin nevěděl rady. Co se děje, byl jste na jedné ze svých nočních výprav, pane lupič?“ zeptala se svým hlubokým hlasem, ze kterého už zmizela veškerá rozladěnost.

„To jsi tedy trefila přímo do černého,“ zabručel jsem trochu provini-
nile.

„A co?“

Podal jsem jí noviny. „Čti,“ řekl jsem tiše a ukázal jí na zprávu o vraždě.

Chvilí hleděla do novin, pak zvedla oči, podívala se na mne a zeptala se: „Chceš říct, že v tom máš prsty, Ede?“

„V té vraždě ne, ale byl jsem tam. Našel jsem ho už mrtvého. Jeden chlapík si u mne objednal něco, co bylo v jeho sejfu. A já vůl tam vlezl. Sotva jsem se rozhlíd po kvartýru, už se to venku hemžilo policajtama. Tak tak jsem se stačil ztratit.“

„Takže tě nikdo neviděl, ne?“

„To je právě to, co mi nejde do hlavy. Protože mne policie hledá po celém Chicagu. Hlídá můj dům a každou půlhodinu přijde o mně hlášení v rádiu.“

„A sakra, už je to tedy tady. Já ti vždycky říkala – tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu... Ale jak tedy můžou vědět, že jsi to byl ty?“

„Nevím, kdybys mne zabila, tak nevím. Nic, podle čeho by mne mohli identifikovat, jsem s sebou neměl. Pracuji vždy v gumových rukavicích, auto bylo kradené.“

Tak co tedy? A proč někdo zastřelil Woodlanda... ?“

„Třeba kvůli těm penězům,“ řekla Laila a ukázala na fotografii v novinách, kde před mrtvým Woodlandem ležela ve dřevěném pouzdru templářská vyznamenání. Byl to přece sběratel a já jsem slyšela, že některé staré mince můžou...“

V ten moment mi to došlo.

„Mince, říkáš,“ zařval jsem. „Mince?“ vyskočil jsem z křesla, chytl ji do náruče a políbil ji.

● ● ●

„A podívejme, pan Hartl se vrátil!“ zvolal Sullivan mezi dveřmi, ale ten jizlivý podtón mi neunikl. „Copak zapomněl jste něco?“

„Ani ne, jen bych si s vámi chtěl na moment promluvit.“

„Dobrá, pojdte do mé pracovny. Nemám sice moc času, ale čtvrt hodiny vám můžu věnovat,“ poznamenal Sullivan a blahosklonně zageslikuloval rukama.

„Víc ani potřebovat nebudu,“ ujistil jsem ho a mlčky ho následoval.

„Slyšel jsem to v rádiu, nechtěl byste mi něco říct, pane Hartl?“ zeptal se arogantně, když se pohodlně usadil za stolem.

„Nebudete mi věřit, ale to samé jsem se chtěl zeptat já vás!“

„Jak vy... mě?“

„Proč jste zastřelil včera Jeremy C. Woodlanda?“

„Já?“ vyvalil na mne Sullivan oči. „Vás hledají všichni policisté celého Chicaga. Nechcete mi říct jak bych to udělal? Podle toho, co jste

mi vyprávěl, zastřelil někdo Woodlanda těsně předtím, než jste vešel. Ale já byl přeci doma, když jste ode mne odjížděl. Vy jste se pomátl, Hartle, když něco takového tvrdíte,“ syčel vztekle Sullivan. Strojená zdvořilost byla ta tam a místo ní z něj teď sálal vztek.

„Jen klid, to jsem si myslel také, že je to nemožné, ale co je dnes už nemožného.“

Naplánované jste to měl dobře, a nebýt malého podřeknutí, nikdy bych na to nepřišel. Když jsem vám ukázal fotografii zastřeleného Woodlanda, řekl jste doslova: „No, teď už mu ty metály nejsou k ničemu.“ Ale nikde v novinách zmínka o templářských řádech nebyla. Ani já jsem se o nich nezmínil. Tak jak jste tedy věděl, že to, co leží před ním, jsou medaile? Každý člověk by to považoval za staré mince. Řády byly v etuji, ve které se normálně přechovávají mince, a on byl sběratel starých mincí, každý člověk by je tedy považoval za peníze. Kromě vraha. Ten byl u toho, když si je Woodland prohlížel.“

„Cha, s takovými argumenty vás pošle každý polda k šípku. Já jsem byl celý večer doma a mám na to i svědky.“

„To mi tedy taky nešlo na rozum, jak jste to udělal, a lámal jsem si s tím hlavu, až jsem na to přišel.“

Vzpomněl jsem si totiž na tu fotografii z univerzitního klubu v hale. Víte, nejsem velký sportovní fanda, myslel jsem, že to je ragbyový nebo fotbalový klub, ale pak mě něco napadlo. Zavola jsem kamarádovi, který zná snad všechny kluby Ameriky, a popsals jsem mu ten dres. Y s hlavou buldoka. A bingo, trefil jsem se přímo do černého. Yale bulldogs je hokejový klub.

A už jsem věděl, jak jste to navlékl. Jakmile jsem odjel navštívit pana Woodlanda, shodil jste župan, boty strčil pod paži, obul brusle a vyrazil přes zamrzlý záliv. Sám jste mi přece řekl, že bydlí přímo naproti a cesta trajektem v létě trvá dvacet minut. Pro bývalou hvězdu hokejového týmu Yalské univerzity to byla malina. Určitě jste to zvládl pod dvacet. Mám pravdu, Sulivane?“

Chvilí mlčel a provrtával mne očima. Potom se jeho ústa roztáhla v pohrdavém úšklebku. „Nejste tak hloupý, jak jsem si myslel,“ připustil, ač nerad. „Jste dokonce velmi mazaný, ale ne dost, abyste vyzrál na mne,“ zašklebil se a v jeho ruce se najednou objevila pistole. „Máte pravdu, Hartle, zastřelil jsem ho. Toho arogantního nafoukance, který mi vždy při každé aukci vyfoukl ty nejlepší věci.“

Zavola jsem mu včera večer a nabídl mu k prodeji můj nejlepší kousek. Řekl, že mám přijet okamžitě. Už se nemohl dočkat. Počkal jsem, až vy odjedete, obul brusle a vyrazil. Byl jsem tam cobydup. Ještě se mi ten darebák chlubil s těmi metály. Odpráskl jsem ho, ale než jsem

se ztratil, strčil jsem do šuplíku vaši navštívenku, na kterou jste tak příhodně napsal: Stavím se dnes v deset.“

Tak to tedy bylo to, co policajti našli, blesklo mi hlavou, ten všivák jeden.

„Původně jsem vás do toho nechtěl zatahovat, ale jak jsem našel tu navštívenku ve schránce, napadlo mne, jak se zbavit nepříjemného svědka.

Z telefonní budky jsem zavolal policajty, nahlásil vloupání a doufal jsem, že vás vyruší při činu. Potom jsem se stejně rychle vrátil, rozbil jsem okýnko od garáže a nahlásil vloupání. To proto, abych měl pro všechny případy alibi. Perfektní plán,“ pochválil se. „Jenže vy jste musel do toho vrtat, nic proti vám neměli, ta navštívenka už tam mohla ležet týdný, každý trochu schopný právník by vás s toho vysekal. Teď vás ale budu muset...,“ a výmluvným gestem zašermoval pistolí ve vzduchu.

„Vloupal jste se ke mně už včera, nepochodil jste, tak jste se dnes vrátil, já vás překvapil, vy jste vytáhl na mne pistolí. Porvali jsme se a já vás v sebeobraně zastřelil. Bude ze mne na stará kolena ještě hrdina,“ ušklíbl se cynicky Sullivan nad svým vtípem.

„Nemohl jsem být včera zároveň na dvou místech,“ podotkl jsem pochybovačně a vykročil k němu.

Sullivan zamířil a stiskl spoušť. Nic. V pistolí cvaklo, ale rána nevyšla. *Cvak, cvak*, zmáčkl kohoutek několikrát za sebou, ale pistole zůstala němá.

Došel jsem k němu, nakopnul ho do břicha a zároveň mu vyrazil pistolí z ruky.

Zatím co se snažil popadnout dech, nasadil jsem si gumové rukavice, sebral pistolí a strčil ji do igelitového sáčku. „Tak to bysme měli,“ řekl jsem. „Pokud byste chtěl v budoucnu ještě někoho zastřelit, potřebujete k tomu tohle.“ Hmátnul jsem do kapsy a vysypal na stůl hrst nábojů.

„Vy jste... vy... jak jste se sem...?“ koktal sípavě.

„Blbá otázka, Sulivane. Ten starý Robson, co máte místo zámku, to nebyla pro mne žádná překážka, a to poplašné zařízení? To je asi tak o dva roky mladší než hnědé uhlí, to je jako kdybyste žádné neměl. Sulivane, Sulivane, na takových věcech se nemá šetřit. Když jsem zjistil, jak to s vámi je, rozhodl jsem se, že se tady odpoledne porozhlédnu. Našel jsem tu pistolí ve stole, ještě byla cítit střelným prachem. Musel jste si být set sakramentsky jistý sám sebou, když jste ji nezahodil a ani ji nevyčistil. Napadlo mne, že by to takhle mohlo skončit, tak jsem z ní vyndal náboje. No a když už jsem byl tady, podíval jsem se

zrovna do trezoru,“ nadhodil jsem jen tak mimochodem a podíval se na vzteky sinálního Sulivana.

„A tam jsem našel tohle.“ Sáhl jsem do náprsní kapsy a vytáhnul fotografii, obrátil ji a četl „Svému drahouškovi z lásky. Joan. To už jsem přece četl na Woodlandově stole a stejně tak už jsem viděl ty studené oči. Paní ledová, zřejmě proto, aby to nepopletla, napsala dvě stejná věnování manželovi i milenci. Jsem přesvědčený, že toto je ten pravý důvod vraždy. Nač platit za kradené zboží, když můžete mít všechno.“

„Ty pacholku! Nic proti mně nemáš,“ zapomněl ve vzteku, že si spolu netykáme.

„Ale mám, Sulivane, mám. Když pošlu policajtům tu pistoli s vašimi otisky, k tomu přidám tohle,“ zazubil jsem se na něj a vytáhl jsem z kapsy jeho diktafon, který jsem si tu také odpoledne vypůjčil. „Je tam nahráno vaše úplné doznání,“ dodal jsem zbytečně. „A šoupnu k tomu i tu fotografii, nebude co řešit, dvacet let vás nemine. Až se vrátíte, jestli se vůbec vrátíte, bude z vás dědek. Stálo vám to všechno za ty všivý prachy, Sulivane?“

Na čele mu vyvstaly krůpěje studeného potu. Chvilí trvalo, než se sebral a promluvil.

„Počkejte, pane Hartl, nemyslel jsem to tak, zaplatím vám. Zaplatím všechno, co budete...“

Bylo mi z něho na blití. Otočil jsem se a nechal ho tam stát s otevřenou pusou.

Prachy, to je svinstvo.

Milan Petrák

VÍTĚZ NAD SKROMNOSTÍ

Ze všech svých klientů nejraději vzpomínám na slečnu Málkovou. To stvoření ke mně dostala její kamarádka, abych něco udělal s dívčíným panickým strachem z mužů. Slečna Málková se pak skutečně přestala bát nejdříve mě a pak i ostatních mužů. Nebo alespoň většiny z nich. Za dva roky mi přišlo svatební oznámení, jako sladká tečka za tímto z řady úspěchů jak psychoterapeutické vědy, tak i mých.

Právě jsem se zálibně probíral složkou s tímto případem, když vstoupil Drábek. Z neočekávaných návštěvníků mám obvykle radost – většinou se jedná o nové klienty. Tentokrát tomu tak nebylo. Jednak mě ten človíček vyrušil při mé oblíbené činnosti, jednak se zdálo, že si spíše spletl dveře, než že by chtěl využít služeb soukromého psychoterapeuta. Padesátiletý chlapík se strništěm na tváři, na sobě ošoupané manšestráky a flanelovou košili. Tvářil se ale, že je tu správně. Nezbylo mi, než mu nabídnout židli a poslechnout si jeho příběh.

„Víte, já jsem architekt a mívám docela dobré zakázky.“

Začal jsem si ho prohlížet pozorněji. Snažil jsem se na něm najít alespoň kousíček, který by prozrazoval úspěšného architekta. Neuspěl jsem.

„Navíc jsem zrestituoval zlatnictví v Třeboni a z něho mi jdou slušný peníze. Jenže já žiju sám v garsonce, která mi stačí. Na luxus si nepotrpím, do restaurací nechodím, nepiju, cestování mě nebaví. Já vlastně nic nepotřebuju.“

To je boží člověk, pomyslel jsem si.

„Ale já bych z těch peněz taky rád něco měl. Chtěl bych si jich trochu užít. A to je právě ono. Já si třeba před dvanácti lety koupil televizi. Nejdřív jsem se trochu díval, ale nakonec jsem měl stejně pocit, že tím akorát ztrácím čas a že za to ta televize nestojí. Tak jsem ji dal do bazaru. A takhle je to se vším.“

„Takže vy se chcete naučit, jak si užívat peníze?“

„Přesně tak!“ pokýval radostně hlavou.

„Máte nějaké záliby?“

„Mám,“ odpověděl okamžitě. „Rád čtu.“

„No vidíte, tak aspoň knížky si kupujete.“

„Nekupuju,“ s úsměvem zavrtěl hlavou. „Já si je chodím půjčovat do knihovny.“

„Nevadí. Ale určitě občas dáte peníze za nějakou zdánlivou zbytečnost, která vám udělá radost.“

„Máte pravdu. Platím třicet korun knihovně – to je jejich roční poplatek.“

„To je všechno?“ vytřeštil jsem oči.

Chvilí mlčel. Zdálo se, že poctivě přemýšlí. Nakonec pokrčil bezradně rameny: „Víc mě nenapadá. Na všechno ostatní je škoda peněz.“

Začal jsem hodnotit svoje šance. Ten člověk není nejmladší, svoje zvyky bude měnit obtížně. Ale svět jeho zájmů je tak chudý, že se mi nemůže nepovést mu do něj vpašovat nějaké nákladnější povyražení.

„Já věřím,“ pravil jsem, „že není nic ztraceno. Terapie vás ale bude stát takových šest až deset tisíc.“

„A co když se vám nepovede mě vyléčit?“

„Nebudu vás léčit. Vy přece nejste nemocný,“ řekl jsem povzbudivě. „Zaplatit ale budete muset v každém případě.“

Architekt vstal ze židle. „Já myslím, že mi to za to nestojí. Raději si budu doma číst. To je ta nejlepší terapie.“

Zachmuřil jsem se. Tomu člověku jsem určitě schopen pomoci. Ale nepomohu mu, pokud nezaplatí, a on nebude chtít zaplatit, dokud ho nenaucím utrácet. Ocitl jsem se v začarovaném kruhu. A přitom bych tak rád viděl mezi svými trofejemi, hned vedle svatebního oznámení slečny Málkové, i tučný Drábkův účet za cokoli. Ten chlap už musí mít našetřené miliony. Možná desítky milionů. Musím se mu nějak dostat na kobytku.

„Počkejte!“ vykřikl jsem. „Když nebudu úspěšný, budete to mít zdarma. Ale jestli vás naučím utrácet, zaplatíte mi dvě stě tisíc.“

Každý normální člověk by mě v tu chvíli nechal odlifrovat do blázince. Architekta jsem ale nemohl zaskočit. Dvě stě tisíc nebo dvě stě korun – obojí pro něj byly nepatrné částky vzhledem k jeho majetku, ale přesto příliš velké, než aby je obětoval za některý z nudných požitků tohoto světa.

Architekt se zamyslel. „Ale jak zajistíte, abych vás nepodvedl?“ zeptal se po chvíli.

„Vy mě nemůžete podvést. Pokud moje terapie dobře dopadne, tak změníte tak radikálně svůj životní styl, že to nepůjde skrýt. Zkuste si představit, co všechno vám to přinese. Začnete nový život. Většina lidí si žije svůj jeden jednotvárný život. Vy budete mít dva. Budete je moci porovnat. To může být cestou k moudrosti. A kromě toho si samozřejmě užijete svých peněz a sám uznáte, že se vám to za těch dvě stě tisíc vyplatilo.“

Věděl jsem, že tímto proslovem udělám na Drábka dojem. Ten nakonec zašeptal: „Dobře, souhlasím.“ V duchu jsem zajásal. Čeká mě nádherný případ s fantastickou odměnou.

„Výborně, nechám připravit smlouvu. Můžu začít terapii hned teď několika otázkami?“

A tak jsem architekta vyzpovídal. Pocházel z beskydské vesničky. Jeho rodiče měli co dělat, aby uživili svoje čtyři děti, a tak se snažili a šetřili. Drábek to od nich odkoukal, jenže skutečnost, že slušně vydělává a nemusí už chodit králíkům na kopřivy, byla pro něj takovým šokem, že si ji raději nepřipouštěl a zavrtal se do knih. Ještě před patnácti lety měl družku (tu ženskou bych rád poznal), ale když ho opustila, uvědomil si, že během doby, kterou jí věnoval, mohl mít přečteného alespoň desetkrát celého Stendhala, a proto se rozhodl zůstat raději sám. Teď si spokojeně žije ve svém kamrlíku na Smíchově. Ne! Jen si myslí, že je spokojený. A já mu to dokážu.

V neděli jsme jeli do Jevan. Doufal jsem, že procházka mezi přepychovými vilami probudí v Drábkově chuť na změnu jeho zvyků. Toho výlet bavit. Prohlížel si vily se zahradami, v nichž se rozvalovali jejich majitelé, až na jednu ukázal a řekl: „Podívejte, tenhle dům jsem projektoval. Ale moc povedená práce to není. Člověk, co si ho nechal postavit, měl směšný požadavky. Tady bydlí samý lidi s příšerným vkusem.“ Řekl to s takovým despektem, že jsem okamžitě procházku ukončil, naložil Drábka do auta a odvezl zpět do Prahy. Tudy cesta nevede. Večer jsme spolu šli do baru, ale tam se nudil.

Musím se více přizpůsobit jeho vkusu, řekl jsem si a příště jsem svého klienta zatáhl do Domu knihy. Potěšilo mě, jak tam ožil. Když mě pak omrzelo ho pozorovat, jak nadšeně boří svůj nos tu do té, tu do oné knížky, zeptal jsem se: „Nekoupíte si pár knížek? Vždyť to jsou doslova umělecké předměty. Nechcete je mít doma?“

Architekt Drábek na mě zamrkal svými bezelstnými kukadly a řekl: „Pane doktore, já moc oceňuju, jak se snažíte. Jenže do mého bytečku se vejdou buď knížky, nebo já. Zatím dávám přednost sobě. A navíc v knihovně mají slušnej výběr.“

Stejně bídne jsem dopadl i na dostizích, v opeře, v autosalónu i v galerii. Drobet naděje mi svitnul v nočním klubu. Když striptérka odložila podprsenku, Drábek zareagoval odložením Tolstého. Když bylo po všem, prohlásil, že na tohle by mohl čas od času zajít. Už jsem ho chtěl pochválit, že dělá pokroky, jenže on dodal, že čas od času u něj znamená tak jednou za deset, patnáct let a že chce jít domů, protože je zvyklý usínat před půlnocí.

Následující dva dny jsem se omezil je na relaxační půlhodinky, kdy jsem architekta uložil na koberec a vsugerovával mu, že touží po všech rozkoších života, a jak nějakou novou rozkoš objeví, hned si ji užije.

Zároveň jsem přemýšlel, co dál. Musím v Drábkovi zažehnout chuť mlsat život jako lízátko. Jenže to se mi nepovede, dokud se bude každý večer vracet ke svým knihám a nemaštěným bramborám se zelím. Nezbyvá, než pro něj připravit alespoň dvoutýdenní intenzivní trénink rozkošnictví.

„Jestlipak jste už někdy v životě cestoval, pane architekté?“ zeptal jsem se.

„Jo, třikrát jsem byl služebně v Německu, vlastně v en dé er.“

„A nelíbilo by se vám vyrazit na dovolenou za hranice?“

„Asi ne,“ zívá. „Ale jistě si tím nejsem. Na dovolené v zahraničí jsem nikdy nebyl.“

„No vidíte. Copak není místo, kam byste se rád podíval?“

„A víte, že jo?“ Drábkovi náhle zajiskřilo v očích. „Irsko. V Irsku se narodil James Joyce. Jednou jsem si říkal, že to musí být zajímavá země, když se tam rodí takovýhle lidi.“

Drábek nebyl sám, komu zasvítily oči. Konečně jsem našel škvíru v jeho ocelové skromnosti. Přece jen je schopen zajímat se i o něco jiného než o knihy.

„Tak si uděláme výlet do Irska,“ prohlásil jsem.

„Myslíte, že se to vyplatí?“ zapochyboval.

„Rozhodně. Tam se naučíte žít.“

Drábek se tvářil nejistě.

„Poslyšte, že se vám zase nechce utrácet peníze?“

Zavrtěl hlavou. „Nechce. Ale je to dobrý nápad. Hned zítra si o Irsku půjčím nějakou knihu.“

„Člověče, vždyť tím zmaříte svoji životní příležitost!“

Neodpověděl, jen se přihloupě usmíval.

Co teď? Mám reálnou šanci vydělat svých dvě stě tisíc, a on se takhle vzpouzí. Kdybych se vzdal, byl by to největší neúspěch mé kariéry. Ne!

„Já to za vás teda zaplatím,“ řekl jsem odevzdaně. Tu cestu si odepíšu z daní.

Drábek chvíli přemýšlel, pak ožil a v jeho obličejí se objevil zvláštní výraz. „Dobře, zkusme to, Ale možná by bylo užitečné, kdybych vás navštívil. Ať víte, že to nebudete mít jednoduché.“

„Prosím?“

„Tak co? Pozval byste mě k sobě?“

„Právě se stalo,“ pokrčil jsem rameny.

Drábek se spokojeně usmál.

Drábkova návštěva mohla být sotva nudnější „Víte, vy tu máte spoustu – desítky – věcí, o kterých si myslíte, že se bez nich neobejdete,“ řekl, když jsem ho vpustil dovnitř. „Já vám je přímo tady u vás ukážu a vysvětlím, že to skoro nepotřebujete. Že je na to škoda peněz.“

Architekt se rozhlédl po kuchyni a pustil se do práce: „No vida, mikrovlnná trouba,“ zahlasil. „Kdysi jsem asi půl minuty uvažoval, že si ji koupím. Ale k čemu, když mám sporák? A tady – rádio. Vy si nedokážete zpívat? A ty záclony v oknech! K čemu? Vždyť bydlíte v pátém patře.“ Tímto způsobem to pokračovalo dál: robot, myčka, vysavač, obrazy a dokonce i kytky v květináčích. Několikrát jsem se pokusil skočit Drábkovi do řeči a jeho exhibici skromnosti ukončit. Bez úspěchu. Byl rozhodnutý prosmejčit celý byt a já mu nedokázal naznačit, že to není nutné.

„Jste si vědom, že vás čeká v Irsku mimořádně těžká práce?“ zeptal se, když na závěr usedl k šálku s kávou.

„Od chvíle, kdy jsem vám ten výlet navrhl, jsem o tom nezapochyboval,“ ujistil jsem ho.

Drábek se triumfálně usmál, jenže mně v jeho úsměvu něco nesešlo. V situaci, nad kterou by rozum spekuloval po celé hodiny, nezbývá, než použít intuici. Hlavou mi bleskl žert. Usmál jsem stejně nenuceně jako můj host a žert jsem vyslovil. Drábkova reakce byla výrazná, a i když trvala jen dvě tři sekundy, já si ji dokázal vřít do paměti.

V Irsku si architekt opravdu užíval – rozhodně tedy více než já. Dublin je nudné město s deštivým počasím. Drábek ale pobíhal s Joycem v ruce od jednoho místa k druhému, důkladně si je prohlížel a porovnával s tím, co stálo v knize. Já jen žasnul nad tím, kolik je tam nezájímavých ulic, které byl ten podivín schopen se zájmem očuchávat.

Večer jsem ho vodil do baru. Jednak proto, aby si zvykl na pestřejší život, jednak jsem se potřeboval odreagovat. Dovolená šla mému klientovi přece jen k duhu. Byl ochotný zaplatit si jízdenku, aby se podíval za město a před odjezdem si dokonce v baru objednal baileys.

Jak se dalo čekat, v Praze se architektovi vrátila jeho skromnost. Na letišti jsme se rychle rozloučili. Já odjel taxíkem, on čekal na autobus. Domů jsem se vracel prochladlý ze sychravého časného rána. Když jsem odemykal dveře bytu, sám jsem nevěděl, čemu bych dal přednost. *Chci spíše, aby vyšla má předpověď? Nebo mi bude milejší zjistit, že se nic nestalo, já se spokojeně osprchuji a zalezu do postele?*

Zhluboka jsem se nadechl, otevřel dveře a po paměti rozsvítil. Jakoliv jsem se snažil být připravený na cokoliv, podlomila se mi kolena.

Chvilí mi trvalo, než jsem sebral odvahu a prošel byt. Všude jsem narázil na svědectví naprosté důkladnosti. Čtyři holé stěny, nic víc. Mikrovlnná trouba, rádio, robot, záclony – vše zmizelo. Zanesl jsem kufr do místnosti, která ještě před pár dny bývala obývacím pokojem, a pak jsem se v koupelně napil aspoň trochu vody.

Telefonát s Drábkem jsem si pečlivě připravil. Zvažoval jsem všechny jeho reakce. Nic by mi nemohlo ublížit tolik, jako kdybych se nechal zaskočit.

„Chtěl bych se vám omluvit, pane architekté,“ začal jsem. Můj hlas měl přesně takový tón, jaký jsem potřeboval. Vnitřně jsem se uklidnil. Příběh s architektem dovedu do zdárného konce.

Drábek na sobě nedal nic znát: „Za copak, pane doktore? Za to, že jsem letěl do Irska zbytečně? Nic si z toho nedělejte, víte, já s tím tak trochu dopředu počítal.“

„Chci se omluvit, že jsem vám toho nechal tak málo.“

„Málo? Ehm... prosím?“

„Málo cenných věcí. Či spíše vůbec žádné. Než jsme odletěli, zůstal v mém bytě jen nábytek, mimochodem dost opotřebovaný, a nějaké cetky.“

Drábek zavěsil. Když jsem znovu vytočil jeho číslo, nebral. Až páte vytáčení bylo úspěšné.

„Dobře mě poslouchajte, pane architekté,“ řekl jsem nahlas a co nejdůrazněji, aby mě nemohl přerušit. „Když jste prolézal můj byt, bylo to přece jen trochu podezřelé. Ale pořád jen podezřelé. Pamatujete, jak jsem vám žertem řekl, že pro vydání pasu potřebujete čistý výpis z trestního rejstříku? Je to nesmysl, ale vy jste stejně při zmínce o rejstříku zbledl a celý ztuhl. Vy jste skutečně velmi skromný člověk, pane architekté, jenže přesto toužíte po penězích. Potřebujete nekonečné množství peněz, abyste měl pocit jistoty. Pociť, že jste zajištěný, ať vás potká cokoliv. Pociť, že i kdyby se zhroutil celý svět, vy nezůstanete na mizině. Kvůli pocitu jistoty jste schopen neskutečně riskovat.“

Při vaší návštěvě jsem si všiml, že něco není v pořádku, ale přesto jsem náš výlet nezrušil. Jen jsem se připravil. Nechal jsem vaše parťáky odvézt z bytu věci, které jsem stejně nepotřeboval. Video, jak nastupují do auta i mapu jejich cesty vám pošlu. I já mám svoje známé. Anebo video ani nechcete a dáte přednost tomu, abych rovnou uvědomil policii?“

Odmlčel jsem se a ve sluchátku vychutnával Drábkův ztěžklý dech.

„Pane architekté, žádnému svému klientu jsem nevěnoval tolik úsilí jako vám. K dispozici jsem vám byl dvacet čtyři hodin denně a navíc

jsem zorganizoval terapeutický pobyt v Irsku. Stal jste se nejnáročnějším projektem mé kariéry. Ještě dnes vám pošlu fakturu za celý terapeutický proces. Bude to dělat čtyři miliony a nějaké drobné. Vybavení mého bytu máte jako bonus zdarma. S fakturou dostanete i to slíbené video. Tak co? Zaplatíte?“

Odmlčel jsem se, ale Drábek ani tentokrát nic neřekl. „Zaplatíte, pane architektě. Zaplatíte a v životě už o mně neuslyšíte. Tak tedy sbohem, anebo na shledanou. Vyberte si sám.“

● ● ●

Drábek poslal peníze v požadovaném termínu. Já se odstěhoval a otevřel si novou praxi. Myslel jsem si, že architektka bude ztráta části jmění bolet, ale podle všeho jeho skromnou duši příliš nezasáhla. Ještě než jsem Prahu opustil, spatřil jsem ho, jak sedí na lavičce v parku a s labužnickým výrazem ve tváři žvýká suchý rohlík.

AŽ ZEMŘEŠ, PŘIJĎ

Kamil a Linda se hádali v posledních měsících stále zuřivěji...

A nenáviděli se stále víc. Nakonec už, pokud byli spolu sami, skoro ani nepromluvili slovo, které by nebylo vzteklým výkřikem.

Byli spolu už dvacet let a za ta léta vyčerpali všechno, co by si mohli říct.

Řekli si všechny jedovatosti, jaké se dají vyslovit...

Oba byli v manželství vrcholně nespokojení a oba podváděli svého partnera.

Proč by spolu měli dál žít?

Už po léta toužili žít jeden bez druhého...

Ale jemu i jí bylo jasné, že s rozvodem to jednoduché nebude. Malý podnik, který si na předměstí vybudovali, jim patřil oběma stejným dílem..., koupili ho po svatbě spolu a v domku, ve kterém byl jejich podnik, i bydleli.

A jak ho dělit, nevěděli.

„Podnik“, tak říkali pyšně bistru na rohu ulice, Linda v něm vařila a manžel jídla roznášel, čepoval nápoje. Tenhle podnik si vydřeli a představa, že by ho měl dostat jen jeden z nich nebo že by ho měli prodat a rozdělit se o peníze, byla pro oba velice krutá... Stalo se jim, co se stává bezdětným párům, svou mateřskou a otcovskou lásku přenesli na majetek, který se jim společně podařilo získat...

Jeho i jí už dávno napadlo, že nejsnazší a nejpříjemnější řešení bylo, kdyby ten druhý z nich NEBYL.

Odstraní se partner, odstraní se i potíže – tak uvažovali ve svém podvědomí Kamil i Linda...

Ale ani jeden se nemohl odhodlat k tomu, aby k něčemu takovému napomohl.

A přece jemu i jí se občas zdávalo, že ten druhý zemřel... Jak krásný sen to pro ně byl...

Jdou mu na pohřeb..., potom jsou doma... a sami... a když se probudili, usmívali se, byl to pro ně nejpříjemnější sen, jaký mohli mít...

Čím více se hádali, tím více se stával jejich společný život nesnesitelnější, o to více se zabývali tím, jak uvést ten „krásný“ sen do skutečnosti.

Přes den udržovali dekorum.

Usmívali se v bistru na sebe, vtipkovali, kočkovali se před hosty jako ti nejzamilovanější manželé...

Ale večer, když Kamil zamkl dveře bistra a Linda odložila zástěru, sejmul z tváře i poslední líčidlo snášenlivosti a začali si vyčítat.

Kamil cítil, že je na konci sil.

Bál se těch chvil, kdy skončí pracovní doba a bude mít volno.

A Linda věděla stále jasněji, že musí něco udělat...

Její milenec, kavárník z nedaleké uličky, i Kamilova milénka, mladická pokladní ze supermarketu, už neměli chuť čekat.

Vybízeli své protějšky, aby udělali se svým manželstvím rázný konec.

I oni o tom snili.

Jenomže bistro bylo největší láskou obou.

Větší než kavárník.

Větší než pokladní.

A ani Kamil ani Linda si neuměli přestavit, že by bistro patřilo tomu druhému. Anebo žádnému...

Že by se prodalo – a v místech, kde oni tolik let žili, by náhle žil někdo úplně jiný...

Pamatovali si, jak už před svatbou, když se ještě tolik milovali, snili o tom, že jednou budou mít takové „malé bistérko“, že si ho jednou pořídí... a jak si ho zařídí..., ona zavěsí na okna modré záclonky a on přitluče na zeď police s vybranými likéry. Sen se naplnil a ani jeden z nich neměl chuť jej přenechat druhému. Pamatovali si dobře na tu starou touhu z mládí... a teď, když se jim naplnila, ani jeden se neuměl smířit, že by se jí vzdal..., ať už z jakéhokoliv důvodu...

Jednou zkusila Linda všechno vrátit...

Vrátit čas...

Když na ni Kamil obzvlášť hlasitě ječel, objala ho a zkusila mu ztlumit ústa polibkem.

Ale Kamil ji odstrčil.

A podíval se na ni.

JAK JENOM SE NA NI TEHDY PODÍVAL...

Tehdy Lindu napadlo, že ji jednou zabije.

Jednou.

Kdy?

Ti, kdo nevěděli o jejich hádkách – a až na pár nejlepších přátel to byli všichni, kdo je znali – by přísahali, že manželství Kamila a Lindy je jedno z mála, které se na tomhle světě povedlo...

Kamil, usměvavý Kamil, potřásající šejkrem za barem a Linda, půvabná Linda, vyklánějící se každou chvíli z kuchyňky a podávající manželovi nějaký talíř...

Jednou mne manžel zabije... ne... téhle myšlenky se Linda nemohla zbavit.

Jeho pohled jí to tehdy jasně řekl, i pohledy mají svou řeč, i oči mají svou mateřštinu...

Jednou, když v noci vedle sebe leželi a oba, zmalátnělí strašlivou hádkou, ještě vymýšleli, co nejhoršího by mohli tomu druhému říct, aby ho ranili před usnutím, tehdy TO Kamila napadlo.

Vždyť je to tak jednoduché...

Stačí, abych někdy vyšel z domu, máme velikou zahradu a nikdo mne mezi stromy nemůže zpozorovat... Vlezu po žebříku z druhé strany domu k oknu ložnice.

Zastřelím Lindu.

Slezu dolů.

Jak jsou ty nejkrásnější věci nejjednodušší, uvažoval tehdy Kamil.

Po léta se u nich na půdě schovával starý revolver, ještě z první světové války, dědictví po prastrýci... Kolik je takových starých zbraní v rodinách, někde pečlivě schovaných, kterých se příbuzní nechtějí zbavit.

A nechtějí si ani přidělovat komplikace tím, že by někam chodili zbraň nahlásit a odevzdávat. *Zastřelím Lindu... Pak zatelefonuji policii... Kdo mi co dokáže.*

Všichni přece vědí, jak jsme se milovali, všichni znají naše veselé tváře z bistra. O tom kavárníkovi a o té pokladní taky nikdo neví... nikdo kromě nás. A kdyby se lidé o nevěře dozvěděli, stejně by nikdo z toho na nic neusuzoval, tady je nevěrný každý druhý...

A vraždí někdo někoho?

Kdyby měl každý, kdo je někomu nevěrný, zabít toho, komu je nevěrný... Kolik domů, kolik měst, kolik krajin by se proměnilo na domovy mrtvých.

NIKDO MNE NEBUDE PODEZÍRAT.

Nikdo nenalezne nejmenší motiv.

Řeknu, že jsem zahlédl siluetu s revolverem –

Uslyšel výstřel.

Asi nás chtěl někdo vykrást, a když zjistil, že jsme doma, zpanikařil.

Utekl.

Za zahradou je ulička plná stop, tam mezi nimi žádné moje stopy nenaleznu... Vyběhnu po betonovém chodníčku ven a řeknu, že jsem vraha sledoval..., pak ani moje stopy nebudou nápadné... v které detektivce jsem tohle četl...

Jen ať si pes čenichá.

Nejprve to byla jenom hra, nešlo o to, něco takového ve skutečnosti udělat.

Byla to zábava, příjemná myšlenka, se kterou si pohrával před tím, než usnul, potěžkával ji, těšil se s ní.

Uvažoval o ní, jako by uvažoval o nějaké zápletce v detektivním příběhu, který si rozečetl... nedočetl..., a který si nyní v myslí dotváří, baví se jím.

Jenomže ona představa se stále stávala skutečnější, zaostřovala se... Stávala se vábivější a vábivější...

V příštích nocích si Kamil s touhle myšlenkou stále pohrával. Probíral ji ze všech stran...

Vstupoval tolikrát ve své představě na žebřík, pozvedal pistoli, mířil. A pak si přehrával, co řekne policii.

Přehrával si svůj roztřesený hlas, zpřelámaný hrůzou...

Ať o tom uvažoval, jak chtěl, neobjevoval ve svém plánu žádnou trhlínu. *Ty nejdrzejší zločiny mají největší naději na úspěch*, uvažoval.

Chce to jen co nejlépe ukrýt zbraň a vybrat raději deštivou noc, aby smyla stopy..., pak asi ani nenasadí policejní psy...

A samozřejmě, že budu podezřelý. Ale podezřelý jen pro policii, nikdo v okolí se přece nedovtípí, že jsem svou ženu zabil já...

A policie bude pátrat.

Jenomže každému policistovi přece dojde, že já bych nebyl tak hloupý, abych byl tak nápadný. Vyškrtnou mne ze seznamu podezřelých. Samozřejmě. A ještě mne politují...

Už si uměl představit tu soustrastnou pozornost, soucitnou pozornost, jakou vyvolá u všech v okolí.

Pak už nic nebude bránit, aby si slečnu pokladní odvedl do svého domu, aby jí připjal zástěru, kterou manželka odloží, aby vedl bistro s novou ženou. Konečně ustanou ty nekonečné hádky a nekonečné noci bez spánku...

„Natru okapy,“ řekl jednou Kamil.

„Tos měl už dávno,“ odsekla manželka.

Co by jí to udělalo, pomyslel si vztekle Kamil, *kdyby řekla, že je to ode mne hezké, že má radost. Vždycky řekne to nejméně vhodné.*

A ucítil radost, přiliv radosti, že se konečně odhodlal.

V příštích dnech se několikrát Kamil v bistru zmínil o tom, že jim v noci někdo chodí po zahradě.

Jednou ho prý dokonce musel vyhnat – vyšel na zahradu, neznámá postava, když na ni vykřikl, se dala na útěk.

„Zdalo se mi, že měl revolver,“ prohlásil Kamil jednou.

Snažil se vzbudit dojem, že někdo porušuje jejich soukromí. Plíží se v rozlehlé zahradě, nahlíží jim do oken. Dokonce to Kamil i nahlásil na policii a promluvil o tom s tetičkou Lindy, která vynikala tím, že všechno, co se jí řeklo, dokázala rozšířit po celém okolí jako nejlepší reklamní agentura... Mohl se spolehnout, že se o jejich ohroženém domě dozví kdekdo.

„Pořád jim tam prý někdo chodil...“

„Vždyť jim tam lezl na zahradu někdo každou chvíli...“

Koho by pak napadlo, že manželku zastřelil on.

I pro úkryt zbraně vymyslel Kamil báječné místo. Skryje revolver do obručníku prastaré studny. I kdyby potápěči prohlíželi, jestli není zbraň odhozená do studny, nenapadne je, že je zasunutá pod pískovcové obložení studny.

A pak, uvažoval, *budu střílet v rukavicích – ať si zbraň klidně najdou...*

Vybral bezměsíčnou noc. A hodilo se mu, že je špatné počasí. Věděl, že do zahrady nikdo z uličky nedohlédne. Ale stejně se cítil jistější. Déšť zažene rychle domů každého, kdo by mohl okounět.

Už od rána se připravoval, už od chvíle, kdy se probudil, myslel na noc, ve které ženu zabije.

Opakoval si každý detail. Každou drobnost tolikrát promyslel.

A přece ho napadalo, že na něco zapomněl, třeba opomněl nějakou maličkost, a ta se mu vymstí...

Ale ne, okapy jsem začal natírat už včera... Nikomu nebude připadat divné, že jsem žebřík nechal u oken ložnice přes noc. A nemusím tedy po výstřelu ani schovávat žebřík. Šaty, ve kterých polezu po žebříku, hned přihodím do pračky. Je pouze třeba, abych si dával pozor na nepředvídatelné náhody, v tolika detektivních příbězích, které jsem četl, napomohla k dopadení pachatele naprosto bezvýznamná, přehlédnutá drobnost...

ALE TO SE MNĚ STÁT NEMŮŽE –

„Na kolik mám nařídít budík?“ ptala se žena.

Další den měli volno, nešli do bistra.

Podíval se na manželku, na její tvář popatlanou plet'ovým krémem. Už se nepatří kvůli mně, teď... kvůli svému kavárníkovi. Tvář manželky byla hrůzná, zvláště, jak se skláněla s budíkem v ruce k noční lampičce, prudký výšleh světla z lampičky ozářil mastný obličej...

Jako by se vedle Kamila neskláněla k noční lampičce jeho žena, jako by se skláněl bílý obličej lesklého démona.

Na kolik má nařídít budík...

Kamil se natáhl pro cigarety a usmál se.

Už je úplně jedno, jak ho nařídí, už je to úplně jedno – Tam, kde se manželka probudí, nebude čas.

„Co kdybychom se zítra vyspali,“ řekl vesele. „Co kdybychom budík neseřizovali?“

„Jdeš přece na ty okapy,“ zavrčela manželka a nařídila budík na šestou, tak, jakoby měli i zítra jít oba do práce. „A nedus mě těma cigaretama.“

Sama si o to říká – Sama mne na ten žebřík posílá.

Bude mít, co chtěla.

Kamil zamáčkl cigaretu v popelníku a schoval krabičku cigaret do nočního stolku. Při tom se přesvědčil, že v zásuvce má jak rukavice, tak i revolver...

Tak jako obvykle před tím, než usínal, si vybavil tu mladou krásnou pokladní ze supermarketu, něčím mu připomínala manželku, ale ne tu, co ležela vedle něj, připomínala mu vzpomínku na manželku, připomínala mu tu dávnou krásnou dívku, kterou miloval a která by na něj nikdy nevyšťekla tak jako tahle zestárlá, co teď ležela vedle něj, točila se k němu zády a která zítra –

Nemyslet na zítřek.

Ne, ne.

Radši myslet na krásnou tvář dívky ze supermarketu.

A přece ucítil lítost, jako by měl zradit nejenom svou manželku, jako by měl zabít nějaký krásný dar, nějakou krásnou minulost.

Už dávno si s manželkou nepřáli dobrou noc.

Už kolik měsíců si přáli v duchu tu nejhorší.

Ale přece teď, v poslední noc, po dvacetiletém manželství, ho napadlo popřát jí, popřát jí tu poslední noc dobrou.

„Dobrou noc,“ pošeptal do tmy.

Tma chvíli mlčela... a pak udiveně vydechla: „Dobrou noc.“

Čekal asi dvě hodiny a během té doby si přehrával znovu, co udělá. znovu a znovu pozvedal v myšlenkách hlavu a mířil na svou ženu.

Vzala si čistou noční košili, uvažoval, jako by věděla, že ji ráno bude prohlížet – a jistě i fotografovat – policie.

Po dvou hodinách Kamil vstal a zapálil si, kdyby žena nespala, jistě by ho zase okřikla.

Ani kouřit mi nedovolí...

Tabák je přitom to jediné, co mi pomáhá, abych soužití s ní vydržel.

Spokojeně vydechl cigaretový dým.

Zítra budu už moct kouřit bez okřikování.

Zítřek se před ním třpytil jako velická země svobody.

Pokuřoval.

Žena neprotestovala, ani se na lůžku nepohnula.

Oblékl se do zahradních šatů, navlékl si rukavice a schoval do kapsy revolver.

Vyhlédl z okna.

Pršelo.

Stále silněji.

Pootevřel okno víc – jak mu všechno nahrává.

Manželčin tvrdý spánek, taky to, že si manželka už od svatby přeje spát – i když je venku chladno – stále při otevřeném okně.

Co se on, teplomilný, s ní proto nahádal... Ale teď mu budou moci jeho známí i příbuzní jeho ženy dosvědčit, že už léta si stěžuje na manželčinu fóbiu: nespát v místnosti se zavřenými okny.

Vyhlédl z okna, měsíc nesvítíl, obloha se zjevila temná, jako kdyby otevřel dveře do sklepení.

Světlo noční lampičky vystřikovalo ven a ozařovalo žebřík přistavený ke zdi... Příčky žebříku svítily, omoklé deštěm, jako stříbrné...

Kamil se ohlédl na manželku.

Šikmé světlo lampičky na ni dopadlo měkce a nezvykle, v tu chvíli vyhlížela dětsky, dojemně dětsky, jako tehdy, když – kolik jim bylo? – patnáct... jako tehdy, když se do ní zamiloval a poprvé spolu usnuli na dědečkově seníku...

Na Kamila padla tesknost, ucítil touhu sklonit se k těm dětsky pootevřeným půvabným rtům a políbit je...

Ale jak se naklonil, spatřil manželčin profil, a byl to velice sveřepý profil. Usoudil, že loučit se polibkem s těmito sveřepými ústy nelze a že je vůbec nevkusné loučit se polibkem se ženou, kterou za pár minut zabije.

Tichounce otevřel dveře a pomalu, váhavě, vyšel z ložnice.

Ještě se mohu rozmyslet, zauvažoval.

Ještě mohu –

Vyšel před dům, naposledy zaváhal. Pak začal vystupovat na žebřík.

Ráno bylo jasné, čisté, křišťálové, jako bývají rána po podzimních deštích.

Manželku probudilo řinčení budíku.

Rozhlédla se po pokoji, zmateně a rozpačitě, zdálo se jí krátce před procitnutím, že je opět mladá a opět potkala Kamila, šli spolu dlouhou alejí u řeky, jako tolikrát chodívali, a oba se smáli, oba se v manželčině snu tak šťastně smáli...

Vzpomněla si, jak jí popřál včera po tolika měsících zase dobrou noc.

A na Lindu padla veliká lítost.

Vždyť byl vlastně jediný, koho jsem opravdu milovala.

Dívala se do jasné oblohy, cítila, že ho miluje stále.

Jak by mohla nemilovat někoho, s kým už prošla v lásce tolik let.

Pane, co mne to napadlo naříznout horní příčku žebříku, naříznout i kolmou pryčel – aby se manžel zítra z žebříku zřítíl, aby spadl na betonový chodník...

Včera, dokud byla rozčilená, se neovládla.

Ale teď se vyděla.
 Podívala se do otevřeného nočního stolku, uviděla nedokouřenou
 krabičku cigaret.
 Oddychla si.
Jenom si odběhl.
Brzy tu bude.
BRZY.
Vždyť tolik kouří jen proto, že je nešťastný..., nešťastný kvůli mně...
 Představila si manžela a kavárníka – představila si je vedle sebe, by-
 la si jistá, že miluje manžela.
Má tady cigarety.
NAŠTĚSTÍ.
Určitě ještě nešel natírat okapy, nikdy by nevyšel na zahradu bez
svých cigaret... Teď si dáme snídani a pak mu ukážu, jak je žebřík
nebezpečný... jistě ho nenapadne, že za to mohu já, kdepak, je tak
naivní..., vždycky byl, ještě mi bude vděčný, že jsem ho zachránila...
Zřítit se z tolika metrů až od samé střechy na ten betonový chod-
ník...
Brrr.
 Nasála svěží vzduch z otevřeného okna u své hlavy.
 Byla šťastná.
Jsem šťastná...
Po tak dlouhé době jsem zase jednou šťastná.
 Protáhla se.
Jací jsme byli hloupí, jak jsme si kazili život.
Jak jenom jsem šťastná...
 Připadala si tak mladá, jako si nepřipadala ani v patnácti.
VŠECHNO ZAČÍNÁ.
Snad to dělá ta nálada rána, to prudké jitřní světlo, že vidím všech-
no, co naše manželství postihlo, najednou úplně jinak, v docela jiných
souvislostech.
 Pohládila manželův polštář.
Už aby tady manžel byl.
 Až se Kamil vrátí, Linda se k němu přivine.
 Políbí ho.
 Uměla si představit, jak užasle se na ni podívá. Vždyť každé man-
 želství, úplně každé, napadlo ji, se ještě dá zachránit...
 Usmívala se do jitřního světla.
 A čekala, až se manžel vrátí.

PRKOTINA

„Říkám vám, že přirozenou smrtí neumřela. Proto ji taky hned odvezli na pitvu. Mám už přece nějaké zkušenosti. Žádnou další už v životě nechci,“ rozpovídal se v hospodě děda Formánek u třetího žejdlíku. „Toho vyšetřování, když jsem ji tam našel ležet mrtvou. Policajti, doktoři, nějakí chemici nebo co. Milión otázek, chalupa celá naruby, ostuda a podezřívavost v celé dědině. Jako bych byl prašivej. Copak já za to můžu,“ přihnul si a mračil se jako deset čertů.

„Nech toho Františku, to jenom ty naše báby. Seděj před obchodem na lavičce a drbou. Ty roznesou na kopytech i svatého. My ti přece nic neřekli. Hrajeme s tebou dál ferbla a mariáš, sedíme u jednoho stolu, ne?“ uklidňoval staříka jeho soused. „Kvůli tomu je přece všechny nevymlátíme.“

„No jo, ty ženský nám byl čert dlužnej,“ ulevil si klasickým hospodským povzdechem Formánek. „Zatím mě z ničeho neviněj, ale co já vím, co policajty napadne,“ povzdechl a objednal pro všechny malou slivovičku.

● ● ●

„Tak jak to vypadá, máme už výsledky?“ sondoval ráno šéf.

„Výsledky z laboratoře jsou jednoznačné. Jed na krysy. To snad už dneska ani nikdo nepoužívá. Musí to být nějaká stará šarže, divím se, že to ještě účinkovalo. Naposledy jsem se.

„K věci, k věci,“ přerušil jej nadřízený.

„No, myslím, že si můžeme k Formánkovi zajet. Je to celkem jasné. A vesnice se uklidní.“

● ● ●

Děda Formánek seděl na pryčně a zpytoval svědomí. „Tak já se tady trápím, a oni na to přijdou během jednoho dne. Ostuda po celé dědině až do konce života a chlapi v hospodě... A jediný viník jsem zase jenom já, jako vždycky. Už nebožka to vždycky říkala – za všechno může ta moje hloupá šetřivost. Kdybych si místo toho starého jedu koupil něco modernějšího. Ta plechovka s jedem na krysy ležela na polici snad dvacet let. Už ani nevím, pro co jsem se tam natáhl, zavadil o ni a shodil ji na zem. Jako na potvoru se otevřela. To musela taky sezobnout všechno co našla, slepice jedna pitomá. A nakonec je to kvůli

těm pisálkům a televizi. Tu hysterii z ptačí chřipky si stejně jenom vymysleli. Kam já si teď budu chodit pro své každodenní vajíčko.

František Uher

ÚČEL SVĚTÍ PROSTŘEDKY

Někdy připomíná noc kouzelnici, jindy je nekonečná jako bolest. Jak pro koho, jak kdy. Letní noci jsou kratičké, koncem srpna však již nabírají podzimní parametry.

Jako ta úterní, šestadvacátého dne toho měsíce, uzavírající téměř tropický den. Bezvětrná, pokojná a klidná, teplotně stále inklinující k odcházejícímu létu.

Noc plná šalby. Ostatně, jako každá jiná.

Sotva do města vstoupila tma, vyrušil ho od studené staromládenec-ké večere.

Telefon, kdo jiný. Pevná linka.

Radim Hasil rychle spolkl sousto, zvedl sluchátko a ohlásil se neutrálním „prosím.“

„Dneska o půlnoci! Na parkovišti za kotelnou!“

mlčel.

„Jsi tam? Slyšíš?“

Udělal „hm.“

„Přesně o půlnoci! Přijed' sám! A žádný podraz! Jinak si někdo podá tu tvou holku!“

Cvak, konec, pravidelný tón. Spojení bylo přerušeno. Klasický telefonický omyl. Jenom že si Vašík nedomlouval rande s Mařkou a sluchátko náhodou zvedl soukromý vyšetřovatel. Privátní očko. Jak je ctěná libost. Chtěl to nechat plavat, nehas, co tě nepálí. Potom ho napadlo, že by omylem vyslechnutý dialog možná zajímal někoho na kriminálce nebo v útvaru pro boj s organizovaným zločinem. Jenomže by se mu asi vysmáli, profesionálové byli nakloněni tendenci činnost soukromých oček zlehčovat a podceňovat. Proto si přísloví poopravil: Nehlas, co tě nepálí!

Na obrazovce sděloval posluchačům nesmysly muž, který jako politik ovládal pouze tenisovou raketu a golfové hole. Podle některých nepříliš dovedně. Byl rázně umlčen, stačilo stisknout jedno tlačítko. Kéž by to šlo stejně jednoduše i ve skutečném životě! Pouzdro s pistolí a lehká bunda doplnily výbavu, s níž opustil byt. Nedalo mu to. Byl přece soukromé očko.

Kotelen stálo ve městě několik. Nějaká ta větší či menší parkovací plocha ležela u každé, ale pouze za zrušenou kotelnou mezi nedávno

otevřeným obchvatem a Jilmovou ulicí, z větší části kryté kravinami a březovým hájkem, zůstalo kdysi hojně využívané rozlehlé parkoviště, které obchvat odřízl od obchodního centra se supermarkety. Parkoviště za zrušenou kotelnou se jevilo jako ideální prostředí pro setkání, jemuž nemusely přihlížet desítky svědků. Jakož i pro všeliké triky, úskoky, podrazy, vydírání a vyrovnávání účtů.

Jilmová ulice patřila k nejdelším ve městě, od světly řízené křižovatký ke kotelně na samém konci měřila hodně přes kilometr. Někde uprostřed stál dvouposchodový dům lékaře, který měl v prvním patře ordinaci a v přízemní pronajímal denní bar, celoročně protahující den do dvaadvacáté hodiny. Tak trochu zapadák. Policie ho měla na mušce a soukromé očko se mu také někdy nemohlo vyhnout, nebylo mu souzeno jednat pouze s lidmi čistými jako čerstvě napadlý sníh. K personálu patřila žena obdařená relativně důvěryhodným vzhledem, proradnou povahou a mimořádnou chamtivostí. Ke cti jí sloužila skutečnost, že nepodváděla a její informace vždy seděly. Říkali jí Mátá, protože se jmenovala Peprná. Málokdo věděl, že v jejím občanském průkazu stojí Marta. R se zkrátka vypařilo, sama ho nikdy nezdůrazňovala. Na rozdíl od poprsí, které dosahovalo výjimečných parametrů a tvořilo ekvivalent mezi příjemným posezením a vysokými zisky pana doktora, provozovatele baru. Mátá ovšem v nepravidelných intervalech propadla náhlým milostným vznětům, dávala vale baru a někdy i městu, pokaždé však rychle vystřízlivěla, pokorně se vracela a byla ochotně přijímána, protože za její nepřítomnosti povážlivě klesala tržba.

Zaparkoval o dům dříve a došel ke vchodu. V baru se svítilo, dovnitř však neviděl, bránily tomu žaluzie spuštěné na okně i na dveřích. Návštěvníkům to vyhovovalo, nestáli o pozornost veřejnosti.

Vstoupil a pocítil zklamání. Následně si však pomyslel „*nevadí*,“ stejně nemohl na Mátu vyrukovat s pravdou, vlastně ani nebylo s čím, jenom by ji oťuknul, protože stále měla spolehlivý přehled o dění v okolí. Za barem stála nakrátko ostříhaná vysoká žena s pozornýma zelenýma očima, které připomínaly tůňku. V rohu za barem seděl vousatý kytarista. Něco mezi lepším bezdomovcem a zastydlým beatnikem. Vlasy spadající do poloviny zad měl v týle stažené gumičkou. Sandály si obul naboso a ve vestě z vepřovice se možná cítil jako ve své kůži. Nedbal o příchodzího, možná nedbal o celý svět, skláněl se nad kytarou a hrál. Hrát uměl, to zase ano. Stará kubánská píseň voněla nekonečnými prostorami oceánu, laskajícího pokojný břeh, oceánu, do něhož někde daleko zapadá melancholicky ohnivý kruh slunce a pobřeží je provoněné třtinovým rumem.

Vysoukal se na vysokou sedačku u baru. „Mátá tady není?“

„Některým ženám se lichotí přirovnáním ke krutám, ale existují ještě hloupější ženské,“ pronesla barmanka upjatě, jako kdyby s Mátou neměla dobrou vůli.

„Nevěra je ženského rodu,“ řekl. „Kdo za ní vězí?“

„U chlapů je to vždycky nějaká ženská,“ pronesla barmanka, živá reklama na kosmetiku, ve vzduchu visela jemná nasládlá vůně jako krásná vzpomínka na něco, co se nikdy nevrací. Lahodná jemná vůně třtinového rumu to však nebyla.

„U žen někdy také,“ řekl.

„Takže Mátu znáte i z odvrácené strany,“ pravila. Zblízka se dalo rozpoznat, že patří k mladým ženám, které vyhazují jmění za drahou kosmetiku, kterou nepotřebují, zatímco ženy, které by ji potřebovaly, na ni nemají peníze. Ale možná klamalo sporé osvětlení nebo nebyla tak mladá, jak se pokoušela působit. „Co si dáte?“

„Tonik s ledem a plátkem citrónu.“

„Tonik s ledem a plátkem citrónu,“ opakovala si, aby objednávku nezapomněla, sáhla po sklence a z chladicího boxu vytáhla lahvičku toniku. „Proč Mátu hledáte?“

„Sháním jednoho, který sem chodíval,“ poznamenal, protože něco říci musel. „Na plánu města nemůžu najít Potoční ulici.“

„Tak žádný známý, který sem chodíval? Potoční je doprava, na nejbližším rohu zase doprava, asi po dvaceti metrech stojí růžový dům. Tam bydlí. Ale chodí chýry, že je náměsíčná! Potom jí věřte!“

„Kdo je náměsíčný?“

„Ta astroložka! Každý den má fotku v novinách. V inzerátech! Ale to jistě víte! Mohl jste se vyjádřit rovnou a nevěšet mi na nos bulíky!“

I nevyčtené slovo dělá muže. Mlčel tak trochu dotčeně. Dopil a zaplatil, zatímco kytarista hrál stále stejnou melodii, jako kdyby mu učarovala nebo znamenala smluvené znamení.

„Říkáte doprava a zase doprava? Růžový dům?“

Přikývla a výraz tváře prozrazoval, že to u ní prohrál na celé čáře. Nevadilo mu to, jsou prohry, které ochraňují před komplikacemi, a jsou ostudná vítězství, která dělají z člověka hlupáka.

Nablízku parkovalo jen několik vozů. Došel na roh. Za ním stál mercedes s neprůhlednými skly. Růžový dům našel, dokonce i astroložčin zvonek, u něhož stálo časové vymezení poskytovaných služeb: 08.00-20.00. A pod tím: *V jinou denní dobu s příplatkem!* Podnikává to astroložka možná za noci četla přímo z hvězd, balancujíc na hřebenech střech.

Postál ve výklenku a ze zvyku opatrně vyhlédl. Nikdo ho nesledoval. Oklikou se dostal na dohled parkoviště za kotelnou. Pokud mohl posoudit, bylo prázdné. Jak také jinak! Odstavit tam pojízdný vůz zna-

menalo velkou pravděpodobnost, že se s ním majitel víckrát nesetká nebo si nějaký dobroděj vypůjčí kola. Vyčkával.

Občas disciplinovaně projelo auto a aby provoz nepůsobil nudně, přehnaly se také dva motocyklisté na děsivě rámusících strojích, uhánějící na plný plyn vstříc svému tragickému osudu, s takovým způsobem jízdy neměli valnou šanci dožít se vánočních svátků. Natož důchodového věku. Při nezměrném štěstí snad na invalidních vozících. Loudavě projel světlý citroen. Po pauze šlapal na kole bez osvětlení muž v klobouku, prozpěvoval si, slovům však nebylo rozumět a melodie přecházela do mnoha jiných. Jako sentimentální závan automobilové minulosti projel téměř krokem fiat šestistovka, v úrovni vjezdu na parkoviště ho předjel světlý citroen.

Hleďme, hleďme, pomyslel si, a protože měl dobrý zrak, zapsal si jeho espézetku. Do paměti, také mu dosud sloužila.

Když citroen projel potřetí, náhoda se dala vyškrtnout jako nevhodný element.

Opustil stanoviště, kryt živým plotem se dostal k silnici, přeběhl ji a zarostlou plochou, kterou celé roky nikdo neposekal, dospěl k březovému hájku. Parkoviště bylo prázdné. Našel vhodný úkryt skýtající výhled i možnost rychlého, nenápadného ústupu. Nezamýšlel rozpoutat přestřelku, natož manévry, přesto se ujistil, že dostane pistoli snadno z pouzdra. Jednalo se spíš o rutinní profesionální grif.

Každá hodina má šedesát minut, ale některá je zpropadeně dlouhá.

Někde na druhé straně parkoviště se ozvalo zapraskání, potom zvuk, jako když někdo násilně dusí zakašlání. V nočním tichu hovoří i příroda. Stromy, keře, zvířata, ptáci. Vydávají zvuky k nerozeznání shodné od těch, způsobených lidmi. V naprostém bezvětrí se nepohnul lísteček, také provoz na silnici téměř ustal a světlý citroen se již neukázal.

Klidnou hladinu noci zčeřil policejní vůz, opouštěl město s plnou parádou, krátce po něm se kolem mihla kvílející žlutá sanitka s červenými výstražnými světly a modře blikajícím majákem. Za pár minut se vracela k centru.

Krčít se ve vysoké trávě mezi břízkami neznamenal právě vytříbenou kratochvíli, do levé nohy ho chytila křeč. Opatrně se postavil. Tak, aby zcela splýnul s kmenem břízy. Došlápl na patu, snažil se křeč rozehnat a vyčítal si, že nezůstal doma, co tě nepálí, nehas. Nebo ohlas a dej si dvacet. I to mu blesklo myšlenkami, ale stále hloubal na tím, co ho přimělo k nočnímu dobrodružství, které se mohlo ukázat stejně zbytečné jako nebezpečné. Stává se, že člověk teprve na konečné pozná, že špěl po trati, která nikam nevede. Hlas v telefonu mu ovšem zněl povědomě, jenom si k němu nedokázal vybavit správného člověka.

Vhodnou tvář.

Místo a dobu někdejšího setkání.

Okolnosti.

Kolem parkoviště se přehnal velký osobní vůz, spíš přeplný než plně obsazený, dalo se rozeznat snad šest hlav a mohlo jich být víc, otevřenými okny doprovázel hlučný vodopád dýchavičného motoru rámus, rachot a umělé hřmění, zběsilá kakofonie zvuků, takové to *bum bum bum bum*, které nějaká ta chudší mysl označovala za hudbu, a když trvala delší dobu, dokonce za koncert.

Zase se rozhostilo ticho. V civilizovaném světě vzácné a přece sveřepé, úpěnlivé, svárlivé, hroživé, připravené reagovat na sebemenší podnět. Záleželo na podmínkách, na prostředí. Kratičké ticho uprostřed města má zcela jinou dimenzi než ticho v hlubokém lese. Než ticho na opuštěném parkovišti za zrušenou kotelnou, které se má stát místem půlnočního setkání dvou lidí, kteří si sotva padnou do náruče.

Konečně, setkání se mohou zúčastnit celé družiny ke všemu odhodlaných harcovníků, nechat se doprovázet osobními strážci patřilo v určitých kruzích k bontonu. Za starých dob se k jednání vysílali poslové, v současnosti se rovnou posílalo vojsko.

Kolem parkoviště projelo taxi. Prázdné, spěchající, jak už to vozy taxislužby mají ve zvyku, čas jsou peníze.

Taxislužba!

Ta myšlenka rozsvítila v paměti maják. Hasil si rázem k nebezpečně znějícímu hlasu vybavil tvář nebezpečného muže. Je to on – protože měl za sebou několik životních karambolů a jeho rejstřík trestů se neskvěl panenskou neposkvrněností, stala se majitelkou taxislužby věrná, trpělivá a přičinlivá životní družka. Nedávno se přestěhovali do renovovaného domu obehnaného nezvykle vysokou zdí a zajištěného nejmodernějším bezpečnostním systémem. Nikoli z ryzí marnivosti, ve městě zuřila válka taxikářů. Nejprve tři firmy zlikvidovali konkurenci vlků samotářů, kteří jezdili na vlastní riziko, potom rozpoutaly boj o pasažéry mezi sebou a podle posledních zvěstí to vypadalo, že Taxislužba Čeledová spolkuje taxislužbu Urbanec, které docházely finanční prostředky na obnovu vozového parku, to znamená začátek konce každé autodopravy. Nejen taxislužby. Na spadnutí byl lýtý souboj s třetím králem, s černým vzadu.

Čeleda, Jan Čeleda, tak se jmenoval muž, který se dopustil nedopatření, dovolal se na nesprávné číslo a spustil, aniž by získal jistotu, s kým mluví. Patrně chtěl mít navrch, vystupovat autoritativně, neústupně. Stejně neústupně, jako postupovali ti, kteří devastovali vozy osamělých vlků, dokonce způsobili dosud neobjasněnou smrt srdnatého taxikáře, který se postavil na odpor. Byla hlášena i neohlášena další poranění, postižení kličkovali, sváděli vinu na neznámé pachatele, na

ukrajinsky mluvícího násilníka, chlapa lamželezo se zakrytým obličejem převlečeného za ženu, na asijskou komunitu nebo holohlavé grázly, dokažte, že si vymýšleli, zatmívali, klamali, když jim strach nedovolil ukázat správným směrem.

Taxislužby představovaly nejlepší důkaz, že vychvalovanou ruku trhu nahradil dravčí spár. A ti, kteří by tomu měli učinit přítrž, jenom předstírali snahu, slušnější neprozřetelně marnili čas záchranou zbořených mostů. Po městě kolovaly různé, většinou značně pohnuté zvěsti. Lidové podání vždycky přibarvuje, skutečnost bývá odlišná a převážně podstatně horší.

Jako privátní očko přišel Hasil do styku s policisty a ti něco málo utrousili z toho mála, které znali, řadovým policistům se podrobně rešerše neposkytují.

Od centra se blížil tiše předoucí rozměrný vůz. Zpomalil, odbočil, vjel na parkoviště, velkým obloukem prosvítil reflektory okolí a zastavil tak, aby mohl vyjet prostředkem drolicí se asfaltové plochy, z níž již vyrůstaly trsy trávy.

Reflektory zhasly, nastalo ticho.

Do půlnoci zbývaly tři minuty.

Nedalo se rozeznat, kolik lidí sedí uvnitř. Nejméně jeden člověk, protože auta sama nejezdí, ale kdo se vypraví sám na půlnoční schůzku v opuštěném prostoru?

Privátní očka se vyznají, znají mentalitu darebáků. Napadlo ho, že nejednal právě prozíravě. Hloupí Honzové si berou na cesty buchtu, chytří neprůstřelnou vestu. Na tu při odchodu z domova nepomyslel, nějaká ta maková buchtu by mu však přišla vhod, pociťoval hlad a nemohl ho zahnat obvyklým náhradním způsobem, cigaretou.

Od města přijíždělo další auto. Reflektory dvakrát spiklenecky blikly, blinkr naznačil odbočení, na parkoviště vjel vůz s charakteristickými obrysy jihokorejských značek, ale mýlit se je lidské, soukromé očko by na výrobce nevsadilo.

Vůz zastavil zhruba dvacet metrů od svého temného předchůdce, světla zhasla, motor se odmlčel.

Zase nastalo ticho. Hluboké, jakoby bezedné, varovné.

Potom zcela nehlučně sjela skla většího vozu a obě okna dštila oheň, doprovázený divokou disharmonií palby. Početné projektily tříštily sklo, provrtávaly plech, ničily pneumatiky, postižený vůz zřetelně klesl a mírně se naklonil.

Trvalo to snad deset, patnáct vteřin.

Možná méně.

Z velkého vozu vyskočila temná postava a obezřetně se blížila ke zničenému autu. Rázně otevřela dveře a uskočila jako uštknutá chřestý-

šem, na asfalt bezvládně vypadl člověk. Postava nedbala, naklonila se do vozu, vztyčila se s malou diplomatkou v ruce, otevřela ji, nahlédla.

„Mám to!“

Potom se sklonil nad nehybným mužem.

„Je po něm?“ ozval se neurvalý hlas.

Chvilku to trvalo, než se ozvalo nepříteli přesvědčivé přitakání.

Padl nekompromisní příkaz, vyzývající k ráni z milosti. Ale spíš k ráni pro jistotu, mrtví nežalují, nevypovídají, nestěžují si, neobjasňují, nemohou svědčit.

Soukromé očko se pohnulo. Spíš bezděčně, ten člověk přece nemusel být mrtvý! Nemohl mu pomoci jinak, než střelbou do vzduchu. Vylekat útočníky, způsobit paniku.

Ruku s pistolí pozvednout nestačil.

Ještě ucítil nezřetelnou nasládlou vůni, potom se mu zajiskřilo před očima, jako kdyby se rozsvítla silná světla, podvědomě zaznamenal pohyb za svými zády a už se jen propadal do nirvány bezvědomí.

Na parkovišti padlo ještě několik výstřelů, ale ty již nevnímal. Stejně tak netušil, že se parkoviště změnilo v jakousi ze všech stran ozářenou cirkusovou arénu a ze všech stran se blížily zakuklené postavy s nápisem POLICIE na zádech. Velký vůz vyrazil jako dostihový kůň pobídnutý ostruhami, pasažéři se pokusili prostřílet a povedlo se jim, jejich palebná síla muže zákona zaskočila. Za ostrou zatáčkou na okraji lesa postavil řidič vůz napříč vozovky a utekl, zanechav na zadním sedadle mrtvého partnera. Pronásledovatelé nestačili včas zabrzdit, dva muži utrpěli zranění a oba vozy byly po technických expertízách vyřazeny z vozového parku.

Policejní zásah na parkovišti za kotelnou proběhl rozhodně a nekompromisně. Nikoli s plným zdarem. Zůstávalo otázkou, zda nezačal s kratším zpožděním, zda nebylo možno zachránit muže z jihokorejského vozu, zda se nedalo zabránit prvnímu výstřelu. Protože jakmile se začne střílet, obětí na životě či aspoň na zdraví se nedá zabránit.

O pečlivé přípravě zásahu svědčila skutečnost, že se bezvědomému soukromému očku neprodleně věnoval lékař, a když zjistil, že náhodný pacient patrně vyvázl jen s otřesem mozku a pohmožděnou krční páteří, obrátil se k nablízku ležícímu vousatému pačesatému muži, ležícímu s očima upřenýma k bezhvězdné obloze. Kytaru vyměnil za kratičkým samopal a bylo evidentní, že už nikoho nepotěší starou kubánskou písni, dokonce ani žádnou jinou. S kulatým otvorem uprostřed čela bylo takové počínání nad lidské možnosti.

Řidiče jihokorejského vozu, jinak majitele nejmenší taxikářské firmy ve městě, odvezl vrtulník do nemocnice. Muž však měl však smůlu,

v jeho těle uvízlo sedm kulí jako v Sarajevu, s takovým množstvím kovu v útrobách se tango netančí. Zemřel před přistáním ve vyznačeném terči na střeše chirurgického pavilonu.

Jan Čeleda a jeho podnikavá žena měli absolutní alibi, od sedmé večerní seděli s několika přáteli v nočním podniku vyhlášeném dokonalou obsluhou, horentními cenami a možností získat na zbytek noci společnosti stejně půvabnou a vstřícnou jako drahou. Aby zaryté feministky nelkaly, podnik disponoval urostlým manekýnem s dokonalým vystupováním. Čeledovi oslavovali patnácté výročí založení taxislužby.

Příštího jitra se ve městě zřetelně nedostávalo taxíků. Jezdila pouze jedna firma, třetí vzadu, černý král. Majitel firmy, vyslechnuv zprávu o tragické půlnoční události, projevil upřímný zájem o osud všech účastníků, vyslovil politování a zároveň pocíťoval uspokojení nad skutečností, že mezi zesnulými byl i vousatý kytarista, napůl bezdomovec, napůl zastydlý beatnik, ve skutečnosti drahý nájemný vrah, přicestovavší na rodnou hroudu z daleké Kalábrie, která se mu stala druhým domovem. Jeho posláním bylo završit mazaně osnované intriky a rozbroje mezi konkurenty, odstranit hlavní osoby konkurenčních firem, vyklidit pole bezkonfliktnímu výnosnému podnikání.

Podle závěru vyšetřování umlčel kytaristu výstřel z prchajícího temného vozu. Protože projektil pronikl hlavou a nepodařilo se ho najít, nedala se spolehlivě stanovit vražedná zbraň. A zbraní té noci zabavila policie pěknou hromádku. Tak do menší války o hraniční mez, marnivě rozpoutanou mezi dvěma miniaturními zemičkami.

Jen prchajícího muže nedostihli, služební pes protáhl doprovod temným lesem na jiné parkoviště, nacházející se u rozlehlého rybníka, obklopeného rekreačními objekty, chatami, půjčovnami loděk a kempy. Tam se stopa ztratila.

Mnohé se událo se zpožděním, vyšetřování události s kanonádou, mrtvými a značnou částkou v eurobankovkách se nedalo utajit, ale ani uzavřít během dne. Lidé na sebe zajisté střilet neměli, to nebylo zdvořilé. Také najímání profesionálních zabijáků se neslučovalo se zásadami občanského soužití, ale padělaná eura, to přesahovalo všechny meze, na to přijeli i zahraniční experti. Jednalo o neobyčejně zdařilé, doposud ojediněle zachycené padělky.

Soukromé očko čekalo hromobití, stalo se jediným věrohodným svědkem nepříliš úspěšného zásahu, a to se nepromíjí. Vyšetřovatelé neznali hlavních aktérů, jejich národnost a státní příslušnost. Mrtví nemluví a živí, kteří promluvit mohli, zaujímali neutrální postoj, jakoby se té noci vylíhli z vajíček a neměli o žádných nepravostech tušení.

Kdepak spory mezi taxislužbami a taxikáři! To přece byli nejlepší kamarádi!

Veřejné tajemství je to, co všichni vědí, ale co nikdo nemůže dokázat. Dva se prali a třetí se smál. Majitelka Taxislužby Čeledová a její manžel měli důvod ke spokojenosti, ačkoli se tvářili málem jako truchlící příbuzní.

Soukromé očko se zotavovalo.

Jednoho dopoledne stanul vedle jeho lůžka muž středního věku, poněkud mdlého vzezření, loudavých pohybů a pobledlého obličeje, jemuž dominovaly vševidoucí oči, které už nemohlo nic překvapit. Působil jako životem unavený neúspěšný podnikatel, který byl dlužen, kam oko pohlédlo.

„Pěkně vítám,“ řeklo soukromé očko, muž téměř středního věku, již bez obvodu kolem hlavy, ale zrovna napojený na kapačku. Z pobledlého obličeje hleděly oči, které již mnohé viděly, s ledasčím se nedokázaly smířit, smířily se však s tím, že to už lepší nebude. „Eso místní kriminálky osobně!“

„A koho jste čekal? Delegaci s děkovným dopisem a kyticí?“

„Za vším je třeba vidět člověka. Zejména za lumpárnami. Odvážné slovo dveře neotevře, musí se nastavit krk.“ Soukromé očko se na lůžku zavrtělo, jak jen mu to kapačka dovolila. „Nepletl jsem se. Možná jsem viděl něco, co jsem vidět neměl, takže slavnostně prohlašuji, že jsem ve skutečnosti neviděl nic. Praštil mě kytarista, který večer brnkal v baru na Jilmové. Než mě vzal po hlavě heverem...“

„Pažbou samopalů,“ upřesnil kriminalista. „Zůstala na ní krev a chomáč vlasů.“

„Vida! Jak mě praštil, ucítil jsem vůni, kterou jsem cítil v baru. Tam zamořovala ovzduší nalíčená a navoněná servírka, nějaká nová, ještě jsem ji tam neviděl. Až v tom posledním okamžiku mě trklo, co jsem cítil!“

„Marihuanovou cigaretu,“ potvrdil kriminalista. „Ten pačesatý, jméno dosud neznáme, byl podle pitevní zprávy letitý narkoman a vybavil se slušnou zásobou. Ještě větší zabavili v jeho mercedesu, zaparkovaném kousek od baru. Jeho domovským přístavem je známá pražská půjčovna. Kytarista se na vás přilepil, jakmile jste vytáhl paty z baru. Měl odrovnat ty, kteří vzájemný konflikt přežijí, aby se třetí mohl radovat. Byl prostě něco jako pojistka. Konkurenční boje dostávají stále děsivější charakter.“

„A účel?“

„Světil prostředky.“

„Peníze?“

„Co jiného? Žádná konkurence, větší příjem. Byla snaha nasadit všem třem uzdu a možná by se to dokonce povedlo, pracovali na tom většinou přespolní, aby nedošlo k úniku informací. Jenomže se připravená akce zkomplikovala. Překážel jste tam!“

„Vědělo se, že překážím?“

„Nevím, co se vědělo a čemu byl ponechán volný průběh. Kdyby se vás pokusili zadržet, mohlo by se všechno zhatit. V pozadí té taxikářské války možná vězelo něco, o čem nemáme páru. Na rozpracování a průběhu případu taxislužeb jsem se nepodílel. Teď obratně vycouvali a hodili mi na stůl došetření nejasných okolností. Aby se neřeklo, že něco zanedbali nebo úmyslně zamazali. Neznáme totožnost hlavních aktérů. Cizinci, kteří si odskakují do ciziny přivydělat kanonádou, to je těžký chlebiček!“

„Do ciziny? To jako do Čech?“

„Pro takové stěhovavé ptáky jsme cizina.“

„Džungle.“

„Možná to tak viděli! Nebo přijížděli z džungle do džungle, tak to vidím já,“ připustil kriminalista impulzivně, nebyl skála, aby se od něho odráželo úplně všechno. Vzápětí se však pokusil drobné selhání napravit. „Divocha z džungle neudivují v civilizovaném světě atomové elektrárny a veřejné osvětlení, ale skutečnost, že tam také vychází a zapadá slunce.“

„Čeleda vyvázne?“

„Sedí. Dopustil se drobné chyby. Přes internet odeslal kytaristovi větší peníz.“

„Kam?“

„Na jeho účet ve švýcarské bance. Jméno majitele účtu zatím odmítají prozradit, ale prokázalo se, že patřil kytaristovi. Neptejte se, jak Čeledův kontakt s kytaristou odkryli. Neřekl bych vám to, i kdybych znal pravdu.“

„Než začala na parkovišti za kotelnou mela, projel kolem třikrát stejný citroen.“

„Havaroval. Řidič měl ověřit a ohlásit čistý vzduch. Prázdné parkoviště. Vzal si na tu projížd'ku slečnu, slečna byla k světu, odnesla to svodidla, památná lípa za nimi a citroen. Potom odnesli slečnu. Sanitka ji dopravila do nemocnice krátce před zahájením akce. Řidiče odvezli také, ale s tím nespěchali, hoši z pohřební služby odjeli s převozní rakví na druhý konec okresu, nějaká nešťastnice tam vyskočila z pátého poschodí.“

„Zatáhli mě do případu záměrně, nebo opravdu šlo o špatně vytučené číslo?“

„I domy sousedí,“ řekl kriminalista. „Vaše číslo sousedilo také. Proč ho Čeleda hledal v seznamu, na to se ho později určitě někdo zeptá. Aby měl jistotu, že jste s Čeledovým klanem netáhl za stejný konec provazu. Takže zatím – náhoda!“

„Ležím, zatím nesmím moc chodit, kytarista mě křísнул opravdu svědomitě, tak se chovám jako ukázněný pacient. Ale nemohou mi zatrhnout přemýšlení. Tak si kladu otázku. Vytočil moje číslo omylem, nepoznal to. Budiž, mohlo se přihodit. Ale jak stalo, že ten nešťastník přece přijel?“

„Nahrávali všechny Čeledovy hovory. I ten váš. Maličko ho prostříhali, odstranili vaše strohé prosím a neurčité hm, načež ho přehráli tomu, komu byl určený.“

„Mohli mě stopnout, abych nepřekážel.“

„Mohli,“ připustil kriminalista a byla to kormutlivá odpověď, měla váhu okovů a neslušelo se rozvádět ji do detailů.

Soukromé očko pochopilo, proč kriminalista přišel.

Kdo mlčí, není nebezpečný. Jedině snad sobě, ale to musel riskovat.

„Až vás doktoři dají do kupy, zastavte se, hodíme vaše povídání do spisu. Ještě pro úplnost... Poznal jste některého z těch šibalů?“

„Žádného. Pořádně jsem viděl pouze kytaristu. V baru. Na parkovišti byla tma.“

Kriminalista se zatvářil spokojeně. Možná chtěl případ brzy smést se stolu. Mohlo dojít k identifikaci mrtvých, trochu světla a vzruchu mohl vnést Čeleda, pokud nebude mít pádný důvod držet jazyk za zuby. Jestli nakonec vůbec stane před soudem. Patřil k lidem, kteří si neustále zajišťovali alibi. I na to, co neudělali.

Soukromé očko v rekonvalescenci skutečně mělo o čem přemýšlet. Nejasnosti ho dráždily ještě toho dne, když vykročil do světa zdánlivě zdravých. Doma bylo jako u snědeného krámu, ale doma je doma, spokojil se s čajem a sušenkami.

Krásné podzimní ráno mu nedalo, vypravil se do ulic. Do Jilmové došel krátce po desáté. Přesvědčil se, že jeho vůz zůstal tam, kde ho zanechal, všechna čtyři kola měla pneumatiky, nikdo nestál o státní poznávací značky ani zrcátka. Zkrátka, zázraky se děly ještě za prahem jednadvacátého století.

Denní bar lákal dokořán otevřenými dveřmi, na ulici bylo podstatně tepleji. Za pultem uváděla do chodu kávovar žena s mohutným poprsím. Máta Peprná, kdo jiný!

„Zdravím,“ zahalasil bodře a na poslední chvíli se zarazil, aby neplácl hloupost, už už řekl „tak jste se nám zase vrátila“ nebo podobnou nejapnost, která se jí mohla dotknout.

„Jak jde život?“

„Bez prodlevy,“ pravila a skoro uchváceně přihodila „ráda vás vidím,“ na většinu zákazníků to zabíralo. Obecně vzato, mnohem raději viděla zákaznice. Alespoň některé.

„Rád bych mluvil s jednou vaší kolegyní. Chodí nakrátko ostříhaná, má zelené oči a dost vyrostla.“

„Nechte si zajít chuť,“ nabádala náhle rozmrzele, jako kdyby ji nečekaně postihlo velké soužení. V šedé přiléhavé halence a s unaveným popelavým melírem na hlavě vypadala jako poraněná volavka.

„Olina měla minulý týden kremaci. Porazil ji nákladák.“

„Tady ve městě?“

„Blízko přehrady.“

„Blízko které přehrady?“

„Pastviny.“

„Co tam dělala?“

„Na to se mně policajti ptali také.“

Jan J. Vaněk

SKROMNOST JE PRÝ HEZKÁ VLASTNOST

Cesta nevedla nikam. Parádní elektronická navigace s velkým displejem a vybavená sexy ženským hlasem je vedla suverénně celou cestu – a přiměla je odbočit na lesní křižovatce do svěže zeleného mlází, po úzké asfaltce. Její začátek sice zdobila značka hlásající zákaz vjezdu, ale když se člověk odhodlává k vraždě, tak ho spáchaný dopravní přestupek moc nerozhází. Asfalt po kilometru skončil, nedlouho nato vyjeli z lesa, mezi pole a louky, které by už potřebovaly pokosit.

„Tamhle za tím hájkem už bude nejspíš ten rybník, čuchám vodu,“ prohodil August, jenž měl hlavu u navigačního přístroje a louskal místní názvy, jež na něm naskakovaly poněkud zmateně – jako by si přístroj trochu přestával být jistý, kde se vlastně ocitl.

„Jmenuje se Žabák,“ přečetl konečně. „To je ale jméno...“

„Pro rybník? Docela dobrý, ne?“ uchechtl se Kroužil za volantem. „Hlavně, že už tam budeme a vyřídíme to. Mám hlad a ta hospoda, co jsme kolem projeli asi před čtvrt hodinou, měla za vraty černou tabuli s jídelním lístkem jako Lovosice dlouhým...“

Kroužil se zjevně zasníl. K jídlu měl velmi vřelý vztah a už to na něm, upřímně řečeno, začínalo být trochu znát. Tloustl. Ale jako bouchač se ještě pořád živil dost dobře, šel z něj respekt, a o to běží především. Jako hlavní zaměstnání dělal vyhazovače v jednom bordelu, to chce hlavně figuru a vrahounský pohled. Ani snad nemusíte umět někoho doopravdy praštit, i když ani to není k zahození. Hlavně ale musíte vypadat, že byste dokázal zabít jednou ranou bejka a že by nebyla žádná sranda nějakou tu pecku od vás chytit. *Lidi dneska hodně dají na první dojem*, pomyslel si August.

S Kroužilem už dělali tuhle živnost ve dvou párkrát, ale že by se z nich stali kamarádi, to tedy ne. V téhle branži se kamarádství beztak moc nepěstuje. Člověk nikdy neví, jakou dostane zakázku příště, a bejvalej kámoš může zrovna dělat pro druhou stranu... To jsou pak komplikace, ne že ne. Rvát se s kamarádem, to zavání porážkou.

Silnička se změnila v polní cestu, výmolů přibývalo. Ještě že ten, jehož autem jeli a jenž se tak tiše a odevzdaně vezl vzadu v kufru, měl káru napůl terénní. Do skutečného terénu by se s ní August tedy nedral,

ale tady to ještě ušlo – a koneckonců, za volant se hned z kraje začátku vedral Kroužil, tak to teď byla hlavně jeho starost. Jestli zdárně dojedou... Ale Augustovi se už jejich směřování přestávalo líbit – a když projeli hlubokým úvozem, jehož oba břehy porostla navíc bujná šípková křoviska, a vyhoupli se zas nahoru na kopeček, shledali, že jsou dočista v hajzlu. Cesta končila! Sice na hrázi rybníka, porostlé mohutnými duby – ale rybník na svém místě nebyl. Místo něj jen rozlehlá prohlubeň pokrytá vyschlým bahnem. Jen sem tam nějaká louže ještě naznačovala, že tu voda fakt bývala. Ale není, není.

„A kurva,“ pronesl Kroužil a hamtl na brzdu, auták zastavil na fleku a jimi to hodilo dopředu, jak nebyli připoutaní.

Jen ten vzadu se choval docela tichounce, jak mu nakázali hned při nakládání. Lidi uvěří leccemu. Tenhle třeba slibu, že jestli bude držet hubu, přežije.

Chvíli se hádali, kdo ten blběj rybník vybral jako vhodné místo k popravě a následnému uložení mrtvoly, samozřejmě, jeden to házel na druhého. Ale pak jim došlo, že když už jsou na místě a rybník nikoli, měli by nekecat a najít náhradní řešení. Protože jezdit jen tak krajinou další hodinu či dvě a hledat rybník, který nevyschnul, zvyšuje míru rizika nad únosnou mez – a za to nejsou placeni. Honorář – nic moc! – odpovídal tomu, co měli s dotyčným mužem v kufru provést, ale nešlo o sumu nikterak horentní. Zvláště, když se o ni dělili dva...

„Jestli dobře vidím, tamhle v té zátočině stojí cosi jako buldozer,“ řekl August, clone si oči před prudkým ranním sluncem.

Minula teprve devátá, ale dost začínalo připékat a ve skleníku kabiny teplota nepříjemně vzrůstala, jak Kroužil prve vypnul motor a tím pádem přestala foukat klimatizace.

„Buldozer, jo,“ zavrčel Kroužil, který se hádal docela rád a navíc se nemohl zbavit pocitu, že je v právu, že ten blběj rybník našel na mapě August. „A co s blbým buldozerem?“

„Když ho nastartujeme, vyhrábneme na dně zátoky jámu, uložíme do ní toho moulu a zase přihneme. Je sobota, do pondělka se jíl slehne a nikdo už tam jakživ vrtat nebude. To mi připadá dokonce lepší, než ho jen tak mrsknout do vody se zátěží kolem pasu.“

Kroužil musel uznat, že na Augustově nápadu něco bude.

Zbýval ovšem problém, kterak zabahněnou velkou mašinu natočit.

„Na vojně jsem na buldozeru jezdil, sloužil jsem u ženistů,“ prozradil August. „Snad ten křáp nahodím! Zajed do stínu, nebo se tu upečeme. Pak vytáhneme toho vola z kufru – a ty ho pohlídáš, než mu já připravím hrobeček. A před polednem můžeme sedět na obídku v té hospodě, co sis vyhlídnul.“

Zmínka o obědě Kroužila potěšila. Měl hlad už teď, ale už jen samotná perspektiva, že se jednou nají, mu zvedala náladu. Je to holt prostáček, uvědomil si August soucitně a otevřel dvířka vozu. Venku bylo o hodně víc než uvnitř a k polednímu bude zase pařák.

„Dáme toho nazdárka na vzduch, ať si naposled užije a rozhlídne se po kraji,“ oznámil August a vydal se kolem vozu, dozadu.

Tráva na hrázi byla ovadlá, už několik dní nepadla kapka. Ptáci nezpívali, jen bzučení hmyzu čeřilo vzduch – a někde daleko se ozývalo klinkání kostelního zvonu. V tuhle dobu? Buď zvoní na mši, anebo umíráček. Vhodný doprovod.

August otevřel zadní dveře, zvedl přepážku. Muž, ležící na černém polstrování, se ani nehnul. Když ho omráčili a pečlivě mu spoutali ruce a nohy, zabalili ho do velkého igelitového pytle, který stáhli drátem. Aby nenadělal, kdo by pak po něm uklízel? A pak, když se probral a začal žadonit a protestovat, šoupli na něj pytel ještě jeden. Ale pro změnu od hlavy k nohám. A zase drát. Chvilí se mrskal, pak se zklidnil. Chtěl prostě přežít, a tak mu to přislíbili. Koneckonců, každý přece dneska lže.

„Vstáváme, šéfe,“ zacloumal chlápem August.

Jenže muž v kufru se ani nehnul. August pojal neblahé podezření. Začal spěšně odmotávat vázací drát. Pak stáhl horní černý igelitový pytel...

„Hele, vole, pojď sem, máme průser,“ zavolal na Kroužila, jenž už taky vylezl, ale jen tak se opodál protahoval.

„Co se děje?“ opáčil Kroužil zvědavě.

„Mám dojem, že ten dotyčný je po smrti,“ řekl August.

„Že by?“

Kroužil přišel blíž, pak společnými silami odmotali zbytek drátu a svého nedobrovolného pasažéra povytáhli na světlo.

„No ba,“ ucedil znalecky Kroužil. „Tak von se nám udusil!“

Chvilí stáli nad mrtvolou a vyhlíželi skoro dojatě. Ne, že by chlapa neměli zabít, ale podle plánu se měl v rybníce utopit. A teď tohle. Pokyny se mají dodržovat, říkal šéf.

„Hele, ono je to vlastně to samý,“ usoudil poté znalecky Kroužil. „Utopit, udusit – to je jedna smrt. Prostě ti dojde kyslík, ne? Akorát, že teď se s ním budeme muset tahat – a kdyby ještě dejchal, došel by k vodě po svejch.“

„Žádná voda tu přece není,“ připomněl mu August.

„No vidíš,“ kývl Kroužil. „Tak k tý díře, co ji pro něj vyhrabeš na dně tím buldozerem. Já ho po hrázi přivezu co nejbliž. Byl těžkej i za živa, a teď to bude horší. Mrtvolý hrozně ztěžknou. Živá váha, mrtvá váha, to je rozdíl...“

August otevřel ústa, že něco proneše, ale pak mávnul rukou a vydal se do stínu – a potom po hrázi k té vyschlé zátočině s buldozerem.

Krátce před polednem už opravdu seděli v stinné zahradě té hospody, již vyhlédl Kroužil cestou tam, a měli se náramně dobře, kuchař vařit uměl a taky pivo točili jako křen. August teprve u stolu pochopil, proč mu při odjezdu od vypuštěného rybníka Kroužil velkoryse přenechal volant. Měl žízeň a těšil se na žejdlík, tak nadhodil, že by si August měl taky užít řízení té parádní káry... Ted August s ledovou tváří cumlal mattonku a říkal si, že Kroužil přece jen není takový blb, jak se o něm obecně soudilo. Sál už třetí plzeň a tvářil se blaženě.

Podle instrukcí, jež jim dal šéf, měli auto shodit někde do rybníka, hezky stranou, ale ne do toho, kam uloží mrtvolu.

Aspoň o sto kilometrů jinde! Ale teď se jim s ním nechtělo loučit, třebaže v okresním městě, asi čtvrt hodiny jízdy od hospůdky, nechali na parkovišti svoje auto, jež měli vyzvednout a jímž se pak po utopení osířelé káry měli vrátit do Prahy.

„Lexus, to je luxus,“ broukl Kroužil zasněně.

„Jestli by ses neměl živit jako reklamní textař,“ poznamenal August sarkasticky, jenže Kroužil to vzal vážně.

„Myslíš? To by mě docela bavilo,“ rozzářil se.

Přece jen je to blbec, pomyslel si spokojeně August a nedodal nic. S myšlenkou, že by mohli ten parádní auták radši někde prodat a o prachy se šábnout, přišel taky Kroužil. *Blbina*, usoudil August, *to se nutně provalí*.

Ale potom si představil, že kdyby tu parádu prodali i hodně lacino, mohla by každému hodit tak čtvrt melounu... Byla skoro nová a měli k ní papíry! Kdo ji vyveze někam do Polska nebo na Ukrajinu, shrábne meloun, půldruhého...

„Poptat se můžeme,“ připustil. „Za poptání nic nedáme.“

Zatím přece ten auták nikdo nepostrádá – a nebude, dokud nezačne nikomu chybět ten zadušený chlápek, co ho tak hezky pochoval. *Skoro křesťanský*, pochválil sám sebe. A že to byla nechutná práce, aby se rychleji rozkládal, vytáhli ho z igelitu a při té příležitosti shledali, že se před smrtí v pytli nepěkně podělal a poblil – a smrděl tudíž jako chemička Lovosice. A navzdory tomu ho pak August hezky přihrnul hlínou a vahou buldozeru místo posledního odpočinku hezky udusal. Ani až rybník zas napustí vodou, nevyplave, leží metr pode dnem. Má to tam hezký a navěky. A když vypnul August motor té mašiny, chvíli tam postál a snad se i pomodlil. Nic o tom mužském nevěděl, to je taky mnohem lepší, když máte někoho sejmout a uklidit. Ale byl to přece člověk a zasloužil si úctu.

Kroužil se tvářil povzneseně a okázale nad tím prodlením u buldozeru vrtěl hlavou. Ale Kroužil je holt vůl.

„Myslíš v Praze, anebo někde cestou?“ prohodil, když zaplatili a šli zaplněnou zahrádkou pomalu k autu.

Byla sobota, samý výletník, říkal si August závistivě. Těšil se na dovolenou, ale ještě nevěděl, jak s ní naloží. Žil sám a rozhodoval se na poslední chvíli.

„Mám jednoho známýho, Jugoše,“ pokrčil rameny Kroužil. „Chodí k nám do podniku za kurvama. Má ho prej jako bejk – a kšeftuje s autákama.“

August prohlásil, že sice netuší, kterak taková anatomická přednost souvisí s úspěchy v obchodě s ojetinami, ale zkusit by se to mohlo. Kroužil tedy vytáhl mobil, v usmoleném notýsku po troše úsilí našel číslo – a zavolał. Navzdory časněmu sobotnímu odpoledni se pašerák ozval neprodleně. A o transakci projevil neobyčejně živý zájem.

„Za hodinu se sejdem v Průhonicích, na parkovišti u zámku,“ oznámil vítězoslavně Kroužil.

A za dvě hodiny už byli oba v balíku a každý extra. Jugoš nosil hoto-vost v tlustém paklíku při sobě a Lexus změnil držitele raz dva. A Kroužil s Augustem už tím pádem neviděli žádný důvod setrvávat bok po boku. Jejich společná mise skončila, teď se vydali každý svou cestou. Dragan, tak si Jugoš říkal, je vysadil u koně na Václaváku. Zubil se od ucha k uchu, asi je vzal na hůl, ale oni byli taky spokojeni. Nemít ráno nic a odpoledne vlastnit tři sta tisíc, to je rozdíl. Na zahra-baného moulu už šťastně zapomněli. Koneckonců, neměli ani pocit nějakého provinění, neřku-li výčitky. Tím, že se udusil sám, sňal z nich všechnu tíhu. Oni ho přece nezabili, umřel sám od sebe. Smolař.

Když August dorazil domů, byly čtyři pryč. Dobrý čas dát si dvacet. Vstával přece časně, před šestou, Kroužil pro něj přijel o půl sedmé nenápadným focusem. Nechali ho o tři ulice dál, na místo došli pěšky. V sedm už čekali před výjezdem z vily toho chlápka, měl dokořán, blbec, viděli, jak cosi kutí před garáží u autáku. Od šéfa věděli, že se rozvedl a žije teď sám, z ulice tam vidět nebylo. Tak to riskli a zašli si pro něj dovnitř, šlo to raz dva. Klika. Na ulici by to bylo beztak ris-kantnější, ulice sice tichá, v tu hodinu opuštěná, ale člověk nikdy neví.

August hezky narovnal prachy pod matrace. Nikdo k němu necho-dil, ani ženské ne. Když nějakou potřeboval, bral jenom holky s vlast-ním privátem. Měl rád soukromí a vůbec netoužil, aby mu nějaká courá šacovala věci, ledva si skočí na hajzl.

Usnul, jako když ho hodí do vody – s pocitem plodně stráveného dne. Sobota nesobota, makat se musí – a když to sype, je hned líp na světě.

Když se probudil, byla už skoro tma. A August nabyl nepříjemný pocit, že není v místnosti sám. Když se líp rozkoukal, shledal, že pocit není pocit. Ve fotelu v koutě se rozvaloval zavalitý Kroužil a mířil mu na břicho pistolí. Velkou, černou, nepochybně opravdovou.

„Netušil jsem, že dovedeš střílet,“ ušklíbl se August.

Možná nebyla nejlepší uvítací věta, ale vtipnější ho nenapadla.

„Nedovedu,“ kajícně přiznal bývalý parťák, „ale učím se. Do hlavy se střelím málokdy, ale když mířím na srdce, aspoň břicho zasáhnu. Nebo podbříšek, chápeš.“

Chápal. A horečně přemítal, co se vlastně stalo a jak z té pitomé situace ven. Nechtělo se mu věřit, že by tohle mohl být doopravdy konec. Přece ten pitomec po něm nehodlá střílet tady v paneláku, říkal si a v duchu si vyspílal za svůj zvyk nezamykat dveře, hned jak přišel domů. Myslel si, že nikdo z kolegů nezná jeho adresu, vizitky rozhodně nerozdával, ale to se zřejmě pletl.

„Šlapal jsem ti tuhle stín,“ uhodl Kroužil, nač myslí. „Kdysi jsem bejval policajt, víš? Dělal jsem u sledovačky. Mám na takový věci školení.“

„To jsem o tobě nevěděl, že jsi bejval polda,“ uchechtl se August.

„Jo, o mně lidi nevědí spoustu věcí,“ řekl Kroužil zálibně. „Tichá voda břehy mele, chápeš? Nenápadnej pitomeček, to je dobrý krytí...“

August horečně přemýšlel, jestli jde o Kroužilovu soukromou akci. Jestli jen zatoužil po Augustově podílu. Když viděl prachy pohromadě, zaleskly se mu oči, toho si August všimnul už v Průhonicích, když je Jugoš vyplatil a oni se začali šábovat. To by se ještě dalo vyřešit. Můžou smlouvat. A v nejhorším případě mu dá August všechno. A až si bude Kroužil bude peníze ukládat, na vteřinu znepozorní – určitě! Augustův revolver ležel nedosažitelně daleko, v koupelnové skřínce na ručníky. Taký pěkná blbost. Ale pod polštářem měl August oboustranně broušený nůž – a uměl jím hezky házet. Před deseti lety dělal stavěče u cirkusu a jeden vrhač nožů si ho vzal do práce – a tvrdil, že má talent.

„Žádný rychlý pohyby,“ varoval ho Kroužil, „a obě ruce na dece! Pořád je chci vidět, hochu!“

Byl tak o deset let starší a měl sklon chovat se blahosklonně, jako dřív narozený brácha. Brácha! Fuj!

„Jestli ti jde o ty prachy, tak ty tady nejsou,“ nadhodil zkusmo August.

Lhal vždycky docela obstojně a i teď měl pocit, že by mu to ten hajzl mohl spolknout. Ale Kroužil se zazubil a zavrtil rezolutně hlavou.

„Vezmu si je, kámo, jasná zpráva, ale teprve, až bude po všem. Zhasnu tě a prohledám tuhle tvou kukaň – a najdu je, o tom nepochybuj. Neměl's přece čas je někam zašít, táhnul jsem se ti v patách jako smrad! Leda bys je teda nechal u sousedky, co?“

Zasmáli se oba, Kroužilův chechtot zněl ovšem poněkud vřeleji. Pak umlkli. A August si všiml, že Kroužilova pistole má nějak divně dlouhou hlaveň. Takhle tedy, sakra. Tlumič. Srdce se mu zastavilo. Pořád čekal, kdy se ho bývalý parťák pokusí vytáhnout z kvartýru a z domu, odvézt někam na klidné místočko. Ale to by se načekal. On nemusí. Nemusí. Udělá to hezky *plop*, a jakej jsi byl, Auguste.

„Posílá mě šéf,“ vysvětlil stručně Kroužil. „Volal mi, abych se u něj stavil a podal hlášení. Neprodleně! Uhodil na mě a já nakonec vysypal, že jsme tu káru neutopili, ale prodali. A on se pěkně našňupnul a chtěl vědět, koho z nás ta pitomost napadla.“

August pokývl: „A ty jsi mu, hajzle, namluvil, že mě,“ vzdychl.

„Chytřej hoch,“ pochválil ho Kroužil. „Rvalo mi to srdce, shodit parťáka, ale řekni sám: udělal bys něco jinýho, bejt v mý situaci?“

Smrákalo se víc a víc, obloha se zatahovala. Po dusném dni se blížila bouřka. V dálce zahřmělo, ale ještě se neblýskalo. Už neviděli moc ani jeden na druhého, jako kdyby si smluvili černou hodinku. Při takovém důvěrném svěřování je tma koneckonců docela vhodná.

„Jenom mi nejde do hlavy, proč si šéf nezavolal mě? Anebo proč nechtěl, abysme přišli oba? Dnešní zakázku jsem přece napřed dostal já – a já řekl, že potřebuju parťáka. A zmínil jsem tebe! Že už jsme spolu dělali a klaplo to.“

„No, tak jo, vole,“ zachrochtal Kroužil. „On nevolal mě, já brnknu jemu. S tím autákem, víš... Dostal jsem bobky. Ale když sejmu tebe a pak ještě Dragana, můžu si nechat svoje prachy a tvoje taky – když je teda najdu. Auták půjde dolu vodou, jak měl, jistota je jistota. Ale já i tak přijdu k slušným penězům. Možná, že se vydám do světa. Co tady? Tady to znám...“

Příšeří ho ukolébávalo. Taky měl za sebou náročný den. Zíval. A August to risknul. Jeho pravačka vklouzla pod polštář, kov zastudil prsty. Venku se mohutně zablesklo a on nožem mrštil do míst, kde zahlédl Kroužilovu mohutnou siluetu. Musí se trefit. Druhý pokus mít nebude, to věděl.

Slyšel, jak ten hajzl zavyl. Pak to udělalo *plop* a oheň z hlavně vyšlehl. Ale to už August neležel v posteli, ale pod ní. A modlil se, aby jeho nůž zasáhl něco podstatného v Kroužilově těle, a bůh ho vyslyšel. Anebo Štěstěna, nebo Osud.

August slyšel, jak Kroužil chrčí, jak nařiká bolestí, jak těžká pistole bouchla o koberec. *Koberec, ztraceně, ten bude zase vypadat*, pomyslel si August starostlivě a jal se škrábat na nohy.

„Slyším a poslouchám,“ řekl šéf velebně, když mu asi za deset minut August zavolal.

Nikdy se v telefonu nepředstavoval jménem, ti, co se mu dovolat měli, ho poznali po hlase, a s jinými se nebavil.

August se ovšem představil hezky rázně – a vysypal, co se stalo. Šéf zachoval klid, ba z jeho hlasu znělo jisté pobavení.

„Jestli mi chceš povědět, že na ten kšeftík s autem přišel Kroužil, tak už to vím. Před chvílí jsem mluvil s tím Jugošem a ten mi pověděl, než zaklepal bačkorama, s kým se vlastně znal. Takže vlastně všechno dopadlo dobře, ne? Někoho ti tam pošlu, počítám tak před půlnocí. Pomůže ti uklidit.“

Sluchátko oněmělo. Bouřka za oknem propukla konečně s plnou silou a August začal metodicky balit kufry. Bylo půl desáté pryč – a jestli šéf řekl před půlnocí, dal se jeho zplnomocněný vyslanec čekat každou chvíli. A August moudře soudil, že dopadne líp, když se s ním nesetká. Posbíral hlavně hotovost, co po různých skrýších a v různých měnách přechovával doma. Žádné jmění, ale na letenky měl – a do začátku někde daleko jakbysmet. Koneckonců, skromnost je prý hezká vlastnost.

OBSAH:

ZORA BERÁKOVÁ	
VRAŽDY NA OBJEDNÁVKU	3
ROMAN CÍLEK	
MRTVÁ DÁMA Z PŘEDVÁNOČNÍ ŘEKY	11
JAN CIMICKÝ	
RAJČATA NA SILNICI	18
LUBOR FALTEJSEK	
NUDNÉ ODPOLEDNE SHERLOCKA HOLMESE	26
MICHAL FIEBER	
SMRT ÁLANDSKÉHO ŘEZNÍKA	33
LUCIE HRONÍKOVÁ	
CRACKER	42
ZDENĚK JARCHOVSKÝ	
O OCHRANĚ PŘED ELEKTRICKÝM PROUDEM	50
JAN JEMJAN	
SMRT JAHODOVÉ ČIPLENKY	58
ANTONÍN JIROTKA	
KAPITÁN Z ÚTULKU	66
LUBOMÍR MACHÁČEK	
BLBÁ NÁHODA	73
LADISLAV MUŠKA	
PES KOUŠE TRÁVU, KDYŽ MÁ PRŠET	82
MIROSLAV OTŘÍŠAL	
PRACHY, TO JE SVINSTVO	92
MILAN PETRÁK	
VÍTĚZ NAD SKROMNOSTÍ	106
MARTIN PETIŠKA	
AŽ ZEMŘEŠ, PŘIJĎ	113
LADISLAV ŠOBÍŠEK	
PRKOTINA	121
FRANTIŠEK UHER	
ÚČEL SVĚTÍ PROSTŘEDKY	123
JAN J. VANĚK	
SKROMNOST JE PRÝ HEZKÁ VLASTNOST	135

NEJLEPŠÍ
**DETEKTIVNÍ
POVÍDKY**
ROKU

Vydala Pražská vydavatelská společnost, s. r. o.
Na Poříčí 1048/28-30, Praha 1
www.pvsp.cz

Odpovědná redaktorka: Hana Nekudová
Obálka, grafická úprava, sazba: Vladimír Pfeifer
Vytiskla Česká Unigrafie, a. s.
Cena 65 Kč

ISBN 978-80-7250-451-0

**Autoři povídek,
nominovaných
na cenu
Havrana
pro nejlepší
detektivní
povídku
roku 2008**

(v abecedním pořadí)

ZORA BERÁKOVÁ
ROMAN CÍLEK
JAN CIMICKÝ
LUBOR FALTEJSEK
MICHAL FIEBER
LUCIE HRONÍKOVÁ
ZDENĚK JARCHOVSKÝ
JAN JEMJAN
ANTONÍN JIROTKA
LUBOMÍR MACHÁČEK
LADISLAV MUŠKA
MIROSLAV OTŘÍŠAL
MILAN PETRÁK
MARTIN PETIŠKA
LADISLAV ŠOBÍŠEK
FRANTIŠEK UHER
JAN J. VANĚK

**NEJLEPŠÍ
DETEKTIVNÍ
POVÍDKY
ROKU**

cena: 65 Kč

